

การลดเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ
ด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

เรืออากาศโทเอิบเปรม ปิ่นประดับ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

AIR CONDITIONER MAINTENANCE COST AND TIME SAVING
BY PREVENTIVE MAINTENANCE

Flying Officer. Erbprame Pinradab

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การลดเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษา

เครื่องปรับอากาศด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

โดย

เรืออากาศโทเอิบเปรม ปิ่นประดับ

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร.พร วิรุฬห์รักษ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ เศรษฐ์บุตร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ดร.พร วิรุฬห์รักษ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ เตชะกิจขจร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ อิศระธรรมบุญ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.ณรงค์วิทย์ อารีมิตร)

เอิบเปรม ปิ่นประดับ : การลดเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ

ด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (AIR CONDITIONER MAINTENANCE COST AND TIME SAVING BY PREVENTIVE MAINTENANCE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ดร.พร วิรุฬห์รักษ์, 132 หน้า

เนื่องจากผู้บิน 201 รักษาพระองค์ และ ผู้บิน 203 กองบิน 2 เป็นหน่วยงานราชการซึ่งมีเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนอยู่ในครอบครองเป็นจำนวน 95 เครื่อง การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดูแลรักษาเครื่องปรับอากาศ สร้างวิธีการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน และเสนอแนะแนวทางการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศต่อไป

จากการศึกษาพบว่าเครื่องปรับอากาศแต่ละเครื่อง มีขนาด อายุการใช้งาน และชั่วโมงการใช้งานต่อวันที่แตกต่างกัน ซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศด้วยใช้วิธีการ เสียแล้วจึงซ่อม ซึ่งทำให้ขาดความต่อเนื่องในการใช้งาน และมีค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสูง

หลังจากการสร้างแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันด้วยวิธีเดลฟายโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 5 ท่าน เพื่อสร้างแผนการบำรุงรักษาและนำมาใช้พบว่า สามารถลดจำนวนครั้งการเสียของเครื่องปรับอากาศในเวลาทำการต่อเดือน จากเดิมลงได้ ร้อยละ 37.17 ลดค่าแรงการซ่อมบำรุงต่อเดือนจากเดิมลงได้ ร้อยละ 41.67 และ ลดค่าอะไหล่ต่อเดือนจากเดิมลงได้ ร้อยละ 76.28 แต่ทำให้ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 250.20 อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าแรงการบำรุงรักษา

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายอีกครั้งเพื่อให้ทราบถึงปัญหา พบว่าบางรายการของการบำรุงรักษาในแผนที่ได้ทำการศึกษาไม่เหมาะสมคือมีจำนวนมากเกินไปทำให้เสียเวลาอันเป็นค่าใช้จ่าย และความถี่ในการบำรุงรักษาเดิมคือทุก 3 เดือน มีความถี่มากเกินไปทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

ผลสรุปจากการศึกษาพบว่า การบำรุงรักษาเชิงป้องกันสามารถทำให้อัตราการเสียของเครื่องปรับอากาศลดลงได้ แต่ค่าใช้จ่ายโดยรวมจะสูงขึ้นได้หากมีรายการตรวจสอบและความถี่ในการตรวจสอบที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยเสนอแนะให้เพิ่มจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการทำแบบสอบถาม อันจะทำให้ได้รายการตรวจสอบเครื่องปรับอากาศพร้อมกับความถี่ในการตรวจสอบที่แตกต่างออกไป อาจทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านค่าแรงลดได้ หากมีการนำไปใช้หรือพัฒนาวิธีการให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อผู้เขียน.....

ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

##5374251025 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORDS : PREVENTIVE MAINTENANCE / DELPHI TECHNIQUE / AIR CONDITIONER

ERBPROME PINPRADAB : AIR CONDITIONER MAINTENANCE COST AND TIME SAVING
BY PREVENTIVE MAINTENANCE, ADVISOR : PONN VIRULRAK Ph.D., 132 pp.

The 201st Squadron (The King's Guard), 203rd Squadron, and Wing 2 are Thai military organizations that own 95 split-type air conditioners. The present study aims to observe the maintenance of the air conditioners and develop preventive maintenance strategies as well as provide suggestions regarding the maintenance.

The researcher found that each air conditioner differed in size, useful life and hours of operation. When the air conditioners that were out of order and needed repair, operations were interrupted and repair costs were high.

Preventive maintenance strategies were developed by using the Delphi technique. Five experts were interviewed based on the strategies. After the strategies were implemented, the number of air conditioners that were out-of-order during the hours of operation, the monthly repair costs, and budget spent on spare parts were reduced 37.17%, 41.67%, and 7628% respectively. However, the total monthly expense increased 250.20% because of increased maintenance costs.

The researcher repeated the study using the same technique in order to find any possible problems. The researcher found that some maintenance items were not appropriate. In other words, there were too many maintenance items that required too much time to follow. Moreover, the maintenance frequency was too high as compared to the original frequency (i.e. every three months) resulting in greater expenses.

In conclusion, the preventive maintenance strategies lowered the number of the out-of-order air conditioners, but total expense increased because the maintenance items and frequency were inappropriate. The research suggests that the number of experts interviewed be increased in order for the maintenance items and frequency to be more varied. As a result, the maintenance costs will likely decrease if such strategies are implemented and improved upon in the future.

Department : Architecture

Student's Signature : .....

Field of Study : Architecture

Advisor's Signature : .....

Academic Year : 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่านดังต่อไปนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.พร วิรุฬห์รักษ์ ที่ได้ให้ความเอาใจใส่ แนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดทุกกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้เกียรติ และเสียสละเวลาอันมีค่า ในการร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน ให้ผู้วิจัยนำเอาความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ การสั่งสอน สะสม มาใช้จนจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์ได้

ผู้บัญชาการกองบิน 2 , หัวหน้าแผนกช่างโยธา กองบิน 2 , ทำการแทนหัวหน้าหมวด ไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2 และเจ้าหน้าที่ในหมวดฯ ทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่า อนุเคราะห์ช่วยเหลือด้าน ข้อมูล สำนวน ตรวจสอบแบบสอบถาม และปฏิบัติตามขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์อย่างยากลำบาก ทั้งในและนอกเหนือเวลา งาน

คณะผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน และระบบปรับอากาศทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้คำเสนอแนะ

คุณพ่อ คุณแม่ และน้องชาย ตลอดจนญาติมิตรทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ และทุกสิ่งทุกอย่าง จนมีอายุกล่าวถึงได้หมดสิ้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูป.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 วิธีดำเนินการศึกษาวิทยานิพนธ์.....	2
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2	5
2.1 การบำรุงรักษา.....	5
2.1.1 วิวัฒนาการของการบำรุงรักษา	6
2.1.2 ประเภทของการบำรุงรักษา	7
2.2 การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน.....	9
2.2.1 มาตรฐานการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน.....	12
2.3 หลักพื้นฐานการทำความเย็น	13
2.3.1 วิวัฒนาการของระบบปรับอากาศ	13
2.3.2 ประเภทของระบบปรับอากาศ และระบบการทำงาน.....	14
2.4 การสัมภาระณ์แบบเดลฟาย	18
2.4.1 คุณลักษณะของเทคนิคเดลฟาย	19
2.4.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของเทคนิคเดลฟาย	20
2.4.3 จำนวนรอบที่เหมาะสมในการทำแบบสอบถาม	22
2.4.4 รูปแบบของเทคนิคเดลฟายที่ใช้ในการวิจัย	22
2.4.5 วิธีลดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	24

	หน้า
2.4.6 ข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย.....	25
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3	27
3.1 ประวัติของหน่วยงาน	27
3.1.1 ประวัติของกองบิน 2	27
3.1.2 ประวัติของ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์	28
3.1.3 ลักษณะทางกายภาพของอาคารภายในฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	29
3.1.4 ประวัติฝูงบิน 203 กองบิน 2	32
3.1.5 ลักษณะทางกายภาพของอาคารภายในฝูงบิน 203	34
3.2 สภาพปัจจุบันของการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ	36
3.2.1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเครื่องปรับอากาศและวิธีการแก้ไข ของแผนกช่างโยธาฯ ในปัจจุบัน	41
บทที่ 4	44
4.1 การสร้างแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ด้วยเทคนิคเดลฟาย	45
4.1.1 การเลือกแบบของการวิจัย	45
4.1.2 ประชากรในหน่วยวิเคราะห์	45
4.1.3 การเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	46
4.1.4 การสร้างเครื่องมือการตรวจสอบ.....	46
4.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
4.1.5.1 วิธีการที่ ทำการแทนหัวหน้าหมวดไฟฟ้า – ประปา แผนกช่างโยธาฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 3 ท่านเป็นผู้แนะนำ	52
4.1.5.2 วิธีการที่ รองผู้อำนวยการกองวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม	53
โรงเรียนนายเรืออากาศฯ เป็นผู้แนะนำ	53
4.1.5.3 วิธีการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศจากสารนิพนธ์เรื่อง การลดค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุง	58
เครื่องปรับอากาศโดยแนวทาง PM.....	58
4.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	63
4.1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.2 การกำหนดความถี่ที่ใช้ในการบำรุงรักษา.....	68
4.3 การบำรุงรักษาตามแผน	73

	หน้า
บทที่ 5	79
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	79
5.2 จำนวนการหยุดใช้งาน และค่าใช้จ่ายก่อนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน.....	82
5.3 จำนวนการหยุดใช้งาน และค่าใช้จ่ายในขณะที่มีการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน.....	83
5.4 วิเคราะห์ผลจากการวิจัย	84
5.5 การตรวจสอบกระบวนการวิจัย.....	86
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	97
รายการอ้างอิง	98
ภาคผนวก	99
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การลดลงของความคลาดเคลื่อน ในการทำวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย.....	20
ตารางที่ 2 ประวัติการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศย้อนหลัง.....	35
ตารางที่ 3 ปัญหาของเครื่องปรับอากาศที่พบบ่อย สาเหตุ และวิธีการแก้ไข	41
ตารางที่ 4 ตารางตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนเข้าล้างใหญ่.....	53
ตารางที่ 5 ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างใหญ่	55
ตารางที่ 6 ตารางตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนเข้าล้างย่อย	56
ตารางที่ 7 ความถี่ในการซ่อมบำรุงเชิงป้องกันจากสารนพน์ที่เกี่ยวข้อง	58
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการตรวจสอบการบำรุงรักษาจากทั้ง 3 แหล่งข้อมูล	60
ตารางที่ 9 ความเห็นด้วย และความสอดคล้องของคำตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ.....	66
ตารางที่ 10 ความถี่ ค่าแรง และค่าอะไหล่ ในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ พ.ศ. 2552 - 2553.....	80
ตารางที่ 11 ความถี่ ค่าแรง และค่าอะไหล่ ในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ พ.ศ. 2554 - 2555.....	81
ตารางที่ 12 ข้อมูลในช่วงเวลาที่ทำการวิจัย	83
ตารางที่ 13 ค่าแรงล่วงเวลาที่เกิดขึ้นจากการบำรุงรักษาเพิ่มตามแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน	84
ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังทำการวิจัย แบบคิดค่าล่วงเวลาของการซ่อมบำรุงตามแผน ...	84
ตารางที่ 15 ผลการประเมินแบบสอบถามการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเดิม.....	95

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 พัฒนาการของการบำรุงรักษา.....	6
รูปที่ 2 การแบ่งประเภทของการบำรุงรักษา.....	8
รูปที่ 3 เครื่องทำความเย็นแบบใช้น้ำแข็ง	14
รูปที่ 4 เครื่องทำความเย็นแบบเทอร์โมอิเล็กทริก	16
รูปที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความดันกับจุดเดือดของน้ำ	17
รูปที่ 6 แผนผังกระบวนการสัมภาระแบบเดลฟาย	23
รูปที่ 7 การจัดหน่วยงาน กองบิน 2.....	27
รูปที่ 8 การจัดหน่วยงาน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	29
รูปที่ 9 อาคารกองบังคับการ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	30
รูปที่ 10 ห้องธุรการ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	31
รูปที่ 11 ห้องหมวดบิน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2.....	31
รูปที่ 12 ห้องประชุม ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	32
รูปที่ 13 ห้องพักผ่อน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2	32
รูปที่ 14 การจัดหน่วยงาน ฝูงบิน 203 กองบิน 2.....	34
รูปที่ 15 อาคารกองบังคับการ ฝูงบิน 203 กองบิน 2	35
รูปที่ 16 ห้องพักผ่อน ฝูงบิน 203 กองบิน 2	35
รูปที่ 17 ห้องประชุม ฝูงบิน 203 กองบิน 2.....	35
รูปที่ 18 กระบวนการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ กองบิน 2.....	38
รูปที่ 19 สมุดจ่ายงาน (ปก).....	39
รูปที่ 20 สมุดจ่ายงาน (เนื้อหา)	39
รูปที่ 21 สมุดซ่อมระบบอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศชำรุด (ปก)	40
รูปที่ 22 สมุดซ่อมระบบอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศชำรุด (ตัวอย่างเนื้อหา).....	40
รูปที่ 23 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (1).....	48
รูปที่ 24 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (2).....	49
รูปที่ 25 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (3).....	50
รูปที่ 26 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (4).....	51
รูปที่ 27 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 2 (1).....	62
รูปที่ 28 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 2 (2).....	63
รูปที่ 29 ไตรตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน.....	71
รูปที่ 30 ไตรตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน.....	72
รูปที่ 31 การทำความสะอาดแผ่นกรอง	73

รูปที่ 32 การทำความสะอาด แผงคอยล์เย็น.....	73
รูปที่ 33 ตรวจสอบสวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ.....	74
รูปที่ 34 ตรวจสอบสภาพ และทำความสะอาดช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น.....	74
รูปที่ 35 ตรวจสอบสภาพและทำความสะอาดท่อและถาดรองน้ำทิ้ง.....	74
รูปที่ 36 ตรวจสอบความดัน เติมน้ำสารทำความเย็น.....	75
รูปที่ 37 ตรวจสอบเบรกเกอร์ และกระแสไฟเข้าเครื่อง.....	75
รูปที่ 38 ตรวจสอบมอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น.....	75
รูปที่ 39 ตรวจสอบโครงคอยล์ร้อน.....	76
รูปที่ 40 ตรวจสอบมอเตอร์คอยล์ร้อน.....	76
รูปที่ 41 ตรวจสอบการทำงานของคาปาซิเตอร์.....	76
รูปที่ 42 ตรวจสอบสายไฟและจุดเชื่อมต่อ.....	77
รูปที่ 43 ตรวจสอบการทำงานของแมกเนติกคอนแทคเตอร์.....	77
รูปที่ 44 ตรวจสอบสภาพ ทำความสะอาดแผงคอยล์ร้อน ใบพัดลมคอยล์ร้อน.....	78
รูปที่ 45 ตรวจสอบสภาพคอมเพรสเซอร์.....	78
รูปที่ 46 ตรวจสอบสภาพคอมเพรสเซอร์.....	79
รูปที่ 47 ความเรียบร้อยโครงสร้าง น๊อต สกรู ส่วนจับยึด.....	79
รูปที่ 48 ทำความสะอาดใบพัดลมคอยล์ร้อน แกนมอเตอร์ ตรวจสอบการหมุน.....	79
รูปที่ 49 รถของชุดซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ.....	80
รูปที่ 50 ตัวอย่างการบันทึกใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน.....	81
รูปที่ 51 ตัวอย่างการบันทึกใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน.....	82
รูปที่ 52 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (1).....	88
รูปที่ 53 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (2).....	89
รูปที่ 54 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (3).....	90
รูปที่ 55 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (4).....	91
รูปที่ 56 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (5).....	92
รูปที่ 57 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (6).....	93

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิ 1 ความสำคัญของการบำรุงรักษาในกระบวนการผลิต	5
แผนภูมิ 2 ประเภทของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน.....	10
แผนภูมิ 3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเชิงป้องกันต่อค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง.....	11
แผนภูมิ 4 วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์	44
แผนภูมิ 5 การบำรุงรักษาแบบเดิมและแบบใหม่ ในรูปแบบแผนภูมิของการบำรุงรักษา.....	69
แผนภูมิ 6 เปรียบเทียบค่าอะไหล่ และค่าแรง ก่อนและหลังการใช้แผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน	85
แผนภูมิ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเสียของเครื่องปรับอากาศในเวลาทำงาน.....	85
แผนภูมิ 8 ปริมาณงานซ่อมบำรุงต่อค่าใช้จ่าย ที่ได้จากการวิจัย	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 เป็นหน่วยขึ้นตรงของ กองบิน 2 กองทัพอากาศ มีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดลพบุรี มีความสำคัญในการใช้กำลังทางอากาศ โดยมีภารกิจ การบินรับ-ส่งเสด็จ รวมถึงการการ ค้นหาและช่วยชีวิตในพื้นที่การรบตามลำดับ นับเป็นภารกิจอันสำคัญของกองทัพอากาศ นอกจากนี้ทักษะ ประสบการณ์ของบุคลากรจะต้องดีเยี่ยมแล้ว สิ่งแวดล้อมภายในฝูงบินจะเป็นสิ่งส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความ ต่อเนื่องและประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

ทั้งสองหน่วยงานมีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ และการบำรุงรักษาโดยแผนกช่างโยธา กองบิน 2 ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับงานช่างโยธาทั้งหมด อันประกอบไปด้วย การสำรวจ กำหนดผัง ออกแบบ ประเมินราคาในการก่อสร้าง ควบคุมดูแลสิ่งปลูกสร้างของทางราชการ การดับเพลิงและกู้ภัยอากาศยาน ซ่อมบำรุงสนามบิน ถนน ทำความสะอาดและรักษาเขตพื้นที่ของทางราชการ ซ่อมบำรุงเครื่องทุ่นแรงและ บริภัณฑ์ช่างโยธา ก่อสร้างและซ่อมบำรุงสิ่งปลูกสร้าง การสาธารณูปการ ไฟฟ้า ประปา รวมทั้งเครื่องปรับอากาศ โดยมีหัวหน้าแผนกช่างโยธา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ปัญหาของการซ่อมบำรุงของระบบปรับอากาศของแผนกช่างโยธา คือ ขาดการบำรุงรักษาที่เป็นระบบ คือ เมื่อเครื่องเสีย (Breakdown) แล้วจึงทำการแจ้งซ่อม ทำให้เสียเวลาคอยในการซ่อม เครื่องปรับอากาศต้องถูกหยุดการใช้งานลงชั่วคราวซึ่งส่งผลเสียต่อการทำงาน มีหลายขั้นตอนในการขออนุมัติ และมีงบประมาณในการจัดซ่อมสูง

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้ศึกษาต้องการที่จะศึกษาสภาพปัญหาเพื่อหาทางแก้ไข และสร้างแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันสำหรับเครื่องปรับอากาศให้กับแผนกช่างโยธา เพื่อนำไปใช้ในการ บำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศทั้งกับหน่วยงานที่จะทำการศึกษา และหน่วยขึ้นตรงอื่นของกองบิน 2 อันจะทำให้ สามารถช่วยลดการเสียหายของเครื่องปรับอากาศในช่วงเวลาทำการ เวลารอคอยพัสดุอะไหล่ และคาดหวังว่าจะ สามารถลดงบประมาณในการซ่อมบำรุงลงได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดูแลรักษาและซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ ของฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203
2. สร้างวิธีการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ ด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกันให้กับแผนกช่างโยธากองบิน 2 และสามารถเป็นแนวทางให้นักพัฒนา หรือหน่วยงานอื่นในกองทัพอากาศนำไปพัฒนาและใช้กับหน่วยงานอื่นในกองทัพอากาศต่อไป
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง และ จำนวนครั้งของการที่เครื่องปรับอากาศหยุดทำงาน เมื่อทำการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศด้วยวิธีการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน กับ การซ่อมบำรุงแบบเสียแล้วซ่อมเดิม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. เครื่องปรับอากาศทุกเครื่องในครอบครองของฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2
2. ระบบการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศของกองบิน 2
3. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแต่เฉพาะผลทางด้าน การหยุดการใช้งาน และค่าใช้จ่ายค่าอะไหล่ และค่าแรง เท่านั้น

1.4 วิธีดำเนินการศึกษาวิทยานิพนธ์

1. การศึกษาสำรวจข้อมูล
  - 1.1. ข้อมูลปฐมภูมิ
    - 1.1.1. สัมภาษณ์ลักษณะทางกายภาพ การใช้งาน ปัญหาและการซ่อมบำรุง ของเครื่องปรับอากาศ ของฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203
    - 1.1.2. สัมภาษณ์ผู้ใช้งาน และผู้ซ่อมแซม เครื่องปรับอากาศ
  - 1.2. ข้อมูลทุติยภูมิ
    - 1.2.1. ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนครั้งที่ต้องซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม
    - 1.2.2. แผนปฏิบัติงาน งบประมาณประจำปี กระบวนการเบิกวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ
    - 1.2.3. ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน
2. รวบรวมและจำแนกข้อมูลจากการศึกษาสำรวจ เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างระบบการบำรุงรักษาเชิงป้องกันด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยใช้ข้อมูลที่ได้สำรวจมาแล้วเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม และนำไปใช้แทนการบำรุงรักษาเดิมในระยะเวลาที่กำหนด
4. บันทึกผล หลังจากที่ใช้แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันแล้ว
5. เมื่อครบกำหนด รวบรวมข้อมูลที่ได้ นำมาวิเคราะห์ และเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิม
6. สรุปผลการศึกษา

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องปรับอากาศ	ในการวิจัยนี้หมายถึง เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน (Split Type Air Conditioner)
เครื่องปรับอากาศเสียหายนอกแผน (Breakdown)	หมายถึง การที่เครื่องปรับอากาศต้องหยุดการทำงานระหว่างช่วงเวลาการทำงานเนื่องจากเกิดความบกพร่อง ในทุกกรณี ยกเว้นแต่ในกรณีไฟฟ้าดับเท่านั้น
การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน	หมายถึง กิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อทำให้เครื่องปรับอากาศอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานตลอดเวลา และป้องกันไม่เกิดการหยุดชะงักในขณะที่ใช้งาน

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งเปรียบเทียบเฉพาะจำนวนครั้งที่เครื่องปรับอากาศต้องหยุดทำงานในเวลางาน ค่าใช้จ่ายในส่วนของอะไหล่ ค่าแรงการบำรุงรักษาตามแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และค่าแรงในการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศเมื่อเสียเท่านั้น ไม่นำปัจจัยอื่นมารวมคำนวณด้วย เช่น อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน ความปลอดภัย อายุการใช้งาน ค่าเสียโอกาสเมื่อเครื่องปรับอากาศหยุดการทำงาน ฯลฯ

ข้อมูลหลังจากได้ทำการวิจัยแล้วจะนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลเดิม ตั้งแต่ พ.ศ.2552-2555 โดยสมมติฐานว่าเครื่องปรับอากาศใช้งานแบบเดิม ทั้งช่วงเวลาการเปิดปิด การตั้งอุณหภูมิ สภาพแวดล้อมภายนอก และในสิ่งแวดล้อมเดิม ปริมาตรห้องเท่าเดิม จำนวนผู้ใช้งานในห้องเท่าเดิม สิ่งที่เปลี่ยนแปลงในขณะที่วิจัยคือมีการบำรุงรักษาตามแผนเพิ่มเติมเท่านั้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ลดต้นทุนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ของฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2 ทั้งด้านอะไหล่และแรงงาน
2. ลดการเสียของเครื่องปรับอากาศในขณะเวลาทำงาน
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการทรัพยากร ในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ
4. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในหน่วยงานอื่นของกองบิน 2 และกองทัพอากาศ

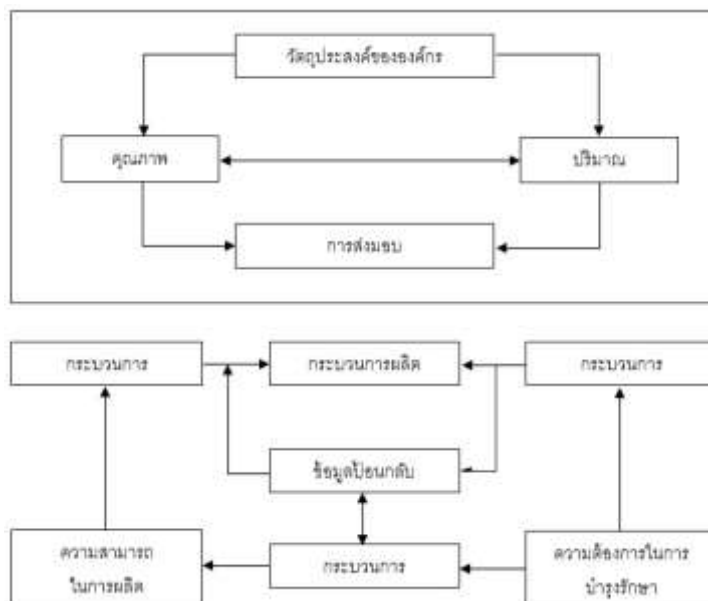
บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบำรุงรักษา (Maintenance)

การบำรุงรักษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมเพื่อการรักษาระบบหรือทำให้อยู่ในสภาวะที่ยอมรับได้ และยังรวมถึงการปรับสภาพ ตรวจสอบ และซ่อมแซมอีกด้วย (Murthy, 2543) ตามมาตรฐานของอังกฤษ (British Standard) ได้ให้คำจำกัดความของการบำรุงรักษาหรือการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรไว้ว่า การบำรุงรักษา คือ งานที่ต้องปฏิบัติเพื่อรักษาสภาพหรือยกสภาพของเครื่องจักรรวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ให้ได้มาตรฐานที่กำหนด (ชัยมงคล ศรีจันทร์, 2553) โดยมีกิจกรรมมากมายเพื่อพัฒนาและบริหารงานบำรุงรักษา โดยวัตถุประสงค์ดังนี้ (อนุศักดิ์ ฉิมไพศาล, 2555)

- ลดเวลาการหยุดเดินเครื่อง
- ยืดอายุการใช้งานของเครื่องมือและอุปกรณ์
- เกิดความปลอดภัยในกระบวนการทำงานของเครื่องจักร
- เกิดความปลอดภัยสำหรับส่วนบุคคล และองค์กร
- เพิ่มความเชื่อมั่นในระบบ
- สร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการทำงาน
- ควบคุมค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา

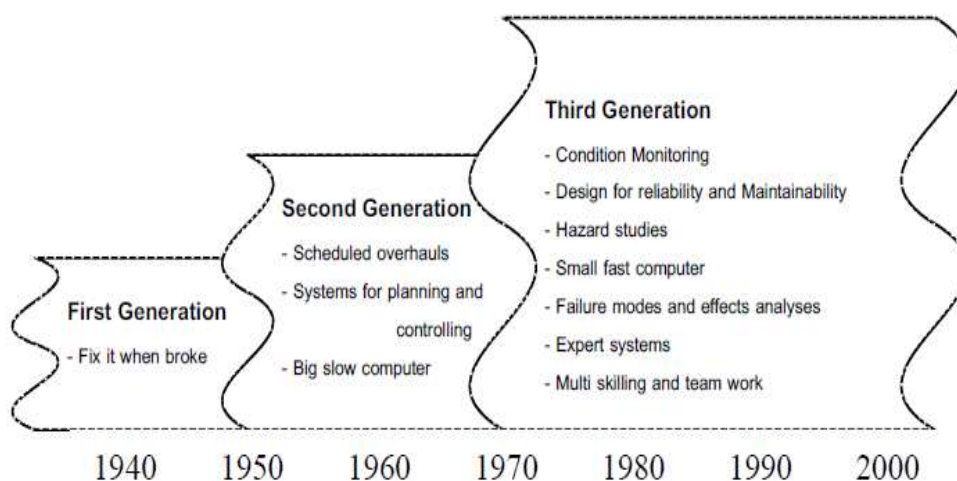

แผนภูมิ 1 ความสำคัญของการบำรุงรักษาในกระบวนการผลิต

ดังแสดงให้เห็นในแผนภูมิที่ 1 ภาพรวมของการผลิต จะขึ้นอยู่กับสิ่งป้อนเข้า อาทิเช่น แรงงาน วัตถุดิบ รวมทั้งการระบวนการผลิต ผลผลิตที่ได้คือความพอใจของลูกค้า ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของผลผลิตที่ได้ แต่ผลที่เกิดจากการผลิตอีกอย่างคือความเสียหายของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนโรงงานถ้าหากมี จะต้องการการบำรุงรักษา ที่แตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของการผลิต

2.1.1 วิวัฒนาการของการบำรุงรักษา

ตั้งแต่มนุษย์เริ่มคิดค้นและใช้งานเครื่องจักรกล การซ่อมบำรุงรักษาได้มีการสร้างและพัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การพัฒนาดังกล่าวทำให้ความคิดหลายอย่างเกิดขึ้น ทั้งมุมมองในทางด้านความเร็ว และความแม่นยำเที่ยงตรงของการซ่อมบำรุงรักษา การพัฒนาการซ่อมบำรุงรักษานั้นสามารถแบ่งออกได้ตามยุคใหญ่ของการพัฒนาการ ซึ่งแสดงได้ตามรูป

รูป 1 พัฒนาการของการบำรุงรักษา

วิวัฒนาการของการบำรุงรักษาออกได้เป็น 3 ยุค ดังนี้

1. ยุคเริ่มต้น (First Generation)

เริ่มประมาณ ค.ศ. 1930 ถึงปลาย ค.ศ. 1950 เป็นสมัยที่ระบบทางด้านของเครื่องจักรกลก็มีการออกแบบที่เกินความจำเป็น (Over Designed) ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่กิจกรรมด้านอุตสาหกรรมยังไม่ได้รับความนิยมมาก ดังนั้นความยุ่งยากซับซ้อนไม่น่านัก ทำให้การซ่อมบำรุงก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ คือเสียแล้วจึงทำการซ่อมแซม

2. ยุคที่สอง (Second Generation)

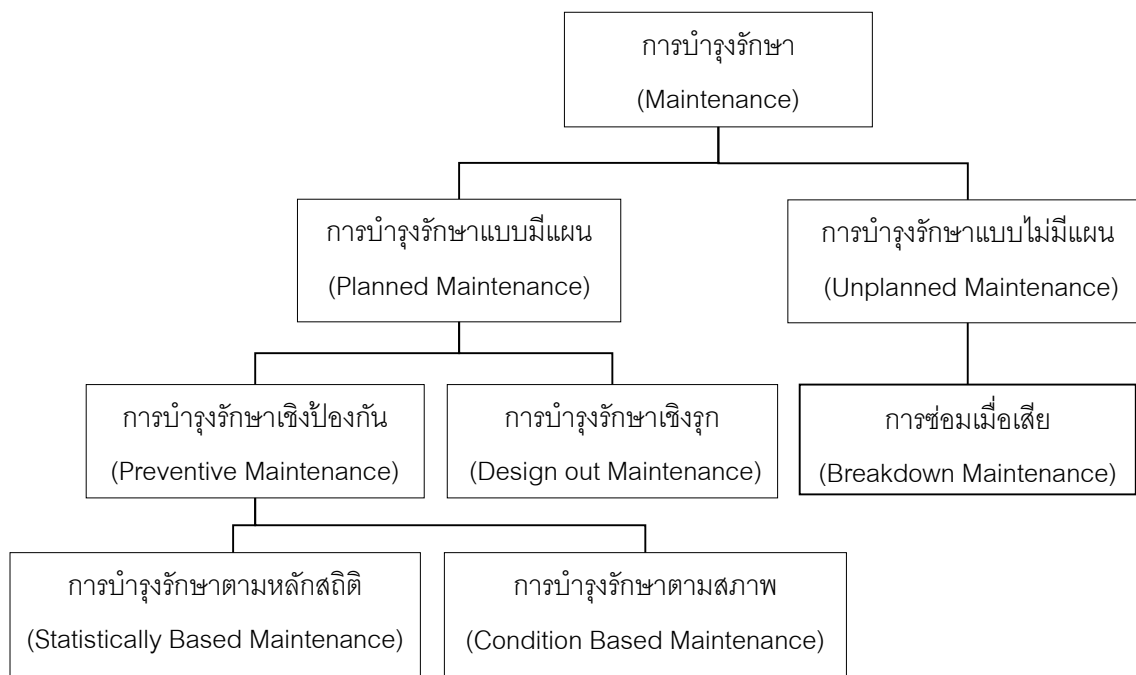
ปลาย ค.ศ.1950 ถึง ค.ศ.1970 ช่วงของสงครามโลกครั้งที่ 2 เทคโนโลยีหลายอย่างถูกพัฒนาขึ้นเพื่อการทหาร และค่อยๆเผยแพร่มายังภาคเอกชน นอกจากการคิดค้นแล้ว ยังเริ่มมีการติดต่อซื้อขายเทคโนโลยี ส่งผลให้เครื่องจักรกลแพร่ขยายอย่างมากทั้งทางด้านเทคโนโลยีและขนาดของกำลังการผลิต เครื่องจักรกลถูกนำมาใช้แทนกำลังคนและสัตว์เลื้อยมากขึ้น ในขณะเดียวกัน นักพัฒนาได้ให้ความสนใจกับการลดเวลาการสูญเสียเนื่องจากการแข่งขันด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบให้เครื่องจักรชนิดที่ออกแบบที่เกินความจำเป็นขายไม่ได้ การผลิตลดลง และหมดไปในที่สุด ในยุคนี้เอง เริ่มมีการใช้การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเกิดขึ้น

3. ยุคที่สาม (Third Generation)

การพัฒนาในระยะนี้ เริ่มขึ้น ค.ศ. 1970 การพัฒนาของเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีเป็นไปอย่างก้าวกระโดด กระบวนการซ่อมบำรุงก็เช่นกัน และยังคงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.2 ประเภทของการบำรุงรักษา

จากอดีตถึงปัจจุบัน การบำรุงรักษาสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือการบำรุงรักษาแบบมีแผน (Planned Maintenance) และการบำรุงรักษาแบบไม่มีแผน (Unplanned Maintenance) ซึ่งมีวิธีการซ่อมแซมแบบเดียว คือการซ่อมเมื่อเสีย (Breakdown Maintenance) ส่วนการบำรุงรักษาแบบมีแผน ได้มีการประยุกต์วิธีการขึ้นอีกมากมาย แต่โดยภาพรวมแล้วความแตกต่างของการบำรุงรักษาแบบมีแผนและไม่มีแผน แตกต่างกันที่ การบำรุงรักษาแบบมีแผน มีการค้นหาปัจจัยหรือวิธีการในการบำรุงรักษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยอาศัยองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้นในการศึกษา ระยะเวลาที่จะทำการบำรุงรักษา จำนวนชั่วโมงการทำงานของเครื่องจักร หรืออื่นๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เครื่องจักรต้องหยุดชะงักการทำงาน เกิดความปลอดภัย และยังช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักรได้อีกด้วย

รูป 2 การแบ่งประเภทของการบำรุงรักษา

การบำรุงรักษาที่มนุษย์รู้จักเป็นอย่างแรก เนื่องจากการเกิดขึ้นโดยความจำเป็น คือ การบำรุงรักษาเมื่อขัดข้อง หรือการซ่อมเมื่อเสีย (Breakdown Maintenance) จัดเป็นการบำรุงรักษาแบบไม่มีแผน ซึ่งก็คือการซ่อมบำรุงตามอาการ เพื่อให้เครื่องจักรสามารถกลับมาใช้งานได้อย่างปกติ หมายความว่า ในขณะที่เครื่องจักรยังสามารถทำงานได้ หรือทำงานได้ปกติ จะไม่มีกิจกรรมการบำรุงรักษาอย่างใดเลย อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการซ่อมบำรุงแบบนี้จะมีประโยชน์ในการที่ไม่ต้องเสียเวลาวางแผนมากและต้นทุนสำหรับการเตรียมการซ่อมบำรุงต่ำ แต่ก็ไม่สามารถใช้กับเครื่องจักรที่อะไหล่มีราคาสูง หรือในกระบวนการที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการอื่นอย่างมากได้ จึงเกิดการพัฒนากการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) วิธีดังกล่าวทำให้เครื่องจักรสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องมากขึ้น และถูกใช้งานอย่างแพร่หลาย แต่เนื่องจากการแข่งขันทางวิศวกรรมและเทคโนโลยีสูง บริษัทผู้ผลิต และนักพัฒนาจึงได้คิดค้นการบำรุงรักษาเชิงรุก (Design out Maintenance) ขึ้น วิธีนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าสามารถจะบริหารจัดการกับความเสียหายได้ดีที่สุด เพราะในกระบวนการ มีถึงขั้นการออกแบบเครื่องมือ หรือชิ้นส่วนในเครื่องจักร ให้เข้าถึงได้ง่าย ซ่อมแซมได้ง่าย ถอดและประกอบได้ง่าย อย่างไรก็ตาม การบำรุงรักษาเชิงรุกนี้ ยังเหมาะกับผู้ผลิตและนักพัฒนามากกว่าผู้ใช้งาน

การบำรุงรักษามีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง แต่การบำรุงรักษายังไม่สามารถจะมีประสิทธิภาพถึงขีดสุดได้ด้วยการบำรุงรักษาแบบใดแบบหนึ่ง

นอกจากนี้แล้ว ยังสามารถพิจารณาแบ่งระดับของการบำรุงรักษา ได้ดังต่อไปนี้ (Pham,2539)

1. การบำรุงรักษาแบบสมบูรณ์ (Perfect repair or Perfect maintenance) การทำการบำรุงรักษาที่ทำให้ระบบกลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างสมบูรณ์ เหมือนกับเครื่องจักรใหม่ โดยที่อายุของระบบและอัตราการชำรุดซึ่งจะเกิดขึ้น มีสภาพเดียวกับเครื่องจักรใหม่ที่ยังไม่ผ่านการใช้งาน เช่นการยกเครื่องใหม่อย่างสมบูรณ์ (Complete Overhaul)
2. การบำรุงรักษาแบบเล็กน้อย (Minimal repair or Minimal maintenance) เป็นการบำรุงรักษาที่ทำให้ระบบกลับสู่สภาพเท่ากับตอนก่อนเกิดการชำรุด สภาพแบบนี้เรียกว่า แ่เท่าเดิม (As Bad As Old) เช่น การเปลี่ยนยางรถยนต์ เมื่อเปลี่ยนแล้วรถจะกลับมาวิ่งได้เหมือนเดิม แต่อัตราการชำรุดเดิมก็ยังคงอยู่
3. การบำรุงรักษาแบบไม่สมบูรณ์ (Imperfect Repair or Imperfect Maintenance) เป็นการบำรุงรักษาที่ทำให้ระบบกลับมาดีวก่อนที่จะเกิดข้อชำรุด แต่แยกว่าของใหม่ เป็นลักษณะของการซ่อมแซมทั่วไป
4. การบำรุงรักษาแบบแย่ง (Poor Repair or Poor Maintenance) เป็นการทำการบำรุงรักษาที่ทำให้ระบบเพียงแต่กลับมาใช้งานได้ แต่ประสิทธิภาพแย่งกว่าตอนก่อนที่จะเกิดการชำรุด แต่ไม่ถึงกับหยุดชะงัก (Breakdown) และระบบจะเกิดการชำรุดเพิ่มสูงขึ้นด้วย
5. การบำรุงรักษาแบบไร้ผล (Worst Repair or Worst Maintenance) เป็นการบำรุงรักษาที่ทำให้ระบบหยุดชะงักเนื่องจากขาดการบำรุงรักษาที่รอบคอบ

2.2 การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

(Clifton, 1985)การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกันเป็นการกำหนดกิจกรรมต่างๆในการซ่อมบำรุงรักษาที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อป้องกันมิให้เครื่องจักรเกิดการชำรุดหรือเสียก่อนกำหนดหรือจนไม่สามารถใช้งานตามวัตถุประสงค์นั้นได้ หรือหมายถึงการหลีกเลี่ยงการเกิดสิ่งผิดปกติและการชำรุดเสียหายของอุปกรณ์ การดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องดำเนินการกิจกรรม 3 ประการ ดังนี้

1. การบำรุงรักษาประจำวัน (Daily Maintenance) เป็นกิจกรรมที่ต้องทำเป็นประจำทุกวันเช่นการขันยึดอุปกรณ์ การเติมน้ำมัน การทำความสะอาด เป็นต้น
2. การตรวจสอบตามระยะเวลา (Schedule Inspection) เพื่อหาข้อบกพร่องก่อนที่จะเกิดความเสียหาย จากนั้นทำการแก้ไขเบื้องต้นตามอาการ เช่นการตรวจจับความสั่นหรือ การอยรั่วของสารหล่อลื่น
3. การปรับคืนสภาพ (Overhaul) เป็นการบำรุงรักษาด้วยการถอดเปลี่ยน อะไหล่และชิ้นส่วน ตามรอบการพยากรณ์ รวมไปถึงการดำเนินการซ่อมใหญ่

แผนภูมิ 2 ประเภทของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่

1. การบำรุงรักษาตามหลักสถิติและความเชื่อมั่น (Statistically Based Maintenance) เป็นการบำรุงรักษาจากการเก็บสถิติของเครื่องจักรชนิดนั้นๆ โดยสถิติที่เก็บจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือการกำหนดระยะเวลา หรือการบำรุงรักษาตามเวลา (Time Based Maintenance) เช่น การบำรุงรักษาทุก 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี เป็นต้น และการบำรุงรักษาตามการใช้งาน (Counter Based Maintenance) เช่น การซ่อมบำรุงทุก 1,000 ชั่วโมงการทำงาน หรือ ทุกๆ 100,000 ชิ้นของผลผลิต วิธีนี้ครอบคลุมการเปลี่ยนอะไหล่ หรือการเติมหรือหรือเปลี่ยนถ่ายสารหล่อลื่น จะกระทำได้เมื่อทราบข้อมูลการบำรุงรักษาอย่างแน่นอน วิธีการนี้เหมาะกับอะไหล่ชิ้นส่วนที่ถอดเปลี่ยนง่าย หรือเครื่องจักรที่เป็นเอกเทศ เพราะจะลดโอกาสสร้างความเสียหายโดยไม่เจตนาให้กับชิ้นส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ในขณะดำเนินการ

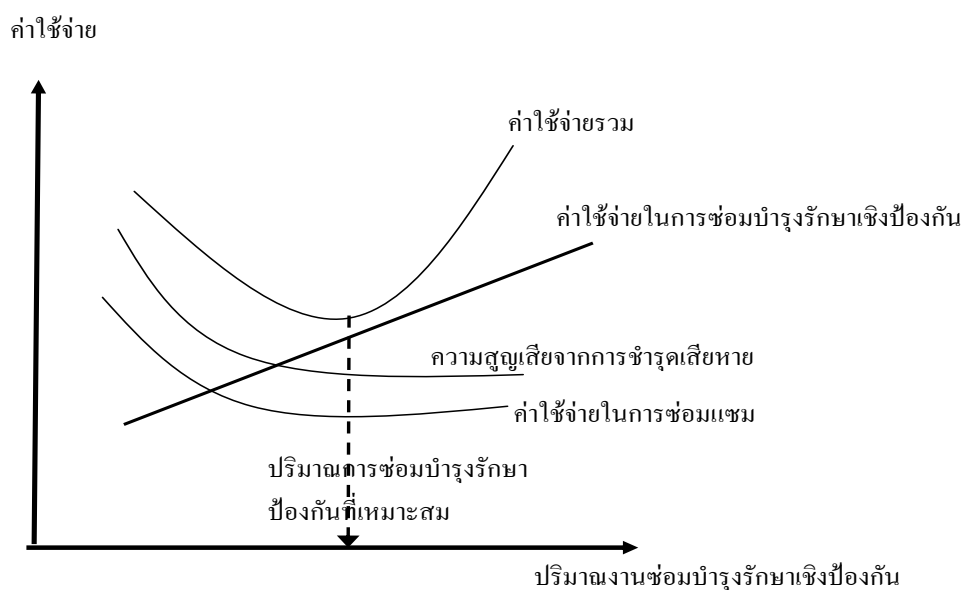
ในการกำหนดระยะเวลานี้ต้องพิจารณาจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เช่นงานที่มีความสำคัญ มีความเสี่ยงต่ออันตราย ส่งผลกระทบต่อชิ้นส่วนอื่น หรือทำให้ระบบการผลิตหยุดชะงัก จำเป็นต้องมี Safety Period สูง ในทางตรงกันข้าม ถ้าผลกระทบดังกล่าวมีน้อย สามารถลดค่า Safety Period ลงเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายได้

2. การบำรุงรักษาตามสภาพ (Condition Based Maintenance) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือการบำรุงรักษาขณะเครื่องจักรหยุดการผลิต (Offline) เช่นหลังเวลาเลิกงาน หรือ การหยุดตามวงจรเพื่อการซ่อมบำรุง และการบำรุงรักษาในขณะที่ยังเดินเครื่องทำงาน (Online) การบำรุงรักษาในรูปแบบนี้ จะสามารถได้ข้อมูลของเครื่องในขณะที่ใช้งานอยู่ด้วย โดยสามารถตรวจสอบได้ 2 แบบ คือ

2.1 การตรวจสอบโดยใช้ประสาทสัมผัส การตรวจสอบเช่นนี้ ผู้ตรวจสอบต้องมีความรู้ในเครื่องจักรนั้นๆพอสมควร และต้องมีทักษะในการตรวจสอบสูง ผู้ที่คุ้นเคยกับเครื่องจักรจะทำการตรวจสอบได้เป็นอย่างดี เช่นเสียงที่ดังผิดปกติ ความร้อนที่สูงขึ้น การสั่นสะเทือน หรือกลิ่นแปลกปลอม

2.2 การตรวจสอบโดยใช้เครื่องมือ ในปัจจุบัน ผู้ผลิตพยายามใช้วิธีการตรวจสอบเช่นนี้ เพราะสามารถอ้างอิงกับมาตรฐานต่างๆได้เช่น ISO แต่เนื่องด้วยเครื่องจักรที่ทันสมัยขึ้น ทำให้เครื่องมือตรวจสอบมีราคาสูงตามไปด้วยเช่นกัน

ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเมื่ออยู่ในระดับต่ำ ทุกคาดหวังของการบำรุงรักษาเชิงแก้ไขจะสูงขึ้น และเมื่อกิจกรรมการบำรุงรักษาเชิงป้องกันสูงขึ้น ทุนดำเนินการบำรุงรักษาเชิงป้องกันจะสูงขึ้น แต่จะส่งผลให้ทุนคาดหวังของการบำรุงรักษาเชิงแก้ไขจะลดต่ำลง สำหรับกิจกรรมการผลิตโดยทั่วไป นโยบายการบำรุงรักษาที่ดีที่สุดคือระดับของการบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่เหมาะสม ทำให้ผลรวมต้นทุนการบำรุงรักษาต่ำที่สุด (Jaturonnatee,2006) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิ 3 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเชิงป้องกันต่อค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง

2.2.1 มาตรฐานการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

เพื่อให้การบำรุงรักษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การบำรุงรักษาเชิงป้องกันจึงมีมาตรฐาน 2 อย่าง คือ มาตรฐานของการบำรุงรักษาเครื่องจักร (Equipment Maintenance Standard) และ มาตรฐานการปฏิบัติงานบำรุงรักษา (Maintenance Work Procedure) (อำพล เทศดี, 2550) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานการบำรุงรักษาเครื่องจักร (Equipment Maintenance Standard) คือวิธีการหาความเสื่อมของเครื่องจักร ด้วยการตรวจสอบและทดสอบ (Inspection and Testing) การบำรุงรักษาประจำวัน (Daily Routine Maintenance) และการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักร (Repairing) เป็นต้น โดยกระบวนการผลิต และระบบของเครื่องจักรที่จะทำการบำรุงรักษา จะแบ่งให้มาตรฐานทั้ง 3 แตกต่างกันออกไป
  - 1.1. มาตรฐานการตรวจสอบ (Inspection Standards) เป็นเทคนิคการพิจารณาความเสื่อมของเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ด้วยการตรวจวัด โดยจะมีการกำหนดตัวแปรเพื่อการตรวจสอบ เช่น ช่วงเวลา วิธีการ หรืออุปกรณ์ ไปตามชนิดและการทำงานของเครื่อง โดยผลลัพธ์ที่ได้ จะมีการนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ได้จากโรงงาน หรือสถิติที่ได้เก็บรวบรวมมา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน และปัญหาที่กำลังเกิด หรืออาจจะเกิดขึ้น
  - 1.2. มาตรฐานการบริการ (Servicing Standards) เป็นการระบุวิธีการ และช่วงเวลาที่จะต้องทำการบริการ เช่น มาตรฐานการบริการหล่อลื่นของรถยนต์จะอยู่ที่ทุก 10,000 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีวิธีการถ่ายหล่อลื่นเดิมออก วิธีการเติมหล่อลื่นใหม่ ชนิด และ ปริมาณ ของสารหล่อลื่นที่ใช้ เป็นต้น
  - 1.3. มาตรฐานการซ่อมบำรุง (Repairing Standards) เป็นการระบุถึงวิธีการซ่อมบำรุง รวมถึงสภาพที่ต้องทำการซ่อมบำรุง วิธีการปรับแต่ง บางครั้งอาจรวมถึงเวลาที่ใช้ด้วย
2. มาตรฐานการปฏิบัติงานบำรุงรักษา (Maintenance Work Procedure) เป็นวิธีการตรวจสอบการทำงาน การบริการ การซ่อมบำรุงโดยมีมาตรฐานดังนี้
  - 2.1. มาตรฐานการบำรุงรักษา (Maintenance Work Standard) เพื่อใช้สำหรับปฏิบัติงานตามความถี่ที่กำหนด มาตรฐานนี้จะช่วยในการวัดประสิทธิภาพของการบำรุงรักษา ซึ่งทำให้การกำหนดแผนงานบำรุงรักษาสำหรับผู้รับผิดชอบเป็นไปอย่างราบรื่น และวางแผนการทำงานได้ และยังสามารถนำไปเป็นมาตรฐานเพื่อฝึกสอนให้กับผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้ด้วย

2.3 หลักพื้นฐานการทำความเย็น

เครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ (สมศักดิ์ สุโมติยกุล, 2553) นอกจากนี้จะมีประสิทธิภาพในการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ อาหาร ยารักษาโรคแล้วยังช่วยปรับอุณหภูมิและความชื้นในอากาศ เพื่อให้การทำงานในสภาพแวดล้อมนั้นมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2.3.1 วิวัฒนาการของระบบปรับอากาศ

วิวัฒนาการของการทำความเย็นและการปรับอากาศ ในสมัยโบราณ นอกจากการทำแห้งแล้ว มนุษย์ใช้วิธีการถนอมอาหารโดยการแช่น้ำแข็งหรือหิมะในธรรมชาติ และใช้กันอย่างแพร่หลายจนกระทั่งประมาณ พ.ศ.2343 ได้เริ่มมีการตัดน้ำแข็งจากธรรมชาติมาเก็บไว้ในสถานที่อันเป็นฉนวนกันความร้อนไว้ใช้ในฤดูอื่น และมีการค้าขายน้ำแข็งก้อนใหญ่จากธรรมชาติจากประเทศในแถบหนาวเย็นสู่ประเทศในเขตร้อน ชาวเอเชียรวมทั้งประเทศไทย ยังเคยต้องสั่งซื้อน้ำแข็งธรรมชาติจากต่างประเทศเมื่อประมาณ 90 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากยังไม่รู้จักเครื่องทำความเย็น

น้ำแข็งก้อนแรก ถูกผลิตขึ้นสำเร็จในห้องทดลองเมื่อ พ.ศ.2363 หลังจากนั้น พ.ศ.2377 จาคอบ เพอร์กินส์ (Jacob Perkins) วิศวกรสัญชาติอเมริกา ได้ประดิษฐ์เครื่องทำความเย็นคอมเพรสเซอร์แบบอัดไอ (Compression System) ขึ้นเป็นเครื่องแรกในโลก ต่อมาในปี พ.ศ.2398 นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมันได้ประดิษฐ์เครื่องทำความเย็นระบบแอบซอร์ปชั่น (Absorption System) โดยอาศัยหลักทฤษฎีที่ไมเคิล ฟาราเดย์ (Michel Faraday) นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันได้ค้นพบไว้เมื่อ พ.ศ.2367

พ.ศ.2453 ตู้เย็นสำหรับใช้ในบ้าน เครื่องแรกถูกสร้างขึ้น ทั้งที่สามารถผลิตน้ำแข็งได้ก่อนหน้านั้นถึง 90 ปี ในปี พ.ศ.2456 เจ.เอ็ม. ลาร์เซน (J.M. Larsen) ได้ผลิตเครื่องทำความเย็นควบคุมด้วยมือขึ้น 5 ปีหลังจากนั้น บริษัทเคลวินเตอร์ (Kelvinator Company) ผลิตตู้เย็นซึ่งควบคุมความเย็นได้อัตโนมัติเป็นครั้งแรก วางจำหน่ายในสหรัฐอเมริกา โดยมียอดขายในปีแรกคือ พ.ศ.2416 จำนวน 67 ตู้ หลังจากนั้น อุตสาหกรรมเครื่องเย็นก็เฟื่องฟู มีบริษัทในทั้งอเมริกา และยุโรป เป็นผู้บุกเบิก

เครื่องทำความเย็นแบบรวดเร็ว ถูกพัฒนาขึ้นในปี พ.ศ.2466 เครื่องปรับอากาศเครื่องแรกถูกผลิตในปี พ.ศ.2470 และเครื่องปรับอากาศสำหรับรถยนต์ถูกผลิตในปี พ.ศ.2483 จนสงครามโลกยุติ มีการประมาณการว่ามีรถยนต์ที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศอยู่ประมาณ 3,000 – 4,000 คัน

2.3.2 ประเภทของระบบการปรับอากาศ และระบบการทำงาน

หลายปีแห่งการพัฒนาของระบบปรับอากาศของมนุษย์ ทำให้ระบบที่ใช้งานได้ไม่ดีถูกยกเลิกไป ในขณะที่ระบบที่ใช้งานแล้วมีประสิทธิภาพสูงถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น หลักการทำความเย็นที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็น การแบ่งโดยปัจจัยหลายชนิด เช่น การปรับอัตราการใช้ของน้ำยา ชนิดของตัวกลางหรือสารทำความเย็น การควบคุมของมอเตอร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไม่มีการจัดแบ่งระบบทำความเย็นด้วยแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ โดยมีระบบที่เป็นที่นิยมดังต่อไปนี้

1. การทำความเย็นโดยใช้น้ำแข็ง

การทำความเย็นแบบนี้พบว่าใช้กันมานานแล้ว แต่ในปัจจุบันก็ยังมีการใช้อยู่ โดยระบบนี้จะประกอบไปด้วยตัวตู้ซึ่งบรรจุด้วยฉนวนกันความร้อน มีถาดสำหรับใส่น้ำแข็งอยู่ที่ส่วนบนของตู้ เจาะรูระบายน้ำล้นจากการละลายสู่ถาดหรือถึงรองด้านล่าง และมีชั้นสำหรับใส่สิ่งที่ต้องการรักษาอุณหภูมิไว้ตรงกลาง

หากต้องการอุณหภูมิที่ต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส สามารถทำได้ด้วยการผสมสารประกอบบางอย่างลงไปใ้ในน้ำแข็ง สารประกอบดังกล่าวในขณะที่ละลายตัวไปกับน้ำแข็งจะต้องการความร้อนแฝงเพื่อการแตกตัวของโมเลกุล จึงดูดเอาความร้อนจากภายนอกเข้าไป ผลพลอยได้คือทำให้จุดหลอมละลายของน้ำแข็งลดลงต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส

รูป 3 เครื่องทำความเย็นแบบใช้น้ำแข็ง

2. การทำความเย็นโดยใช้การระเหยตัวของน้ำ

ความรู้เรื่องการระเหยตัวของน้ำถูกใช้มาตั้งแต่สมัยอียิปต์โบราณยุคต้นๆ ชาวอียิปต์สามารถทำน้ำเย็นดื่มด้วยการบรรจุน้ำไว้ในเหยือกพูนและวางไว้บนหลังคาบ้าน เมื่อน้ำที่ระเหยออกจากเหยือกพูนพาเอาความร้อนออกจากมวลรวมของน้ำ ทำให้ได้น้ำดื่มในอุณหภูมิที่เย็นลง

จากความรู้เรื่องการทำความร้อนโดยการระเหยตัวของน้ำ ได้ถูกพัฒนามาเป็นการระบายความร้อนออกจากคอนเดนเซอร์ของเครื่องปรับอากาศบางชนิด ซึ่งเรียกว่าเป็นคอนเดนเซอร์แบบ Evaporative Condenser มีหลักการโดยฉีดละอองน้ำให้เป็นฝอยผ่านลงบนคอนเดนเซอร์ และเป่าให้ระเหยและระบายความร้อนด้วยพัดลม

3. การทำความเย็นโดยใช้ของแข็งเป็นตัวดูดซับ

การทำความเย็นโดยใช้ของแข็งเป็นตัวดูดซับ (Solid Absorbent Refrigeration) ถูกทดลองขึ้นโดย ไมเคิล ฟาราเดย์ โดยทดลองใช้ของแข็งหลายๆชนิดมาเป็นตัวกลางในการทำความร้อน ด้วยหลักการดังนี้

เริ่มต้นในปี พ.ศ.2367 ทำการทดลองโดยการนำซิลเวอร์คลอไรด์ (Silver Chloride) ซึ่งเป็นของแข็งที่มีคุณสมบัติในการดูดซับแอมโมเนีย (Ammonia) ได้ดี เขานำเอาซิลเวอร์คลอไรด์ ที่ดูดซับแอมโมเนียไว้แล้วบรรจุในด้านหนึ่งของหลอดทดลองรูปตัว V คว่ำ ให้ปลายอีกด้านหนึ่งว่างเปล่าและจุ่มลงในน้ำ และให้ความร้อนด้านที่มีซิลเวอร์คลอไรด์ เมื่อได้รับความร้อน แอมโมเนียที่อิมมิดี้อยู่ในซิลเวอร์คลอไรด์ที่ถูกให้ความร้อนจะระเหยตัวออกเป็นแก๊ส และกลั่นตัวเป็นแอมโมเนียเหลวทางด้านที่จุ่มน้ำอยู่ เมื่อนำความร้อนออกไปจากด้านซิลเวอร์คลอไรด์ มันจะพร้อมที่จะดูดซับแอมโมเนียอีกครั้งโดยแอมโมเนียที่อยู่อีกด้านจะค่อยๆระเหยเป็นไอเพื่อกลับเข้าไปในซิลเวอร์คลอไรด์ การระเหยนี้เองที่จะดูดความร้อนจากสิ่งแวดล้อมเข้าไป และทำให้หลอดทดลองด้านที่มีแอมโมเนียเย็นตัวลง

แม้หลักการนี้จะถูกนำมาพัฒนาใช้กับวงจรทำความเย็นอีกหลายแบบ แต่ก็มิได้ถูกนำมาใช้ในการทำความเย็นโดยตรงในปัจจุบัน

4. การทำความเย็นใช้น้ำแข็งแห้ง

การทำความเย็นใช้น้ำแข็งแห้ง (Dry Ice Refrigeration) จะใช้น้ำแข็งแห้งที่ทำจากคาร์บอนไดออกไซด์ที่อยู่ในสถานะของแข็ง ซึ่งจะถูกบีบอัดให้อยู่ในรูปร่างต่างกันไปตามการใช้งาน และไปวางสัมผัสกับสิ่งที่ต้องการลดอุณหภูมิลงโดยตรง หรือผ่านวัสดุห่อหุ้มบางๆ ภายในห้องหรือภาชนะอันเป็นฉนวนความร้อน น้ำแข็งแห้งจะเปลี่ยนสถานะจากของแข็งเป็นแก๊สโดยตรงที่ความดันบรรยากาศ และต้องการความร้อนแฝงเสกการระเหิดนี้สูงมาก ทำให้บริเวณโดยรอบน้ำแข็งแห้งสูญเสียความร้อนอย่างรวดเร็ว และน้ำแข็งแห้งจะมีอุณหภูมิต่ำถึง -78.33 องศาเซลเซียส

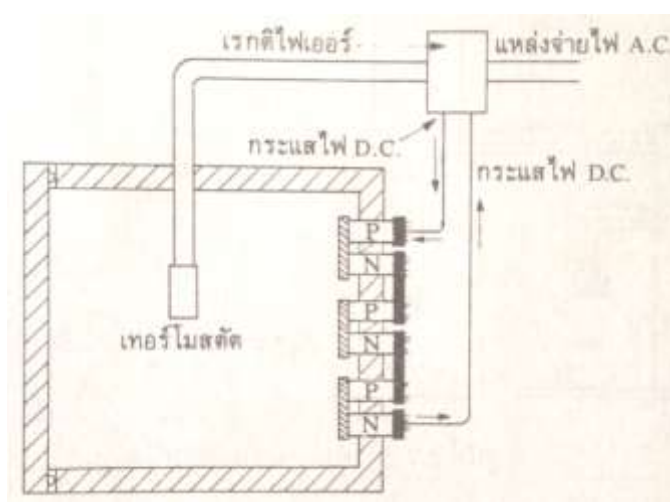
5. ระบบทำความเย็นโดยปล่อยให้ให้น้ำยาละลายตัว

ระบบทำความเย็นโดยปล่อยให้ให้น้ำยาระเหยตัว (Expandable Refrigerant Cooling System) เหมาะกับรถบรรทุกที่ต้องการควบคุมอุณหภูมิให้เย็นอยู่เสมอ แต่พื้นที่ไม่มาก และมีน้ำหนักไม่มาก วิธีการเพียงแค่ปล่อยให้ให้น้ำยาเคมีบางชนิดระเหยตัวเป็นแก๊สภายในบริเวณจำกัดและมีฉนวนหุ้มโดยรอบ

โดยมากแล้วจะใช้การปล่อยไนโตรเจนเหลว (Liquid Nitrogen) ที่ความดันประมาณ 14.6 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร ผ่านวาล์วควบคุม (Liquid Control Valve) ให้เป็นละอองฝอยในห้องทำความเย็นโดยตรง ไนโตรเจนที่ระเหยตัวจะดูดซับความร้อนออกไปและทำให้อุณหภูมิภายในห้องควบคุมนั้นต่ำลง

6. การทำความเย็นโดยใช้เทอร์โมอิเล็กทริก

การทำความเย็นโดยใช้เทอร์โมอิเล็กทริก (Thermoelectric Refrigeration) เป็นการถ่ายเทพลังงานความร้อนจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งโดยใช้อิเล็กตรอน (Electron) เป็นตัวกลาง ทำโดยใช้วัสดุกึ่งตัวนำ (Semi-Conductor) สองชนิดมาตริ่งปลายติดกัน แล้วต่อเข้ากับวงจรไฟฟ้ากระแสตรง เนื่องจากวัสดุกึ่งตัวนำทั้งสอง มีค่าระดับพลังงานภายในไม่เท่ากัน เมื่อถูกผ่านด้วยกระแสไฟฟ้า ทำให้ปลายที่ตริ่งติดกันเย็นลง และปลายที่เหลือทั้ง 2 ด้านร้อนขึ้น นำหลักการดังกล่าวนี้มาใช้ในการทำความเย็นได้มากขึ้นโดยการนำวัสดุกึ่งตัวนำหลายๆชุดมาต่อเป็นอนุกรมกัน

รูป 4 เครื่องทำความเย็นแบบเทอร์โมอิเล็กทริก

7. การทำความเย็นด้วยระบบท่อลมวน

การทำความเย็นในระบบท่อลมวน (Vortex Tube Refrigeration) อาศัยหลักของการอัดอากาศไว้ในถังแรงดันสูง แล้วฉีดเข้าไปในท่อลมวน โดยใช้กฎการเปลี่ยนแปลงของความดันและความเร็วของไหล ทำให้เกิดการคายความร้อนก่อนจะเป่าลมเย็นออกมาทางช่องเป่าลมเย็น

วิธีการดังกล่าวนี้ นอกจากจะได้อากาศที่เย็นแล้ว ยังเป็นการทำให้อากาศบริสุทธิ์อีกด้วย เนื่องจากแรงหนีจุดศูนย์กลางจากการหมุน ทำให้สามารถแยกฝุ่นละอองออกจากอากาศได้ ระบบดังกล่าวถูกนำมาประยุกต์ใช้กับชุดของคนงานที่ทำงานในที่อุณหภูมิสูง เช่น ในโรงงานอุตสาหกรรม และคนชุดเหมืองแร่

8. การทำความเย็นระบบสตีมเจ็ต

การทำความเย็นระบบสตีมเจ็ต (Stream Jet Refrigeration) ใช้น้ำเป็นตัวกลางในการทำความเย็น โดยอาศัยหลักการ ระเหยของน้ำภายใต้ความดันต่ำ น้ำจะสามารถระเหยเป็นไอได้ที่อุณหภูมิต่ำกว่าจุดเดือดที่ความดันปกติ โดยตามทฤษฎีแล้ว ที่ความดัน 29.67 นิ้วปรอท จุดเดือดของน้ำจะอยู่ที่เพียงแค่ 4.4 องศาเซลเซียสเท่านั้น

Absolute pressure (kN/m ²)	Temperature (°C)	Absolute pressure (kN/m ²)	Temperature (°C)	Absolute pressure (kN/m ²)	Temperature (°C)
0.8	3.8	28	67.5	75	91.8
2.0	17.5	35	72.7	85	95.2
5.0	32.9	45	78.7	95	98.2
10.0	45.8	55	83.7	100	99.6
20.0	60.1	65	88.0	101.33	100

รูป 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความดันกับจุดเดือดของน้ำ

ไอน้ำที่ได้จากกระบวนการผลิตต่างๆ แทนที่จะปล่อยให้ไปเปล่า จะถูกส่งเข้าทางท่อไอน้ำ เพื่อฉีดผ่านหัวฉีดไอน้ำความเร็วสูง ทำให้ความดันที่ผิวหน้าของน้ำในอีวาพอเรเตอร์ลดลง สามารถระเหยเป็นไอได้ที่อุณหภูมิต่ำ การระเหยนี้จะมีกระบวนการดูดซับความร้อน ทำให้น้ำที่เหลือในอีวาพอเรเตอร์ลดลงไปด้วย น้ำเย็นนี้เองที่จะถูกส่งไปฉีดเป็นฝอยในอีวาพอเรเตอร์อีกครั้ง ละอองน้ำบางส่วนจะระเหยและเกิดกระบวนการเช่นเดิม ทำให้น้ำในอีวาพอเรเตอร์เย็นตลอดเวลา และสามารถนำไปให้ความเย็นกับบริเวณที่ต้องการได้

ระบบทำความเย็นนี้เหมาะกับโรงงาน หรือแหล่งผลิตที่มีการใช้หม้อไอน้ำอยู่แล้ว การนำผลผลิตพลอยได้มาใช้ทำความเย็นทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลงได้มาก

โดยทั่วไปแล้ว การทำความเย็นระบบนี้เป็นระบบที่มีขนาดใหญ่มากกว่า 100 ตันขึ้นไป

9. การทำความเย็นระบบแอบซอร์ปชั่น

การทำความเย็นระบบแอบซอร์ปชั่น (Absorption System) เป็นระบบการทำความเย็นที่ต้องอาศัยความร้อนจากตะเกียง โดยให้ความร้อนแก่น้ำผสมแอมโมเนียในเจนเนอเรเตอร์ เมื่อสารละลายแอมโมเนียนี้ได้รับความร้อนเพียงพอ แก๊สแอมโมเนียจะแยกตัวออกจากน้ำ ส่งไปยังคอนเดนเซอร์และกลั่นตัวเป็นแอมโมเนียเหลว ผ่านวาล์วป้องกันการไหลย้อนกลับ และระบายความร้อนออก ผู้ใช้งานต้องคำนวณเชื้อเพลิงในตะเกียงให้หมดพอดีกับการที่แอมโมเนียในเจนเนอเรเตอร์ระเหยและกลั่นตัวหมดแล้ว เมื่อตะเกียงดับ น้ำเปล่าที่อุณหภูมิต่ำลงจะพร้อมที่จะดูดซับแอมโมเนียอีกครั้ง แอมโมเนียเหลวในอีวาพอเรเตอร์จะเริ่มเดือดและกลั่นตัวเป็นไอ ไอน้ำของแอมโมเนียนี้จะไหลกลับไปยังเจนเนอเรเตอร์ ผ่านท่ออีกทางหนึ่งช่วงนี้แอมโมเนียจะต้องการความร้อนจากภายนอกเพื่อการระเหยเป็นไอ ท่อไหลกลับของไอน้ำเองจะมีอุณหภูมิต่ำ และนำไปผ่านห้องที่ต้องการความเย็นได้

10. เครื่องทำความเย็นระบบคอมเพรสเซอร์อัดไอ

เครื่องทำความเย็นระบบคอมเพรสเซอร์อัดไอ (Compression System) เป็นระบบที่มีการนำมาใช้ในครัวเรือนมากที่สุด ทั้งเครื่องปรับอากาศชนิดต่างๆ เครื่องทำความเย็น เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน เครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ทั้งในโรงงานและศูนย์การค้า

หลักการทำงานโดยเริ่มต้น คอมเพรสเซอร์จะทำหน้าที่ดูดและอัดสารทำความเย็นเพื่อเพิ่มความดันและอุณหภูมิ แล้วส่งต่อเข้าคอยล์ร้อน เมื่อสารทำความเย็นไหลวนผ่านแผงคอยล์ร้อนโดยมีพัดลมเป่าเพื่อระบายความร้อนออก ทำให้น้ำยาจะที่ออกจากคอยล์ร้อนมีอุณหภูมิลดลง ด้วยความดันที่ยังคงที่ จากนั้นสารทำความเย็นในสภาพของเหลวที่อุณหภูมิลดลงแล้ว จะถูกส่งต่อให้อุปกรณ์ลดความดัน น้ำยาที่ไหลผ่านอุปกรณ์ลดความดันจะมีความดัน ที่จุดนี้เองอุณหภูมิของสารทำความเย็นจะลดต่ำลงในขณะที่กำลังกลายเป็นไอ แล้วไหลเข้าสู่คอยล์เย็นโดยมีพัดลมเป่าเพื่อช่วยดูดซับความร้อนจากภายในห้อง และกระแสลมเย็นจะกระจายตัวสู่ห้องทำให้อุณหภูมิห้องลดลง สารที่ออกจากคอยล์เย็นมีอุณหภูมิที่สูงขึ้น และความดันยังคงที่ จากนั้นจะถูกดูดกลับเข้าคอมเพรสเซอร์เพื่อทำการหมุนเวียนต่อไป

2.4 การสัมภาษณ์แบบเดลฟาย¹ (Delphi)

(ประเทือง วิบูลศักดิ์ ม.ป.ป.) เป็นกระบวนการวิจัยที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย ทั้งด้านธุรกิจ การเมือง เศรษฐกิจ หรือแม้แต่การศึกษา สำหรับการศึกษาศึกษาการสัมภาษณ์แบบเดลฟายได้มีการนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งเทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการวินิจฉัย หรือตัดสินใจสำหรับปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยปราศจากการเผชิญหน้ากันโดยตรงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังมีโอกาสถกเถียงความคิดเห็นของตนอย่างรอบคอบ ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ได้

ความหมายของเทคนิคเดลฟาย (Jensen. 1996 : 857) ได้ให้คำนิยามของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นวิธีการในการสอบถามเรื่องต่างๆกับกลุ่มบุคคล เพื่อจะได้มาซึ่งข้อมูลและความคิดเห็น โดยมุ่งที่จะรวบรวมการพิจารณา เพื่อการตัดสินใจและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จอห์นสัน ได้ให้ความหมายของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นเทคนิคของการรวบรวมข้อพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนการตัดสินใจ ซึ่งแต่เดิมจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ (Johnson. 1993 : 982)

¹ Delphi อ่านได้สองแบบคือ เดล-ฟี ซึ่งเป็นที่มาของคำมาจากเมืองเดลฟี และอ่านอีกวิธีคือ เดล-ฟาย หรือ เดล-ไฟ อ่านตามสำเนียงภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่า เทคนิคเดลฟาย คือ กระบวนการหรือเครื่องมือที่ใช้ในการตัดสินใจหรือลงข้อสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้โดยปราศจากการเผชิญหน้า

2.4.1 คุณลักษณะของเทคนิคเดลฟาย

1. เทคนิคเดลฟายเป็นเทคนิคที่มุ่งแสวงหาข้อมูลจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงจำเป็นต้องตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น ในแต่ละขั้นตอนการตอบหรือการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญจะมีความถูกต้อง เมื่อผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา

2. เป็นเทคนิคที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ร่วมในการวิจัยจะไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ตอบอื่นอีกบ้าง และไม่ทราบว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นในแต่ละข้ออย่างไร จึงนับว่าเป็นการขจัดอิทธิพลของกลุ่ม ซึ่งสามารถส่งผลต่อความคิดเห็นของตนได้

3. เทคนิคเดลฟายนี้ได้ข้อมูลมาจากแบบสอบถาม หรือรูปแบบอย่างอื่นที่ไม่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญมาพบกัน โดยผู้เชี่ยวชาญต้องตอบแบบสอบถามให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ความเห็นที่ถูกต้องที่สุดโดยอาจจำกัดเวลาหรือไม่ก็ได้ และเนื่องจากการต้องการความน่าเชื่อถือของข้อมูล จึงต้องมีการใช้แบบสอบถามหลาย ๆ รอบ ซึ่งโดยทั่วไปแบบสอบถามในรอบที่ 1 มักเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดและในรอบต่อ ๆ ไป จะเป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ตอบแบบสอบถามโดยละเอียดรอบคอบและให้คำตอบได้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ทำวิจัยจะบันทึกความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันในแต่ละข้อของคำตอบครั้งก่อน และแสดงผลในรูปแบบของสถิติ คือค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาว่าจะคงคำตอบเดิมหรือไม่

5. หลักสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์จะเป็น สถิติเบื้องต้น คือ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง อันได้แก่ ฐานนิยม (Mode) มัธยฐาน (Median) ค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดการกระจายของข้อมูล คือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

2.4.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของเทคนิคเดลฟาย

1. กำหนดปัญหาที่จะศึกษา ควรเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน และสามารถวิจัยปัญหาได้จากการให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ เป็นผู้ตัดสินใจ ประเด็นปัญหาควรจะนำไปสู่การวางแผนนโยบายหรือการคาดการณ์ในอนาคต

2. การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากเนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะของการวิจัยประเภทนี้ คือ การอาศัยข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกมานั้น สามารถให้ข้อมูลได้มากน้อย และที่น่าเชื่อถือได้เพียงใด ดังนั้นสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ คือ ความสามารถของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การให้ความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญในการตอบคำถาม จำนวนผู้เชี่ยวชาญเป็นต้น

จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมนั้น ไม่ได้มีกำหนดตายตัวว่าต้องเป็นเท่าใด แต่จากผลการประชุมประจำปีของ California Junior Colleges Association เมื่อปี พ.ศ. 2514 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำวิจัยว่า ถ้าใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะน้อยมาก อย่างไรก็ตาม สามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญน้อยกว่านี้ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มและประเด็นปัญหาที่ศึกษาเป็นสำคัญ (กองเทคโนโลยีเพื่อการสอน สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ม.ป.ป.)

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของจำนวนผู้เชี่ยวชาญและการลดลงของความคลาดเคลื่อน ในการทำวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (บุญมี พันธุ์ไทย, 2554)

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.20-0.70	0.5
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

3. การทำแบบสอบถาม ในกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายนี้ จะให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามจำนวน 2 - 4 รอบ ดังนี้

3.1 การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 1 โดยทั่วไป แบบสอบถามฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นการถามแบบกว้างๆ ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่จะวิจัย เป็นไปเพียงเพื่อการระดมความคิดเห็น และกำหนดเวลาในการส่งคำตอบภายใน 2 สัปดาห์ หากผู้เชี่ยวชาญคนใดไม่ส่งคืนควรทวงถาม การวิเคราะห์คำตอบแบบสอบถามรอบแรก ผู้วิจัยจะต้องรวบรวมความคิดเห็น วิเคราะห์โดยละเอียด และนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็น โดยตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออกไปสร้างแบบสอบถามในรอบต่อไป

3.2 การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 นำคำตอบที่วิเคราะห์ได้จากรอบแรก สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) อาจใช้ 5 ระดับหรือมากกว่า เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ให้น้ำหนักความสำคัญของคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งเหตุผล หากพบข้อควรแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ แล้วส่งแบบสอบถามในรอบนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม สำหรับการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 ใช้วิธีการนำคำตอบแต่ละข้อมาหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

3.3 การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 3 นำคำตอบแต่ละข้อจากการวิเคราะห์รอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ กล่าวคือ ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แคบแสดงว่า คำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกัน ซึ่งถ้าผู้วิจัยได้ข้อมูลเพียงพอก็อาจสรุปผลการวิจัยได้รอบนี้เลย แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์กว้าง (มีค่ามาก) แสดงว่า คำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน อาจสร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นได้ยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบ

3.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 4 ทำตามขั้นตอนหรือวิธีการเดียวกันกับรอบที่ 3 ถ้าผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏคำตอบที่ได้มีความสอดคล้องกัน นั่นคือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แคบก็ยุติกระบวนการวิจัยได้ แต่ถ้าคำตอบทั้งหมดยังมีความต่างกันก็สร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 4 โดยมีข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 3 ด้วยวิธีการเดิมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการวิจัยเดลฟายส่วนใหญ่สามารถได้ข้อสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามรอบที่ 3 และหากดำเนินการวิจัยรอบที่ 4 ก็จะได้ข้อสรุปใกล้เคียงกับรอบที่ 3

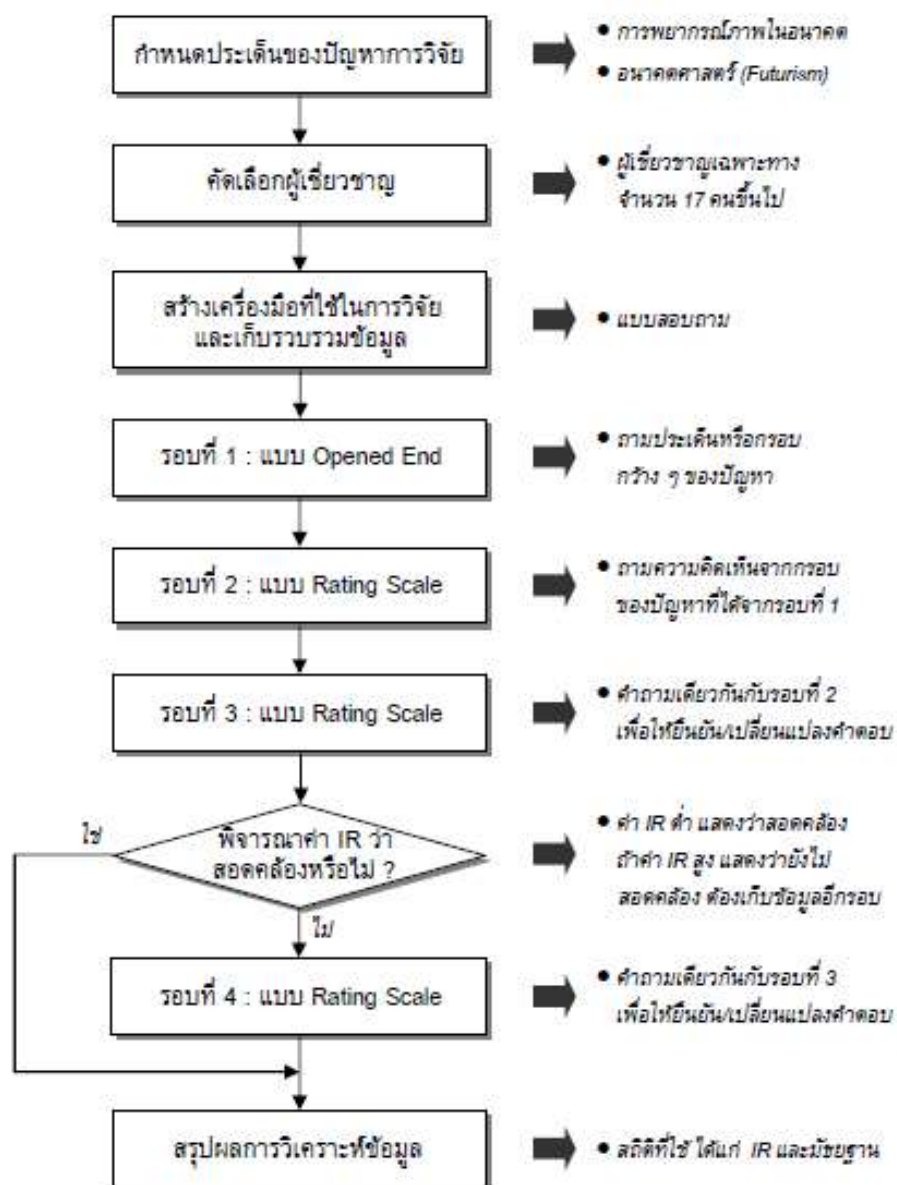
2.4.3 จำนวนรอบที่เหมาะสมในการทำแบบสอบถาม

เทคนิคเดลฟาย สามารถดำเนินการได้หลายรอบจนกว่าจะได้คำตอบที่สอดคล้องกันของสมาชิกในกลุ่ม จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟาย จะขึ้นอยู่กับการได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติหรือจนกว่าสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงไม่สามารถได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้ 2 รอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบกระบวนการจะไม่สามารถคาดคะเนได้ล่วงหน้าว่าจะต้องใช้กระบวนการเก็บข้อมูลจำนวนกี่รอบ เนื่องจากขึ้นอยู่กับระดับฉันทามติของกลุ่มว่าจะสามารถบรรลุผลได้ในรอบใด

2.4.4 รูปแบบของเทคนิคเดลฟายที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบของเทคนิคเดลฟายมี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบดั้งเดิม และรูปแบบปรับปรุง ธรรมชาติของเดลฟายมีลักษณะสำคัญ หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ เพื่อสร้างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีรูปแบบการดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามนำในรอบแรกและแบบสอบถามที่ใช้ในรอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิดการนำเทคนิคเดลฟายแบบเดิมไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประสบปัญหาหลายด้าน เช่น การใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามปลายเปิดนาน การเก็บข้อมูลหลายรอบทำให้ผู้เชี่ยวชาญรู้สึกเบื่อและถูกรบกวนมากเกินไป อัตราการตอบกลับแบบสอบถามต่ำ ข้อมูลที่ได้ไม่ค่อยมีความหลากหลาย ตอบเข้าหาค่ากลางเพื่อให้ยุติโดยเร็ว ปัญหาเหล่านี้จึงทำให้ผู้วิจัยปรับปรุงข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟายแบบเดิมให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น²

² ประเทศญี่ปุ่นได้มีการมองอนาคตโดยใช้เทคนิคเดลฟายระดับประเทศทุก 5 ปีมาตั้งแต่ปี 2514 นอกจากระดับประเทศแล้ว ญี่ปุ่นได้มีการมองอนาคตในระดับกระทรวง ระดับอุตสาหกรรม ระดับบริษัท และองค์กรมาโดยตลอด การมองอนาคตครั้งที่ 9 เพิ่งจะเสร็จไปในเดือนพฤษภาคม 2554

รูป 6 แผนผังกระบวนการสัมภาษณ์แบบเดลฟาย

2.4.5 วิธีลดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

1. การใช้วิธีระดมความคิดแทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมแนวคิดที่หลากหลายของกลุ่มบุคคล สำหรับการจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดในรอบที่ 2 ของเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิม การระดมความคิดจะช่วยลดระยะเวลาสำหรับการจัดทำแบบสอบถามในรอบสอง เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยเทคนิคระดมความคิดจะทำให้ได้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมีการอภิปรายภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผล และช่วยลดระยะเวลาในการรอแบบสอบถามกลับคืนในรอบแรก

2. การใช้วิธีการสัมภาษณ์แทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก ได้มีการปรับปรุงเทคนิคเดลฟายให้เหมาะกับการวิจัยอนาคต โดยพัฒนาเทคนิคที่เรียกว่า EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) (จุมพล พูลภทธีวิน, 2548) เทคนิคนี้เก็บรวบรวมข้อมูลรอบแรกด้วยการสัมภาษณ์ไม่จำกัดขอบเขตของแนวคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ใช้การสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ ผู้ให้สัมภาษณ์มีโอกาสปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และแก้ไขข้อมูลให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้อ้างอิงข้อมูลที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ

3. การประชุมแบบเดลฟาย (Delphi Conference) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการประชุม ระหว่างการประชุมจะเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และนำเสนอข้อมูลอีกครั้งให้กับสมาชิกในกลุ่ม และขอให้ผู้ให้ข้อมูล พิจารณาและตรวจสอบความคิดเห็นของตนเองอีกครั้งพร้อมกับการผลักดันให้เกิดการอภิปรายกันภายในกลุ่ม การเก็บข้อมูลประเภทนี้ไม่สามารถปิดบังสถานภาพทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลได้ ข้อดีคือผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลได้

4. เดลฟายใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer – Based Delphi) การวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านทางคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลจะเห็นข้อมูลของสมาชิกในกระบวนการ โดยไม่ต้องอาศัยการสรุปหรือวิเคราะห์ความคิดเห็นโดยนักวิจัยซึ่งอาจมีความลำเอียง วิธีนี้จะเก็บข้อมูลได้รวดเร็ว และประหยัด

5. เดลฟายกลุ่ม (Group Delphi) Wikin และ Altschuld (1995) เสนอการใช้เดลฟายกลุ่มโดยการกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและเชิญเข้าร่วมการประชุม เมื่อได้รับการตอบรับแน่นอน ผู้ประเมินจะส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ไปให้ทันที และนำคำตอบที่ได้สร้างเป็นแบบประเมินชุดที่ 2 เพื่อส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญในวันประชุม อาจก่อนการประชุมประมาณ 3-4 ชั่วโมง ให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ช่วงเวลาระหว่างพักการประชุมในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ประเมินจำเป็นต้องขอความร่วมมือไม่ให้เกิดการอภิปรายเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามภายในกลุ่ม และจะต้องรวบรวมคำตอบที่ได้อย่างรวดเร็ว จากนั้นสร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 ในระหว่างการประชุมและให้ทำในระหว่างการประชุม เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 เรียบร้อย ผู้ประเมินนำข้อเสนอแนะหรือประเด็นที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมาพิจารณาพร้อมกันแบบเผชิญหน้าเพื่อหาข้อสรุปโดยสรุป การใช้เทคนิคเดลฟายกลุ่ม เป็นวิธีการอภิปรายที่มีการควบคุมประเด็นการอภิปรายโดยมีผู้ประเมินเป็นผู้อำนวยการความสะดวก มีการเปิดเผยความคิดเห็น และใช้วิธีการสร้างฉันทามติที่ปราศจากการแสดงอารมณ์ของผู้ให้ข้อมูล เทคนิคนี้

เหมาะสมกับการใช้กับการคาดการณ์ในมิติที่ซับซ้อน ส่วนใหญ่มีมิติเดียว วิธีนี้สามารถไปใช้คู่กับเทคนิคเชิงอนาคตอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้

2.4.6 ข้อจำกัดของเทคนิคเดลฟาย

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือก มิใช่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขานั้นอย่างแท้จริง
2. ผู้เชี่ยวชาญไม่ให้ความร่วมมือในการวิจัย หรือตอบแบบสอบถาม
3. นักวิจัยขาดความรอบคอบหรือมีความลำเอียงในการพิจารณาคำตอบ
4. แบบสอบถามที่ส่งไปสูญหาย

เทคนิคเดลฟาย เป็นเทคนิคการวิจัยที่ใช้กระบวนการกลุ่มในการหาคำตอบ หรือการตัดสินใจลงข้อสรุป ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบที่ปราศจากการเผชิญหน้าโดยตรงของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งหัวใจสำคัญของเทคนิคเดลฟาย คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จะต้องมีความชัดเจน ง่ายแก่การอ่านและทำความเข้าใจในคำถามและประเด็นปัญหา ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้วิจัยเอง ต้องวางแผนในการทำกรวิจัยอย่างรอบคอบ เพราะเทคนิคเดลฟายมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด และตัวแปรสอดแทรก (Intervening Variable) ที่ทำให้การวิจัยไม่สำเร็จได้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. **การศึกษาผลกระทบของการบำรุงรักษาเชิงป้องกันต่อค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร : กรณีศึกษาเครื่องเป่าภาชนะกลวง** (ยงวิทย์ ทองนาถ, 2542) ทำการศึกษาผลกระทบของการบำรุงรักษาเชิงป้องกันต่อค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร ในด้านอัตราการเดินเครื่องจักร ด้านประสิทธิภาพของเครื่องจักร และด้านอัตราคุณภาพผลิตภัณฑ์ วิธีการดำเนินงานบำรุงรักษาด้วยตนเองอย่างอัตโนมัติ วิธีการจัดทำมาตรฐานการบำรุงรักษา การออกแบบใบตรวจสอบเครื่องจักร และการวางแผนบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

ผลของการดำเนินงานระบบบำรุงรักษาเครื่องจักรเชิงป้องกัน โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานทั้งฝ่ายผลิตและฝ่ายบำรุงรักษา รวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องจักร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าประสิทธิผลโดยรวมก่อนและหลังการปรับปรุง เพิ่มขึ้นจาก 53.1% เป็น 64.92%

2. **การลดค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ด้วยการพัฒนากระบวนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน** (นิพนธ์ วัฒนาพูนชัย, 2551) ทำการตรวจสอบวงรอบแผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกันเดิมซึ่งพบว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากรอบการให้บริการในแผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกันเดิม ไม่สอดคล้องต่อสภาพการใช้งานของเครื่องปรับอากาศนั้นๆ ขั้นตอนการปฏิบัติและใบตรวจสอบมีรายละเอียดน้อยเกินไป ไม่ครอบคลุมงานทั้งหมด และทำการพัฒนาระบบการซ่อม

บำรุงใหม่โดยวิเคราะห์ข้อบกพร่อง ผลกระทบจากการที่ส่วนประกอบชำรุด ค้นหาสาเหตุ และมาตรการป้องกันเพื่อให้ครอบคลุมการทำงานมากขึ้น

ผลจากการพัฒนาแผนเดิม พบว่า อัตราการเกิดข้อขัดข้องลดลง 73.63% ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากงานซ่อมที่ไม่ได้วางแผนลดลง 90.75% ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาโดยรวมลดลงจาก 299,910 บาท เป็น 140,557.24 บาท หรือลดลง 53.13%

3. การลดอัตราการเสียหายของเครื่องจักรโดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

(มะหะหมัด อาดำ, 2546) ทำการวิจัยเพื่อลดอัตราการเสียหายของเครื่องจักรโดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเดิมซึ่งพบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากแผนงานซ่อมบำรุงเดิมนั้นมีรายละเอียดที่ต้องให้มีการบำรุงรักษาเชิงป้องกันน้อยเกินไป ไม่ครอบคลุมงานที่จำเป็นต้องดูแลเครื่องจักรได้ทั้งหมด ดังนั้นการปรับปรุงแผนงานการบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่ต้องให้ครอบคลุมการทำงานมากขึ้น จึงเป็นวิธีหนึ่งในการบริการเครื่องจักรให้มีประสิทธิภาพเพื่อช่วยให้ลดช่วงเวลา(เฉลี่ย)ที่จะทำให้เกิดความเสียหายกับเครื่องจักรออกไปให้ยาวนานขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งผลให้ลดเวลา (เฉลี่ย) ที่ต้องทำการซ่อมบำรุงรักษาน้อยลง โดยได้ตั้งเป้าหมายหลังการปรับปรุงนี้แล้ว ปัญหาที่เครื่องจักรเกิดความเสียหายขึ้นมาอีกจะไม่ควรเกิน 5%

การศึกษาและปรับปรุงโครงการนี้ได้ดำเนินการพัฒนาแผนเดิม โดยเพิ่มรายละเอียดที่จำเป็น เช่น ระยะเวลาบำรุงรักษาให้ถี่ขึ้น เพิ่มหัวข้อใหม่ๆ สำหรับการตรวจสอบเครื่องจักรให้มากขึ้นโดยใช้วิธีการบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่เคยปฏิบัติอยู่แล้วร่วมกับวิธีการบำรุงรักษาเครื่องจักรด้วยตนเองจากฝ่ายผลิต

ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานหลังจากปรับปรุงมาแล้ว 4 เดือน พบว่า เครื่องจักรลดความเสียหายลงเหลือ 5.13%

4. การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเครื่องทอผ้าโดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

(ศักดิ์ดา ปรีชาวัฒน์สกุล, 2551) ทำการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเครื่องทอผ้า โดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ด้วยการวิเคราะห์หาสาเหตุหลักที่ทำให้เครื่องเกิดเหตุขัดข้องกำหนดแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันและดำเนินการตามแผนที่กำหนด เพื่อลดความสูญเสียจากเหตุขัดข้อง และประเมินประสิทธิภาพการนำแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันมาใช้ ด้วยการวิเคราะห์ค่าความพร้อมใช้งานของเครื่องทอและการวัดค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องทอ

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องทอเพิ่มขึ้นคิดเป็น 8.63% ค่าความพร้อมใช้งานของเครื่องทอเพิ่มขึ้นคิดเป็น 0.56% และค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องทอเพิ่มขึ้นคิดเป็น 2.56% ทั้งนี้ส่งผลให้ผลผลิตผ้าทอเพิ่มขึ้น 772.33 หลา/เดือน หรือคิดเป็น 1.5%

บทที่ 3

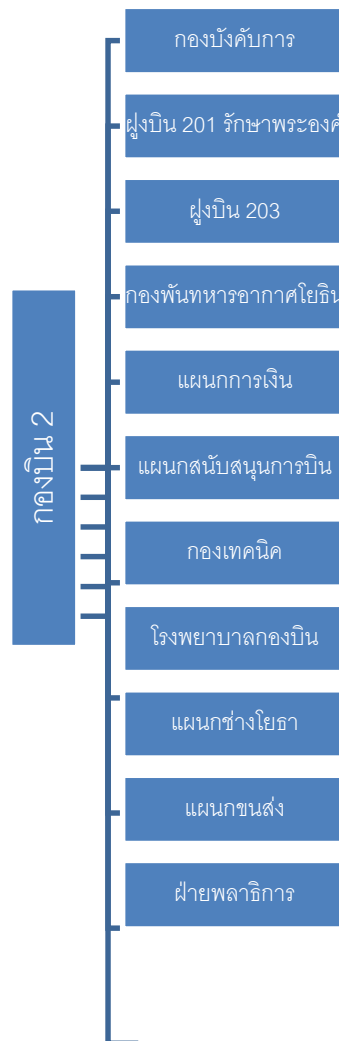
สภาพปัจจุบันของกรณีศึกษา

3.1 ประวัติของหน่วยงาน

3.1.1 ประวัติของกองบิน 2

กองบิน 2 เป็นส่วนขึ้นตรงของ กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม ประเทศไทย มีที่ตั้งอยู่ที่ ตำบลเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

มีภารกิจในการเตรียมการ และปฏิบัติการใช้กำลังทางอากาศตามที่กองทัพอากาศกำหนด โดยมีผู้บัญชาการกองบิน 2 เป็นผู้รับผิดชอบ ในวันที่ 16 ธันวาคม 2552 กองบิน 2 มีอายุครบ 90 ปี มีผู้บังคับการกองบิน 2 มาแล้วจำนวนทั้งสิ้น 45 ท่าน

รูป 7 การจัดหน่วยงาน กองบิน 2

3.1.2 ประวัติของ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์

พ.ศ.2505 ฝูงบิน 63 กองบิน 6 (ดอนเมือง) โดยมี นาวาอากาศโท ภูซงค์ ยศโกร เป็นผู้บังคับฝูงบิน มีอากาศยานบรรจุม แบบ ฮ.4 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น H-34C,D) จำนวน 23 เครื่อง และ ฮ.5(เฮลิคอปเตอร์ รุ่น H-43) จำนวน 2 เครื่อง

เดือนตุลาคม พ.ศ.2510 ฝูงบิน 63 ได้ย้ายไปอยู่ที่กองบิน 3 จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนการบินเดิม (ปัจจุบัน ย้ายไปอยู่ที่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม) และตั้งชื่อฝูงบินใหม่เป็น ฝูงบิน 31 มีภารกิจหลักคือ ขนส่งทางอากาศ

พ.ศ.2519 ฮ.4 ประสบปัญหาเครื่องยนต์และอะไหล่หายาก กองทัพอากาศจึงให้บริษัทไทยแอม ดำเนินการดัดแปลงจากเครื่องยนต์จากเครื่องยนต์ลูกสูบ(Piston Engine) เป็นเครื่องยนต์เจ็ท (Jet Engine) ซึ่งเครื่องแรกสำเร็จในปี พ.ศ.2520 ภายหลังจากทดลองบินและใช้งานแล้วสามารถปฏิบัติการได้เป็นอย่างดี จึงดัดแปลงจนครบทุกเครื่อง แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2525

เดือนตุลาคม พ.ศ.2520 ได้ย้ายฝูงบิน 31 มาจัดตั้งที่ กองบิน 2 (จังหวัดลพบุรี) และตั้งชื่อฝูงบินใหม่คือ ฝูงบิน 201 จนถึงปัจจุบัน มีหน้าที่เตรียมการและปฏิบัติการใช้กำลังทางอากาศ โดยมีภารกิจเฉพาะดังนี้

1. การลำเลียงทางอากาศ
2. การบินค้นหาและช่วยชีวิต
3. การปฏิบัติการจิตวิทยาทางอากาศ

พ.ศ.2541 ฝูงบิน 201 ได้รับมอบ ฮ.6 ข,ค (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น BELL 412) จากฝูงบิน 203 และได้นำ ฮ.6 ง.(เฮลิคอปเตอร์ รุ่น BELL 412 EP) มาประจำการ โดยได้รับกิจเฉพาะใหม่ดังนี้

หลัก	1. การบินรับ-ส่งเสด็จ
	2. การลำเลียงทางอากาศ
รอง	1. การค้นหาและช่วยชีวิตในพื้นที่การรบ
	2. การช่วยเหลือและกู้ภัย

พ.ศ.2548 ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2548 จัดพิธีรับพระราชทานบรมราชาอนุญาติ สถาปนาหน่วยทหาร เป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นชื่อเป็น ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ ในวันที่ 11 สิงหาคม 2549

ปัจจุบันมีกำลังพลทั้งสิ้น 167 คน แบ่งเป็น นายทหารชั้นสัญญาบัตร 25 คน และ นายทหารชั้นประทวน จำนวน 115 คน

รูป 8 การจัดหน่วยงาน ผู้บังคับ 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

3.1.3 ลักษณะทางกายภาพของอาคารภายในผู้บังคับ 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

ผู้บังคับ 201 รักษาพระองค์ มีกลุ่มอาคารที่มีลักษณะการใช้งานหลายลักษณะรวมกัน มีอายุอาคารรวมเฉลี่ย 12 ปี ก่อสร้างโดยกรมช่างโยธากองทัพอากาศ และแผนกช่างโยธา กองบิน 2

สถานที่ตั้ง	ภายในกองบิน 2
จำนวนอาคาร	ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้
พื้นที่ทั้งหมด และใช้สอย	ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้
จำนวนผู้ใช้งาน	167 คน
เวลาทำการปกติ	08.00 – 16.00 น.
เวลาทำการห้องรักษาการ	24 ชั่วโมง
ลักษณะการใช้งาน	ห้องทำงานประจำตำแหน่ง ห้องทำงานรวม ห้องประชุม ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องพักผ่อนรวม ห้องเก็บพัสดุและอะไหล่ ห้องเก็บอาวุธ ห้องเก็บอุปกรณ์การบิน ห้องนอน พื้นที่ซ่อมบำรุงอากาศยาน โรงงานซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โรงเครื่องปั่นไฟ โรงอาหาร
จำนวนเครื่องปรับอากาศ	66 เครื่อง
อายุเครื่องปรับอากาศเฉลี่ย	7 ปี
ประเภทเครื่องปรับอากาศ	1 และ 3 เฟส แบบแยกส่วนทั้งหมด
ขนาดเครื่องปรับอากาศ	12,000 – 40,000 BTU

ชั่วโมงการใช้งานเฉลี่ย 180 ชั่วโมง ต่อเดือน
ยี่ห้อ/รุ่น/ขนาด แสดงในภาคผนวก

รูป 9 อาคารกองบังคับการ ผังบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

รูป 10 ห้องธุรการ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

รูป 11 ห้องหมวดบิน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

รูป 12 ห้องประชุม ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

รูป 13 ห้องพักผ่อน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ กองบิน 2

3.1.4 ประวัติฝูงบิน 203 กองบิน 2

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กองบินน้อยที่ 6 (กองบิน 6 ดอนเมือง ในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นกองลำเลียง ได้จัดตั้งฝูงบินที่ 3 เพิ่มขึ้น โดยมี เรืออากาศเอก ประคอง ปิณฑบุตร เป็นผู้บังคับฝูงบิน ใน พ.ศ.2492 ได้เปลี่ยนชื่อฝูงบินที่ 3 ของกองบินน้อยที่ 6 เป็น ฝูงสื่อสาร โดยมีเรืออากาศเอก ชรรค์ชัย จันทร์เรือง เป็นผู้บังคับฝูงบิน

พ.ศ. 2496 กองบินน้อยที่ 6 ได้ปรับอัตรากำลังตามอัตรากำลังพลทหารอากาศ (ทอ.95) ให้ฝูงบินที่ 63 เป็นฝูงบินค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพิ่มเติมอีกหน้าที่หนึ่ง โดยรับโอน ฮ.1 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น S-51) และ ฮ.2 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น HILLER) จำนวนหนึ่งจากกรมการบินพาณิชย์ และจากหน่วยบินตำรวจเข้ามาประจำการในฝูงบิน และมีนาวาอากาศตรี เจือ เอี่ยมตะนุช เป็นผู้บังคับฝูงบิน

พ.ศ. 2497 ฝูงบินที่ 63 ได้รับ ฮ.3 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น H-19) เข้าประจำการอีก 6 เครื่อง ต่อมา ในปี พ.ศ. 2506 กองทัพอากาศได้ปรับอัตรากำลังใหม่ตามอัตรากำลังพล (ทอ.06) และช่วงเวลาดังกล่าว ฝูงบิน 63 ได้รับ

ฮ.4 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น H-34) เข้าประจำการเป็นจำนวนมาก และได้รับ ฮ.5 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น H-43) เข้าประจำการอีก 4 เครื่อง โดย ฮ.1 , ฮ.2 และ ฮ.3 ซึ่งเก่าและล้าสมัยก็ได้ปลดประจำการไป

วันที่ 1 พฤษภาคม 2510 กองทัพอากาศได้ออกคำสั่งให้จัดตั้งกองบิน 3 ขึ้น และให้นำอากาศยานและเจ้าหน้าที่เข้าประจำการในฝูงบิน 31 และ 33 ของกองบิน 3

ฝูงบิน 32 ถูกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2511 โดยในช่วงแรกใช้ที่ตั้งร่วมกับกองบังคับการกองบิน 3 ในโรงเก็บเครื่องบินหมายเลข 617 และมีการบรรจุ ฮ.6 (เฮลิคอปเตอร์ รุ่น UH-1) เข้าประจำการ ด้วยความช่วยเหลือทางทหารจากประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ฝูงบิน 32 มีเฮลิคอปเตอร์ครบตามจำนวนการบรรจุอากาศยาน คือ 25 เครื่อง และให้ เรืออากาศเอก ถาวร เกิดสินธุ์ มาทำการแทนผู้บังคับฝูงบิน 32 ตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2511

ภารกิจของฝูงบิน 32 หลังจากจัดตั้ง คือการสนับสนุนโทรคมนาคม ให้ความช่วยเหลือ กองทัพบก กองทัพเรือ นาวิกโยธิน และตำรวจตระเวนชายแดนในการปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน ทำการบินขนส่งพัสดุและกำลังพลให้แก่เหล่าทัพต่างๆ

พ.ศ.2512 ได้มีคำสั่งให้ กองบิน 3 ย้ายที่ตั้ง ณ ฐานบินนครราชสีมา และทำการเปลี่ยนภารกิจเป็นการส่งกำลังรบทางอากาศ ส่งกำลังบำรุงทางอากาศ สนับสนุนการรบพิเศษ การค้นหาและกู้ภัย การส่งกลับทางอากาศ และ การฝึกการบินเฮลิคอปเตอร์ ในปีเดียวกันนั้นเองกองทัพอากาศได้จัดถวาย เฮลิคอปเตอร์ ในฝูงบินให้เป็น เฮลิคอปเตอร์พระราชพาหนะ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

พ.ศ.2520 กองทัพอากาศได้เปลี่ยนการจัดกำลังกองทัพอากาศอีกครั้ง ยุบเลิกกองบินยุทธการ แล้วให้กองบินต่างๆซึ่งเคยอยู่ในบังคับบัญชาของกองบินยุทธการมาเป็นส่วนราชการที่ขึ้นตรงกับกองทัพอากาศ ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ เป็นผลให้ กองบิน 3 ได้ยุบเลิกการปฏิบัติการ และโอนย้ายฝูงบินที่ 32 มาเป็น ฝูงบิน 203 กองบิน 2 ณ จังหวัด ลพบุรี จนถึงปัจจุบัน โดยทั้งกำลังพลและอากาศยานทั้งหมด ย้ายเสร็จสิ้นในปี พ.ศ.2523 และเปลี่ยนภารกิจเป็น การค้นหาและช่วยชีวิตในพื้นที่ปรกตและพื้นที่การรบ รวมถึงการลำเลียงทางอากาศอีกด้วย (ธรรมรงค์เดช เจริญสุข,2552)

ปัจจุบันมีกำลังพลทั้งสิ้น 192 คน ประกอบด้วย นายทหารชั้นสัญญาบัตร 50 คน ประทวน 141 คน และพนักงานราชการ 1 คน

รูป 14 การจัดหน่วยงาน ฟลูออรีน 203 กองบิน 2

3.1.5 ลักษณะทางกายภาพของอาคารภายในฟลูออรีน 203

ฟลูออรีน 203 มีกลุ่มอาคารที่มีลักษณะการใช้งานหลายลักษณะรวมกัน มีอายุอาคารรวมเฉลี่ย 19 ปี ก่อสร้างโดยกรมช่างโยธากองทัพอากาศ และแผนกช่างโยธา กองบิน 2

สถานที่ตั้ง	ภายในกองบิน 2
จำนวนอาคาร	ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้
พื้นที่ทั้งหมด และใช้สอย	ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้
จำนวนผู้ใช้งาน	192 คน
เวลาทำการปกติ	08.00 – 16.00 น.
เวลาทำการห้องรักษาการ	24 ชั่วโมง
ลักษณะการใช้งาน	ห้องทำงานประจำตำแหน่ง ห้องทำงานรวม ห้องประชุม ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องพักผ่อนรวม ห้องเก็บพัสดุและอะไหล่ ห้องเก็บอาวุธ ห้องเก็บอุปกรณ์การบิน ห้องนอน พื้นที่ซ่อมบำรุงอากาศยาน โรงงานซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โรงเครื่องปั้นไฟ โรงอาหาร
จำนวนเครื่องปรับอากาศ	29 เครื่อง
อายุเครื่องปรับอากาศเฉลี่ย	7 ปี
ประเภทเครื่องปรับอากาศ	1 และ 3 เฟส แบบแยกส่วนทั้งหมด
ขนาดเครื่องปรับอากาศ	16,000 – 36,000 BTU
ชั่วโมงการใช้งานเฉลี่ย	175 ชั่วโมง ต่อเดือน
ยี่ห้อ/รุ่น/ขนาด	แสดงในภาคผนวก

รูป 15 อาคารกองบังคับการ ฝูงบิน 203 กองบิน 2

รูป 16 ห้องพักผ่อน ฝูงบิน 203 กองบิน 2

รูป 17 ห้องประชุม ฝูงบิน 203 กองบิน 2

3.2 สภาพปัจจุบันของการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ

เครื่องปรับอากาศ ของ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2 มีทั้งหมด 66 เครื่อง และ 29 เครื่อง ตามลำดับ เป็นแบบแยกส่วนทั้งหมด ขนาดตั้งแต่ 12,000 – 40,000 BTU ชั่วโมงใช้งานเฉลี่ย 178 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 7 ปี ถูกติดตั้งโดยแผนกช่างโยธา กองบิน 2 ทั้งหมด โดยนโยบายจาก ผู้บัญชาการกองบิน 2 ตั้งแต่อดีต ให้การดูแลรักษาในเบื้องต้นให้ทำโดยหน่วยงานที่เป็นเจ้าของเครื่อง (เฉพาะการ ล้างกรองอากาศ) นอกนั้นหากมีการบำรุงรักษาอื่น หรือ มีข้อขัดข้องของการใช้งาน จะต้องทำโดยแผนกช่างโยธา กองบิน 2 ซึ่งในปัจจุบัน ให้การบริการแบบ เสียแล้วซ่อม (Breakdown Maintenance) โดยมีกระบวนการดังรูป ที่ 18 และมีประวัติการซ่อมแซมย้อนหลังบันทึกในสมุดการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ แผนกช่างโยธาฯ ดังแสดง ให้เห็นในตารางที่ 2³

ตาราง 2 ประวัติการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศย้อนหลัง

เดือน ปี	ม.ค.		ก.พ.		มี.ค.		เม.ย.		พ.ค.		มิ.ย.		ก.ค.		ส.ค.		ก.ย.		ต.ค.		พ.ย.		ธ.ค.		รวม	เฉลี่ยต่อเดือน
	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203	201	203		
2552	1	0	1	2	10	0	10	3	5	14	3	0	1	0	8	3	9	0	4	3	1	2	0	0	80	6.67
2553	1	0	0	6	3	6	0	0	0	2	3	5	8	2	6	0	2	8	8	2	4	0	3	1	70	5.83
2554	0	5															13	1	3	14	7	6	0	5	54	10.8
2555	5	2	7	4	2	0	4	2	8	3	9	0	6	2	2	2									58	7.25

ตัวเลขที่แสดงในตาราง นอกจากจะแสดงถึงจำนวนครั้งในการเข้าซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศแล้วยังหมายถึงจำนวนครั้งที่เครื่องปรับอากาศจะต้องถูกหยุดการใช้งาน เพื่อทำการซ่อมแซมซึ่งใช้เวลานาน ในหลายครั้งการซ่อมไม่สามารถทำให้เสร็จภายในวันเดียวได้ ซึ่งหมายความว่า ห้องทำงานห้องดังกล่าวจะไม่มีเครื่องปรับอากาศใช้เป็นเวลานาน และแผนกช่างโยธาสสามารถเข้าซ่อมเครื่องปรับอากาศได้แต่ในวันและเวลาราชการเท่านั้น นอกจากนั้น การซ่อมบำรุงแบบไม่มีแผนหรือฉุกเฉิน เป็นการยากต่อการบริหารจัดการทรัพยากรของแผนกช่างโยธาฯ และมีความเป็นไปได้ที่จะไม่มีช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศว่างในเวลาดังกล่าว ทำให้เจ้าของเครื่องปรับอากาศต้องเสียเวลารอคอย

จากปัญหาดังกล่าวสมควรจะมีการจัดระบบดูแลตรวจสภาพอย่างเป็นขั้นตอนและตามระยะเวลา เพื่อทำการซ่อมบำรุงก่อนที่จะเกิดขัดข้อง และเป็นการช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องปรับอากาศอีกด้วย

การดำเนินการดังกล่าวจะต้องกระทำในช่วงเวลาอันเหมาะสม เพื่อลดผลกระทบในการใช้งาน ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ซึ่งเป็นงานบำรุงรักษาแบบหนึ่งของบำรุงรักษาเชิงวางแผน มีบทบาทสำคัญในการปกป้องการเสื่อมสภาพก่อนเวลา และลดความสูญเสียจาก

³ ค่าที่ไม่ได้แสดงในตาราง หมายความว่าไม่มีข้อมูลเนื่องจากสมุดบันทึกการซ่อมแซมของเดือนและปีนั้น ขาดหรือสูญหาย

การขัดข้อง เช่น ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง เสียเวลาในการรอคอย การหยุดทำงาน จึงเห็นควรมีระบบการบำรุงรักษาเชิงป้องกันมาใช้กับเครื่องปรับอากาศของฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2 เพื่อลดเวลาในและค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง

รูป 18 กระบวนการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ กองบิน 2

ประวัติการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ สามารถตรวจสอบได้จาก สมุดจ่ายงาน ของหมวด ไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2 ใช้สำหรับบันทึกการเข้าซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศของทั้งกองบิน 2

ใช้เพื่อบันทึกการจ่ายงานซ่อมแซมในการรับผิดชอบของหมวดไฟฟ้า-ประปา ทั้งหมดภายในกองบิน 2 ประกอบไปด้วย การซ่อมงานไฟฟ้า ประปา และเครื่องปรับอากาศ โดยแยกเล่มตามเดือนและปี มีหัวหน้าหมวดไฟฟ้า-ประปา เป็นผู้รับผิดชอบในการแบ่งจ่ายงานให้ช่างที่มีในแผนก

สมุดถูกเก็บที่ ห้องหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2

รูป 19 สมุดจ่ายงาน (ปก)

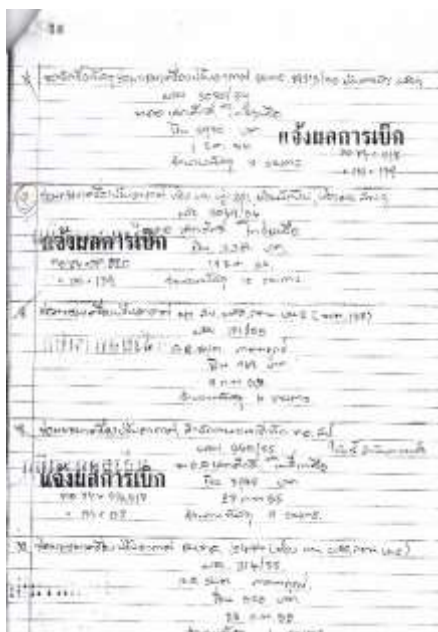
รูป 20 สมุดจ่ายงาน (เนื้อหา)

ประวัติรายจ่ายการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ สามารถตรวจสอบได้จาก สมุดซ่อมระบบอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศชำรุด ของหมวด ไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2 ใช้สำหรับบันทึกการจ่าย (เฉพาะค่าอะไหล่) เครื่องปรับอากาศของทั้งกองบิน 2

ใช้เพื่อบันทึกการเบิกจ่ายงบประมาณการซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ ภายในกองบิน 2 ทั้งหมด แบ่งเป็นปีงบประมาณ (ตุลาคม-กันยายน) โดยมีหัวหน้าแผนกช่างโยธา กองบิน 2 เป็นผู้อนุมัติงบประมาณ สมุดเก็บอยู่ที่ ฝ่ายคลังพัสดุ แผนกช่างโยธา กองบิน 2

รูป 21 สมุดซ่อมระบบอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศชำรุด (ปก)

รูป 22 สมุดซ่อมระบบอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศชำรุด (ตัวอย่างเนื้อหา)

3.2.1 สภาพปัญหาเกี่ยวกับเครื่องปรับอากาศและวิธีการแก้ไข ของแผนกช่างโยธาฯ ในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของหมวดไฟฟ้า – ประปา ในส่วนของการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศพบว่าอาการเสียของเครื่องปรับอากาศมีหลากหลาย และแต่ละอาการเกิดได้จากหลายสาเหตุ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหมวดไฟฟ้า – ประปา ทั้งสิ้น 6 คน และสรุป ปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไขได้ดังตารางที่ 3 กระบวนการแก้ไขทั้งหมดที่ได้รวบรวมไว้ นี้ จะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการบกพร่องในการทำงานของเครื่องปรับอากาศเครื่องนั้นๆ และมีกาแจ้งข้อขัดข้องมาทางแผนกช่างโยธาฯ

ในทางปฏิบัติแล้ว ขั้นตอนการแจ้งเสียนั้น อาจกระทำได้โดยการโทรแจ้งแผนกช่างโยธาฯด้วยการใช้โทรศัพท์ภายใน เพื่อให้แผนกได้รับทราบและมีเวลาที่จัดสรรบุคลากรเพื่อเตรียมทำการซ่อมบำรุง ซึ่งการตรวจสอบซ่อมที่ไม่ได้รับการวางแผนเช่นนี้ ทำให้ต้องรอคอยบุคลากรตามลำดับของการแจ้งข้อขัดข้อง ซึ่งมีหน่วยงานขึ้นตรงต่อกองบิน 2 เป็นจำนวนมาก หลายครั้งต้องใช้เวลารอคอยเป็นเวลานาน และอย่างไรก็ตามผู้บังคับบัญชาในระดับหัวหน้าหน่วย ก็จะต้องทำหน้าที่เป็นรายลักษณะอักษรส่งให้กับหัวหน้าแผนกช่างโยธาตามหลัง ในกรณีที่ ต้องมีการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ทดแทน

ตาราง 3 แสดง ปัญหาของเครื่องปรับอากาศที่พบบ่อย สาเหตุ และวิธีการแก้ไข

ลำดับ	ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
1	เครื่องปรับอากาศไม่ทำงาน	1. ฟิวส์ขาดหรือไม่มีฟิวส์ 2. สายไฟขาดหรือหลวม 3. แรงเคลื่อนไฟฟ้าต่ำหรือแรงเคลื่อนไฟฟ้าตก 4. สวิตช์ควบคุมขัดข้องหรือชำรุด	1. เปลี่ยน หรือ ใส่ฟิวส์ 2. ตรวจสอบสายไฟฟ้า 3. ตรวจสอบแรงเคลื่อนไฟฟ้าก่อนและหลังผ่านอุปกรณ์ต่างๆ
2	เครื่องเป่าลมเย็นมีลมออกน้อย	1. กรองอากาศอุดตัน 2. มอเตอร์พัดลมคอยล์เย็นชำรุด	1. ล้างทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศ 2. ซ่อม/เปลี่ยน มอเตอร์พัดลมเย็นชำรุด
3	พัดลมคอยล์เย็นทำงาน แต่คอมเพรสเซอร์ไม่ทำงาน	1. สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิถูกตั้งไว้สูงกว่าอุณหภูมิห้อง 2. สายไฟคอมเพรสเซอร์ขาดหรือหลวม 3. แคปสตาร์ทชำรุด 4. แคปรันชำรุด 5. รีเลย์ผิดปกติ 6. โอเวอร์โหลดตัด	1. ปรับสวิตช์ควบคุมอุณหภูมิให้ต่ำกว่าอุณหภูมิห้อง หากยังใช้การไม่ได้ ตรวจสอบ/เปลี่ยน เทอร์โมสตรัท 2. ตรวจสอบสายไฟ โดยเฉพาะขั้วและจุดเชื่อมต่อ ทั้งฝั่งคอยล์เย็นและคอยล์ร้อน 3. ตรวจสอบแคปสตาร์ท, แคปรัน, รีเลย์ หากชำรุดทำการเปลี่ยน 4. ตรวจสอบความร้อนที่คอมเพรสเซอร์ ตรวจสอบโอเวอร์โหลด

ลำดับ	ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
4	เครื่องเป่าลมเย็น มีอาการสั่นหรือ มีเสียงดัง	1. ใบพัดลมเกิดการกระทบกับสิ่งแปลกปลอมที่อาจเกิดจากวัสดุภายนอก หรือวัสดุภายในหลุดออกมา 2. พัดลม หรือ จุดหมุนอื่นๆ เกิดการหลวม คลอน/ชำรุด 3. ใบพัดลมเสียรูปจนไม่สมดุล	1. ตรวจสอบช่องว่างบริเวณใบพัดลม หากพบสิ่งแปลกปลอม นำออก 2. ตรวจสอบและขันแน่นใบพัดกับเพลาลูกเบี้ยวและแบริ่งอื่นที่มีการหมุน 3. หากการสั่นเกิดจากใบพัดผิดรูป และเสียหาย ทำการเปลี่ยนใบพัดลมใหม่
5	ใบพัดลมคอยล์เย็นไม่ทำงาน	1. อุปกรณ์ป้องกันกระแสไฟเกินทำงาน 2. มอเตอร์พัดลมไหม้ 3. สาย/ขั้ว ไฟฟ้า ขาด/หลวม	1. ตรวจสอบระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันกระแสเกิน 2. ตรวจสอบมอเตอร์พัดลม หากเสีย แยกซ่อมเฉพาะจุด หรือเปลี่ยนใหม่ 3. กวดสายไฟและขั้วไฟฟ้าจนถึงมอเตอร์พัดลม
6	มีน้ำหยดออกจากเครื่อง เป่าลมเย็น	1. เครื่องเป่าลมเย็นไม่ได้ระดับ 2. ปลายท่อด้านถาดน้ำทิ้งมีสิ่งอุดตัน 3. ถาดน้ำทิ้งมีรอยรั่วหรือมีน้ำรั่วจากแหล่งอื่นที่ไม่ได้มาจากเครื่องปรับอากาศ	1. ตรวจสอบระดับของเครื่องเป่าลมเย็น และทำให้ถาดรองน้ำลาดลงตามทิศทางการไหล 2. ทำความสะอาดถาดน้ำทิ้ง และท่อน้ำทิ้ง 3. ใช้วัสดุอุดรอยรั่ว หากเกิดจากถาดน้ำทิ้ง
7	คอยล์ร้อน ไม่ทำงาน, ลมระบายออกน้อย, มีเสียงดัง, พัดลมไม่ทำงาน, มีอาการสั่น	1. สาเหตุเช่นเดียวกับด้านคอยล์เย็น	1. วิธีแก้ไขเช่นเดียวกับด้านคอยล์เย็น

ลำดับ	ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
8	คอมเพรสเซอร์ไม่ทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฉนวนไฟฟ้าเสื่อมสภาพ 2. ความดันน้ำยาสูงผิดปกติ 3. อุปกรณ์กันกระแสไฟฟ้าเกินไม่มีหรือ มีและทำงาน 4. ไฟฟ้าที่จ่ายไปยังเครื่องมีแรงเคลื่อนต่ำ 5. แคปรีน ชัดข้อง/เสียหาย 6. มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ชัดข้อง/เสียหาย/ไหม้ 7. กลไกภายในคอมเพรสเซอร์ ชัดข้อง 8. สวิตช์เครื่องปรับอากาศไม่เปิดหรือเปิดไม่ครบถ้วน 9. ระบบควบคุมการทำงาน เช่นรีโมทคอนโทรลมีปัญหา ชัดข้อง 10. ปรับเทอร์โมสตรัทที่อุณหภูมิสูงเกินไป 11. ติดตั้งเทอร์โมสตรัทหรือชุดควบคุมอุณหภูมิในตำแหน่งที่โดนลมเย็นจากเครื่องเป่าลมเย็นโดยตรง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสภาพฉนวนไฟฟ้า 2. ตรวจสอบระดับน้ำยา เติมหรือระบายออกให้อยู่ในเกณฑ์ที่โรงงานกำหนด 3. ระบบกระแสไฟฟ้าก่อนเข้าระบบ หากไม่เกิน ตรวจสอบอุปกรณ์กันกระแสไฟฟ้าเกินว่าทำงานผิดปกติหรือไม่ 4. ตรวจสอบกระแสไฟฟ้าก่อนเข้าระบบ 5. เปลี่ยนแคปรีนใหม่ 6. เปลี่ยนมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ 7. ซ่อม/เปลี่ยน คอมเพรสเซอร์ 8. ตรวจสอบระบบสวิตช์เปิดปิด ให้ครบทั้งระบบ หากตัวสวิตช์เสีย ให้ซ่อมหรือเปลี่ยน 9. เปลี่ยนหรือซ่อมระบบรีโมทคอนโทรล 10. ปรับตั้งเทอร์โมสตรัทให้ทำงานที่อุณหภูมิต่ำลง 11. เปลี่ยนตำแหน่งติดตั้งเทอร์โมสตรัทหรือชุดควบคุมอุณหภูมิใหม่ ให้อยู่ในตำแหน่งที่ไม่โดนลมเย็น

ลำดับ	ปัญหา	สาเหตุ	วิธีการแก้ไข
9	โอเวอร์โหลดตัดวงจร และ คอมเพรสเซอร์หยุดทำงาน หลังจากเริ่มสตาร์ทใหม่ในช่วง ระยะเวลาสั้นๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีกระแสไฟฟ้าผ่านโอเวอร์โหลดมากเกินไป 2. แรงเคลื่อนไฟฟ้าตก 3. โอเวอร์โหลดขัดข้อง 4. แคปรีนเสียหาย 5. แคปรีนเสียบขาดข้อง 6. คอมเพรสเซอร์ร้อนเกินไป 6. คอมเพรสเซอร์ใหม่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบวงจรไฟฟ้า มอเตอร์พัดลม การต่อสายไฟ และขนาดของโอเวอร์โหลดให้ถูกต้อง 2. ตรวจสอบแรงเคลื่อนไฟฟ้าส่วนก่อนเข้าระบบ เมื่อมีการใช้งาน 3. ตรวจสอบระบบโอเวอร์โหลด หากขัดข้องให้ซ่อมแซม หรือเปลี่ยน 4. ค้นหาสาเหตุ และเปลี่ยนแคปรีนใหม่ 5. ตรวจสอบวัดปริมาณสารทำความเย็น 6. ตรวจสอบการทำงานของคอมเพรสเซอร์ หากเสีย หรือใหม่ ให้ทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยน
10	ท่อน้ำยาต้านดูดมีน้ำ หรือน้ำแข็ง เกาะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัดลมแฟนคอยล์ยูนิตไม่ทำงาน 2. มีสารทำความเย็นมากเกินไป 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบการทำงานของพัดลมแฟนคอยล์ยูนิต 2. ตรวจสอบวัดระดับสารทำความเย็น (ในกรณีนี้ สารมีมากเกินไป) หากมากเกินไป ให้ปล่อยสารออกจนได้เกณฑ์
11	ท่อน้ำยาต้านส่ง มีน้ำหรือน้ำแข็ง เกาะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุปกรณ์กำจัดความชื้น และ/หรือ ไล้กรองตัน 2. เซอร์วิสต้านส่งเปิดไม่สุด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปลี่ยนอุปกรณ์กำจัดความชื้น และ/หรือ ไล้กรองใหม่ 2. เปิดวาล์วเซอร์วิสต้านส่งให้สุด

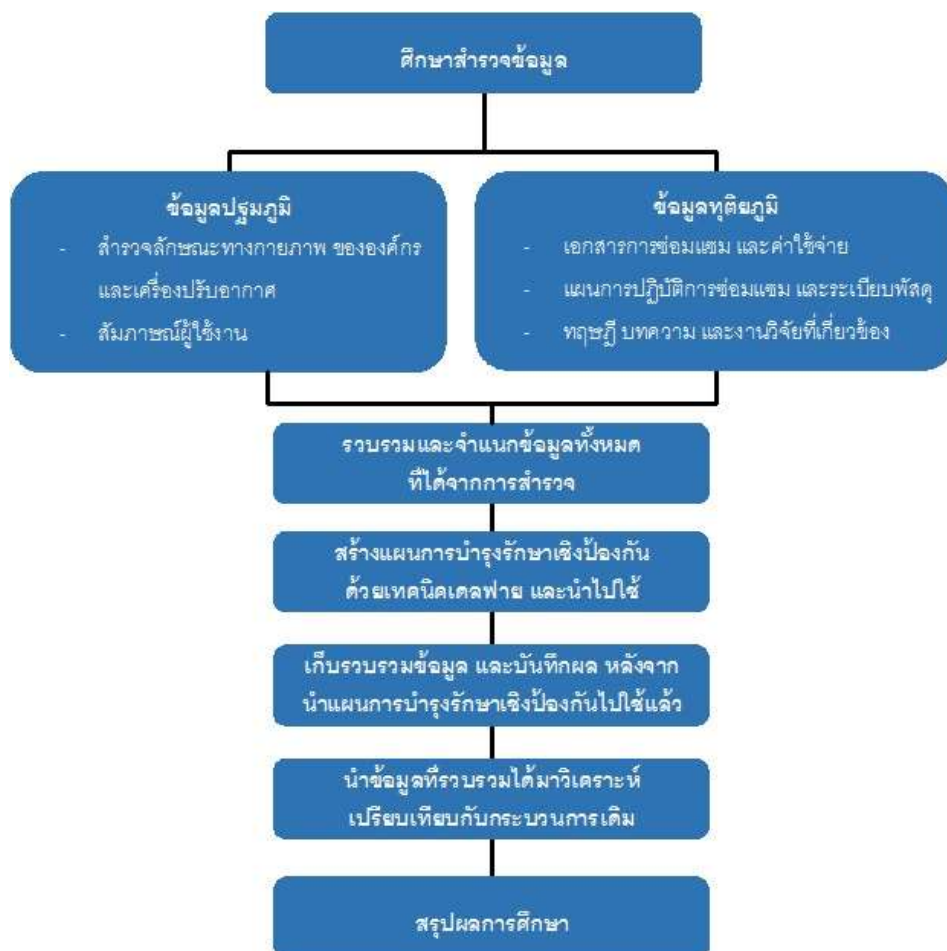

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการเปรียบเทียบผลรวมค่าใช้จ่ายของค่าอะไหล่และค่าแรงการซ่อมบำรุง เครื่องปรับอากาศของ ตู้ยูนิต 201 รักษาพระองค์ และตู้ยูนิต 203 กองบิน 2 ก่อนและหลังการใช้แผนการ บำรุงรักษาเชิงป้องกันเพื่อป้องกันการหยุดชะงักการทำงานในระหว่างช่วงเวลาดำเนินการ แผนการบำรุงรักษาเชิง ป้องกันดังกล่าวนี้สร้างขึ้นด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน นำมาสร้าง เป็นแผนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ

หลังจากได้แผนการบำรุงรักษาแล้ว จะได้นำไปใช้งานตามกำหนดเวลา พร้อมทั้งเก็บข้อมูล เพื่อนำมา เปรียบเทียบกับก่อนที่ได้นำแผนมาใช้ ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บ เป็นจำนวนครั้งการเสียหายของเครื่องปรับอากาศ ค่า อะไหล่ ค่าแรงในการซ่อมบำรุงตามแผน และค่าแรงการซ่อมบำรุงเมื่อเครื่องปรับอากาศเสียหายมาเปรียบเทียบกัน จากนั้นจึงจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล โดยกระบวนการทั้งหมดดังแสดงในแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิ 4 วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์

4.1 การสร้างแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ด้วยเทคนิคเดลฟาย

เนื่องจากในกระบวนการวิจัยต้องมีการใช้ แบบฟอร์มการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ผู้วิจัยจึงได้นำเทคนิคเดลฟายมาใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีกระบวนการดังนี้

- 4.1.1 การเลือกแบบของการวิจัย
- 4.1.2 ประชากรและหน่วยวิเคราะห์
- 4.1.3 เลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
- 4.1.4 สร้างเครื่องมือการตรวจสอบ
- 4.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 4.1.7 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแบบฟอร์มการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

4.1.1 การเลือกแบบของการวิจัย

เนื่องจากในการวิจัยเป็นการสร้างแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการวิจัยขนาดแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และนำมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือการตรวจสอบการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ

4.1.2 ประชากรในหน่วยวิเคราะห์

แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. หัวหน้าผู้ควบคุมดูแลการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศของกองบิน 2 และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
2. วิศวกร อาจารย์ภาคที่เกี่ยวข้อง หรือ สมาชิกสมาคมวิศวกรรมปรับอากาศ
3. ตำราการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ หรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 การเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทำการวิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposin Sampling) จากประชากรในหน่วยวิเคราะห์ ได้ดังนี้

1. หัวหน้าผู้ควบคุมดูแลการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศของกองบิน 2 และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในฐานะผู้ควบคุม และปฏิบัติงานจริง ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศเป็นอย่างดี และเข้าใจระเบียบการทำงานและกระบวนการซ่อมบำรุงและเบิกจ่ายวัสดุอะไหล่ทั้งหมด ของแผนกช่างโยธากองบิน 2 รวม 4 ท่าน ได้แก่
  - เรืออากาศโท อุเทน แก้วบุตร ทำการแทน หัวหน้าหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา
  - จำอากาศเอก ชยุต ภาคพฤษ์ ช่างประจำหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา
  - จำอากาศเอก วุฒิไกร จันนนวน ช่างประจำหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา
  - นาย กฤติภค ชื่นนนคร ช่างประจำหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา
2. รองผู้อำนวยการกองวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม โรงเรียนนายเรืออากาศฯ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษางานวิศวกรรมของกองทัพอากาศ จำนวน 1 ท่าน
  - นาวาอากาศเอก ตระการ ก้าวเกษิกรรม
3. ตัวอย่างแผนการตรวจสอบการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ จากสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง
  - การซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศโดยแนวทาง PM ของนาย อำพล เทศดี พ.ศ.2550 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

4.1.4 การสร้างเครื่องมือการตรวจสอบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศในปัจจุบัน จากวารสาร หนังสือ สารนิพนธ์ รวมทั้งงานวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสร้างเครื่องมือด้วยเทคนิคเดลฟาย โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. พิจารณาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. เลือกชนิดคำถาม
3. กำหนดคำถามที่ต้องการเรียงตามเรื่องที่ต้องการถามไล่ลำดับจากมากไปน้อย
4. ร่างแบบสอบถามและตรวจสอบ
5. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ
6. รับแบบสอบถามหรือคำตอบ นำมาวิเคราะห์และสร้างเป็นแบบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยโดยเทคนิคเดลฟาย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีกระบวนการดังนี้

แบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบของคำถาม เกี่ยวกับการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศ จากปัญหาที่ศึกษาพบ ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นคำถามปลายเปิดและเพิ่มเติมการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้ผู้เชี่ยวชาญได้เพิ่มเติม จากนั้นได้ส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญได้ตอบคำถามอย่างอิสระ

แบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมมาจากแบบสอบถามรอบที่ 1 และวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ ตัดส่วนที่ซ้ำซ้อน และรายการที่ไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากขาดเครื่องมือ หรือเป็นระบบที่ไม่มีในเครื่องปรับอากาศที่ใช้ในการศึกษา นำมาสร้างเป็นมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) และนำส่งผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อให้ตอบคำถามอย่างอิสระ โดยให้น้ำหนักความเห็นด้วยของข้อคำถามแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ

เครื่องมือในการวิจัย

เรื่อง การลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน
คำชี้แจงในการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบฟอร์มการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน โดยการรวบรวมแนวคิดที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้ใน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ ฝูงบิน 203 กองบิน 2 และหน่วยงานอื่นในกองทัพอากาศในสทคส ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญได้โปรดแสดงความคิดเห็น

2. โดยทั่วไปในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย จะใช้การสอบถามสอบถาม 2 - 4 ครั้ง โดยในครั้งที่ 1 จะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และหลังจากครั้งที่ 2 เป็นต้นไป จะเป็นการจัดลำดับความสำคัญของความเห็นซึ่งได้รับการพิจารณาปลายเปิดในครั้งแรก โดยให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญด้วยการตอบแบบสอบถาม แนวความคิดของท่านจะได้นำมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัยเรื่องการลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ได้เป็นอย่างดีขอแสดงความขอโทษไป

ผู้วิจัยทบทวนพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มีธชฎาภักดิ์ เถิบเปรม ปิ่นประคับ
นักศึกษาระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศ

วัตถุประสงค์

เพื่อวางแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศ

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเป็นการกำหนดกิจกรรมต่างๆในการซ่อมบำรุงรักษาที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อป้องกันมิให้เครื่องจักรเกิดการชำรุดหรือเสียก่อนกำหนดหรือจนไม่สามารถใช้งานตามวัตถุประสงค์นั้นได้

2. เครื่องปรับอากาศ

หมายถึงเฉพาะเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนเท่านั้น

รูป 24 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (2)

ครั้งที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวคิดด้านการนำงูรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศ ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดแสดงความคิดเห็นดังนี้

- 1. ท่านคิดว่าชิ้นส่วนใดบ้างของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนควรอยู่ในรายการตรวจสอบ การนำงูรักษาเชิงป้องกัน

รูป 25 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (3)

2. ชื่อเลขชณะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอแสดงความขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
บริษัท อากาศไทย จำกัด
ผู้วิจัย

รูป 26 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 1 (4)

4.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อโดยตรงกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามหรือให้สัมภาษณ์ และการรับผลการสัมภาษณ์ ทั้งด้วยตนเองและทาง e-mail และได้คำตอบในรอบที่ 1 ดังนี้

4.1.5.1 วิธีการที่ ทำการแทนหัวหน้าหมวดไฟฟ้า – ประปา แผนกช่างโยธา⁴ และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน 3 ท่าน⁵เป็นผู้แนะนำ

เนื่องจากไม่เคยมีการใช้ใบงานในการตรวจสอบมาก่อน ผู้รับผิดชอบจึงเสนอวิธีการตรวจสอบ เครื่องปรับอากาศ โดยมีขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการดังนี้

1. ปิดสวิทช์ตัดตอนเพื่อตัดแยกวงจรไฟฟ้า ตรวจสอบด้วยไขควงวัดไฟ
2. ล้างทำความสะอาดแผ่นกรองคาร์บอน แผ่นกรองไนลอน เป่าแห้งด้วยเครื่องเป่าลม และเช็ดทำความสะอาดตัวเครื่องเป่าลมเย็น (Fan Coil Unit)
3. ทำความสะอาดพัดลมคอยล์เย็นด้วยเครื่องเป่าลม
4. ล้างทำความสะอาดคอยล์เย็น ด้วยน้ำสะอาดจากเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง เป่าแห้งด้วยเครื่องเป่าลม
5. ล้างทำความสะอาดถาดน้ำทิ้ง และท่อระบายน้ำทิ้ง
6. ตรวจสอบสภาพสายไฟ จุดเชื่อมต่อ และอุปกรณ์ไฟฟ้า เป่าทำความสะอาดแผงวงจรไฟฟ้า ด้วยเครื่องเป่าลม
7. ทำความสะอาดพัดลมคอยล์ร้อน ด้วยเครื่องเป่าลม
8. ทำความสะอาดครีบบคอยล์ร้อนด้วยเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง เป่าให้แห้งด้วยเครื่องเป่าลม
9. ทำความสะอาดแผงวงจรไฟฟ้าด้วยเครื่องเป่าลมแห้ง ตรวจสอบสายไฟ และจุดเชื่อมต่อ
10. ตรวจสอบวัดความเป็นฉนวนไฟฟ้าระหว่างเฟสกับโครง และค่าความต้านทานขดลวดของพัดลม ชุดแผงคอยล์ยูนิต พัดลมชุดคอนเดนซิ่งยูนิต และคอมเพรสเซอร์ เปรียบเทียบกับข้อกำหนดจากผู้ผลิต บันทึกลงในแผ่นตรวจสอบ
11. ตรวจสอบท่อน้ำยา ทำความสะอาดจุดต่อต่างๆด้วยน้ำสะอาด

⁴ เรืออากาศโท อุเทน แก้วบุตร

⁵ จ่าอากาศเอก ชยุต ภาคพฤษ์

จ่าอากาศเอก วุฒิไกร จันนนวน

นาย กฤติศักดิ์ ชื่นนนคร

12. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของฉนวนกันความร้อนที่ฝ้าเพดาน ทั้งทางดู - ส่อง ซ่อมแซมหากชำรุด
13. เปิดสวิตช์ตัดตอนทุกตัว ทดสอบเดินเครื่อง ตรวจสอบวัดกระแสเริ่มหมุน LRA และกระแสพิกัด FLA ของคอมเพรสเซอร์ วัดความดันน้ำยาทั้งด้านแรงดันสูงและต่ำ เปรียบเทียบข้อกำหนดจากผู้ผลิต บันทึกลงในแผ่นตรวจสอบ
14. ระหว่างเดินเครื่อง ทดลองเปลี่ยนระดับความเร็วมอเตอร์พัดลมแฟนคอยล์ วัดกระแส เปรียบเทียบกับข้อกำหนดจากผู้ผลิต บันทึกค่าลงในแผ่นตรวจสอบ ตรวจสอบการหมุนของใบพัดลม สังเกตการรั่วซึม และเสียงที่ผิดปกติ
15. ระหว่างเดินเครื่อง ตรวจสอบความแข็งแรงของโครงสร้าง ยางรองแท่นเครื่อง ทั้งแฟนคอยล์และคอนเดนซิ่งยูนิต
16. ระหว่างเดินเครื่อง ตรวจสอบความเย็นของลมที่จ่ายออกจากแฟนคอยล์ยูนิต

4.1.5.2 วิธีการที่ รองผู้อำนวยการกองวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม

โรงเรียนนายเรืออากาศ⁶ เป็นผู้แนะนำ

1 วิธีการล้างใหญ่ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน

แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนตรวจสอบสภาพอุปกรณ์โดยทั่วไปก่อนเข้าล้างใหญ่ ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างใหญ่ ขั้นตอนทำการล้างใหญ่ และขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปหลังการล้างใหญ่

1. ขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปก่อนเข้าล้างใหญ่ ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ก่อนการตรวจเช็คสภาพให้ปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุม เพื่อตัดแยกวงจรไฟฟ้า และตรวจสอบด้วยไขควงวัดไฟ

1.2 ตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์พร้อมกับทำการจดบันทึกหากอุปกรณ์มีการชำรุดเสียหายโดยระบุสาเหตุที่เสียและลงวันที่กำกับ ในตารางตรวจสอบ ดังนี้

ตาราง 4 ตารางตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนเข้าล้างใหญ่

รายการ	สภาพอุปกรณ์		หมายเหตุ	วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก
	ปกติ	ชำรุด		
1. แผงกรองอากาศ				
2. คอยล์เย็น				
3. ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง				
4. มอเตอร์พัดลม				

⁶ นาวาอากาศเอก ตระการ ก้าวชิกรม

5. ท่อน้ำยาและฉนวนหุ้มท่อน้ำยา				
รายการ	สภาพอุปกรณ์		หมายเหตุ	วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก
	ปกติ	ชำรุด		
6. โครงพัดลม				
7. สายไฟ หัวเสียบสายของชุดแฟนคอยล์				
8. ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น				
9. คราบน้ำมัน				
10. โอเวอร์โหลดพร้อมทดสอบการทำงาน				
11. แมกเนติกคอนแทคเตอร์				
12. สภาพเข้าสายเมนและระบบคอนโทรล				
13. หัวเสียบสายของระบบไฟฟ้า				
14. สกรูยึดโครง ตัวถัง				
15. คาปาซิเตอร์				
16. สวิตช์เลือกตำแหน่ง				
17. เทอร์โมสตัท				
18. ฉนวนหุ้มท่อน้ำยา				
19. สภาพคอนเด็นเซอร์				
20. พัดลมระบายความร้อน				
21. สตาร์ทติง รีเลย์				
22. สวิตช์ควบคุมความดันด้านสูงและต่ำ				
23. สวิตช์ควบคุมแรงดันน้ำมัน				
24. น้ำยาที่ SIGHT GLASS หากเครื่องปรับอากาศ เครื่องใดไม่ได้ติดตั้ง SIGHT GLASS ให้ยกเว้นการ ตรวจสอบน้ำยาที่ SIGHT GLASS				
25. ข้อมูลอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้จากป้ายบอกของ COMPRESSOR, CONDENSING FAN และ COOLING FAN				
26. สภาพโดยรวมของตัวเครื่อง น็อต สกรู ตรวจเช็ค แท่นยึดเครื่อง และแท่นยึดมอเตอร์ต่างๆ				
27. อุณหภูมิภายนอกอาคาร				
38. อุณหภูมิภายในห้อง				

2. ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างใหญ่ ให้ดำเนินการดังนี้

2.1 ให้เปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุมเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้า

2.2 ตรวจสอบเช็คสภาพการทำงานพร้อมกับทำการจดบันทึกในตารางตรวจสอบสภาพการทำงาน ดังนี้

ตาราง 5 ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างใหญ่

รายการ	สภาพการทำงาน		ค่าที่วัดได้	วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก
	ปกติ	ไม่ปกติ		
1. กระแสไฟฟ้าขณะเครื่องทำงาน				
2. แรงดันไฟฟ้าขณะเครื่องทำงาน				
3. การทำงานของเทอร์โมรูม				
4. ความเร็วลมบริเวณหัวจ่ายลมเย็นหรือหน้าแฟนคอยล์				
5. ความเร็วลมบริเวณช่องลมกลับ				
6. อุณหภูมิบริเวณหัวจ่ายลมเย็นหรือหน้าแฟนคอยล์				
7. อุณหภูมิบริเวณช่องลมกลับ				
8. ตรวจวัดระดับเสียงรบกวน				

3. ขั้นตอนทำการล้างใหญ่ ตามข้อกำหนดดังนี้

3.1 ปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุมเพื่อตัดแยกวงจรไฟฟ้าและตรวจสอบด้วยไขควงวัดไฟ

3.2 ล้างทำความสะอาดแผงกรองอากาศ และเป่าแห้งด้วยเครื่องเป่าลม

3.3 ทำความสะอาดล้างแผงคอยล์เย็น ด้วยเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง จากนั้นเป่าแห้งด้วยเครื่องเป่าลม และเช็ดทำความสะอาดตัวเครื่อง

3.4 ทำความสะอาดพัดลมคอยล์เย็นด้วยเครื่องเป่าลม

3.5 ตรวจสอบสภาพถาดรองน้ำทิ้ง ล้างทำความสะอาดถาดน้ำทิ้ง และท่อระบายน้ำทิ้ง

3.6 เป่าทำความสะอาดแผงวงจรไฟฟ้าด้วยเครื่องเป่าลม

3.7 ทำความสะอาดล้างแผงคอยล์ร้อนด้วยเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง และเป่าให้แห้งด้วยเครื่องเป่าลม

3.8 หยอดน้ำมันหล่อลื่น มอเตอร์พัดลม

3.9 ยืด น็อต สกรู แทนยึดเครื่อง และแทนมอเตอร์ต่างๆ ให้ยึดได้มั่นคงและแข็งแรง

3.10 ตรวจสอบท่อน้ำยา ทำความสะอาดจุดต่อต่างๆด้วยน้ำสะอาด

4. ขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปหลังการล้างใหญ่ให้ทำการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน โดยจ่ายกระแสไฟฟ้า และทำการจดบันทึกในตารางตรวจสอบสภาพการทำงานเช่นเดียวกับข้อ 2.2

- 4.1 ตรวจวัดกระแสไฟฟ้าขณะเครื่องทำงาน
- 4.2 ตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าขณะเครื่องทำงาน
- 4.3 ตรวจสอบการทำงานของเทอร์โมรูม
- 4.4 ตรวจวัดความเร็วลมบริเวณหัวจ่ายลมเย็นหรือหน้าแฟนคอยล์
- 4.5 ตรวจวัดความเร็วลมบริเวณช่องลมกลับ
- 4.6 ตรวจวัดอุณหภูมิบริเวณหัวจ่ายลมเย็นหรือหน้าแฟนคอยล์
- 4.7 อุณหภูมิภายในห้อง
- 4.8 ตรวจวัดระดับเสียงรบกวน

2 วิธีการล้างย่อยระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน

แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนตรวจสอบสภาพอุปกรณ์โดยทั่วไปก่อนเข้าล้างย่อย ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างย่อย ขั้นตอนทำการล้างย่อย และขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปหลังการล้างย่อย

1. ขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปก่อนเข้าล้างย่อย ให้ดำเนินการดังนี้
  - 1.1 ก่อนการตรวจเช็คสภาพให้ปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุม เพื่อตัดแยกวงจรไฟฟ้า และตรวจสอบด้วยไขควงวัดไฟ
  - 1.2 ตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์พร้อมกับการจดบันทึกหากอุปกรณ์มีการชำรุดเสียหายโดยระบุสาเหตุที่เสียและลงวันที่กำกับ ในตารางตรวจสอบ ดังนี้

ตาราง 6 ตารางตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ก่อนเข้าล้างย่อย

รายการ	สภาพอุปกรณ์		หมายเหตุ	วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก
	ปกติ	ชำรุด		
1. แผงกรองอากาศ				
2. คอยล์เย็น				
3. ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง				
4. มอเตอร์พัดลม				
5. ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น				
6. คราบน้ำมัน				
7. สกรูยึดโครง ตัวถัง				
8. สวิตช์เลือกตำแหน่ง				
9. ฉนวนหุ้มท่อน้ำยา				
10. สภาพคอนเด็นเซอร์				

รายการ	สภาพอุปกรณ์		หมายเหตุ	วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก
	ปกติ	ชำรุด		
11. พัดลมระบายความร้อน				
12. น้ำยาที่ SIGHT GLASS หากเครื่องปรับอากาศ เครื่องใดไม่ได้ติดตั้ง SIGHT GLASS ให้ยกเว้นการ ตรวจสอบน้ำยาที่ SIGHT GLASS				
13. ข้อมูลอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้จากป้ายบอกของ COMPRESSOR, CONDENSING FAN และ COOLING FAN				
14. สภาพโดยรวมของตัวเครื่อง น๊อต สกรู ตรวจเช็ค แท่นยึดเครื่อง และแท่นยึดมอเตอร์ต่างๆ				
15. อุณหภูมิภายนอกอาคาร				
16. อุณหภูมิภายในห้อง				

2. ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างย่อย ให้ดำเนินการดังนี้

2.1 ให้เปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุมเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้า

2.2 ตรวจเช็คสภาพการทำงานพร้อมกับการจดบันทึกในตารางตรวจสอบสภาพการทำงานเช่นเดียวกับข้อ 2.2 ของขั้นตอนตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนเข้าล้างใหญ่

3. ขั้นตอนทำการล้างย่อย ตามข้อกำหนดดังนี้

3.1 ปิดเครื่องตัดตอนไฟฟ้าที่ควบคุม เพื่อตัดแยกวงจรไฟฟ้า ตรวจสอบด้วยไขควงวัดไฟ

3.2 ล้างทำความสะอาดแผงกรองอากาศ และเป่าแห้งด้วยเครื่องเป่าลม

3.3 ทำความสะอาดล้างแผงคอยล์เย็น ด้วยเครื่องเป่าลม และเช็ดทำความสะอาด

ตัวเครื่อง

3.4 ตรวจสอบสภาพถาดรองน้ำทิ้ง ล้างทำความสะอาดถาดน้ำทิ้ง และท่อระบายน้ำทิ้ง

3.5 หยอดน้ำมันหล่อลื่น มอเตอร์พัดลม

4. ขั้นตอนตรวจสอบสภาพทั่วไปหลังการล้างย่อยให้ทำการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน โดยจ่ายกระแสไฟฟ้า และทำการจดบันทึกในตารางตรวจสอบสภาพการทำงานเช่นเดียวกับข้อ 2.2

4.1.5.3 วิธีการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศจากสารนิพนธ์เรื่อง การลดค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศโดยแนวทาง PM

สารนิพนธ์เรื่อง การลดค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศโดยแนวทาง PM (อำพล เทศดี,2550) ได้ใช้ความถี่ของการซ่อมบำรุงดังตารางที่ 6 ในการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

ตาราง 7 ความถี่ในการซ่อมบำรุงเชิงป้องกันจากสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

รายการ	รายละเอียดการบำรุงรักษา	ความถี่			หมายเหตุ
		ทุก 1 เดือน	ทุก 6 เดือน	ทุก 1 ปี	
1	ทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศ	✓			
2	ทำความสะอาดคอยล์เย็น	✓			
3	ทำความสะอาดคอยล์ร้อน		✓		
4	ตรวจเช็คสวิทช์ควบคุมอุณหภูมิ	✓			
5	ตรวจเช็คความดันสารทำความเย็น	✓			
6	ตรวจเช็คสวิทช์ควบคุมอุณหภูมิห้อง	✓			
7	ตรวจเช็คกระแสไฟเข้าเครื่อง	✓			
8	ตรวจเช็คระบบน้ำทิ้ง	✓			
9	ตรวจเช็คมอเตอร์และพัดลมคอยล์ร้อน			✓	
10	ตรวจเช็คมอเตอร์และพัดลมคอยล์เย็น			✓	
11	ตรวจสภาพของโครงฝาครอบคอยล์ร้อน		✓		
12	ตรวจสภาพของโครงฝาครอบคอยล์เย็น		✓		
13	ตรวจสภาพช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น	✓			
14	ตรวจสอบสายไฟ	✓			
15	ตรวจสอบเบรกเกอร์	✓			
16	ตรวจสอบสวิทช์อัตโนมัติ (MAGNATIC)		✓		
17	ตรวจสอบคาร์ปาซิเตอร์ (CAPACITER)		✓		
18	ตรวจสอบตัวตั้งเวลา		✓		

รายการ	รายละเอียดการบำรุงรักษา	ความถี่			หมายเหตุ
		ทุก 1 เดือน	ทุก 6 เดือน	ทุก 1 ปี	
19	ตรวจสอบข้อต่อสายไฟ	✓			
20	ตรวจสอบสวิตช์ควบคุมแรงดัน		✓		
21	ตรวจสอบปรับเบียดสกรู		✓		
22	ตรวจสอบข้อต่อท่อน้ำยา		✓		
23	ตรวจสอบฉนวนหุ้มท่อ		✓		
24	ตรวจสอบคอมเพรสเซอร์		✓		
25	ตรวจสอบการหลวมของเพลามอเตอร์			✓	

เมื่อนำข้อมูลของทั้ง 3 แหล่งมาวิเคราะห์ โดยการตัดวิธีการที่ซ้ำซ้อน สามารถแยกวิธีการทั้งหมด ออกมาเป็นหัวข้อได้โดยมีทั้งสิ้น 25 หัวข้อ เพื่อนำมาเปรียบเทียบดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 8

ระบบที่ไม่มีในเครื่องปรับอากาศของหน่วยงานที่ทำการวิจัย และการตรวจสอบที่ผู้รับผิดชอบไม่มี อุปกรณ์การตรวจสอบ จะถูกตัดออกไปเนื่องจากไม่สามารถทำการซ่อมบำรุงได้

1. ระดับเสียงรบกวน
2. อุณหภูมิห้อง อุณหภูมิภายนอกอาคาร อุณหภูมิบริเวณหัวจ่ายลมเย็น และช่องลมกลับ
3. ความเร็วลมบริเวณหัวจ่ายลมเย็น และช่องลมกลับ
4. ระดับน้ำยาหล่อเย็นที่ SIGHT GLASS
5. สวิตช์ควบคุมแรงดันน้ำมันหล่อลื่น

ตาราง 8 เปรียบเทียบการตรวจสอบการบำรุงรักษาจากทั้ง 3 แหล่งข้อมูล

ลำดับ	รายการ	แหล่งข้อมูล		
		ผู้ปฏิบัติการ	นักวิชาการ	สารนิพนธ์
1	แผ่นกรอง	✓	✓	✓
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น	✓		✓
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น			✓
4	คอยล์เย็น	✓	✓	✓
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	✓	✓	✓
6	หล้อลื่นมอเตอร์คอยล์เย็น		✓	
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง	✓	✓	✓
8	ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น		✓	
9	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น	✓	✓	✓
10	กระแส และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง		✓	✓
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น	✓	✓	
12	สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ		✓	✓
13	ความเป็นฉนวนระหว่างเฟสกับโครง	✓		
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น	✓	✓	✓
15	เบรกเกอร์		✓	✓
16	โครงฝาครอบคอยล์ร้อน	✓	✓	✓
17	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ	✓	✓	✓
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน		✓	✓
19	แมกเนติกคอนเนคเตอร์			✓
20	คอมเพรสเซอร์	✓		✓
21	คอนเดนเซอร์	✓	✓	
22	คาปาซิเตอร์		✓	✓
23	แผงคอยล์ร้อน	✓	✓	✓
24	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	✓	✓	✓

25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง คราบหล่อลื่น น๊อต สกรู ส่วนจับยึด	✓	✓	✓
----	--	---	---	---

ผู้ทำการวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 สร้างเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบให้คะแนนประเมิน (Rate Scale) โดยการนำทุกรายการที่ได้รับการตอบจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้เป็นคำถามในแบบประเมิน โดยตัดรายการที่ซ้ำซ้อนออกไป และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ตอบแบบสอบถามอีกครั้ง ดังแสดงในรูปที่ 28 และ 29

ครั้งที่ 2

แบบประเมินความเห็นด้วยสำหรับความเหมาะสมของรายการตรวจสอบเรื่องปรับอัตราค่าใน
ใบตรวจสอบการบำรุงรักษาเชิงป้องกันจากแบบสอบถามในครั้งที่ 1
คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสมในการตรวจสอบ				
		5	4	3	2	1
1	แผ่นกรอง					
2	โครงผ้าครอบคอกซ์เย็น					
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอกซ์เย็น					
4	แผงคอกซ์เย็น					
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอกซ์เย็น					
6	พัดลมระบายคอกซ์เย็น					
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง					
8	ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น					
9	สายไฟ จุดเชื่อมตู้คอกซ์ไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอกซ์เย็น					
10	กระแฉับ และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง					

รูป 27 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 2 (1)

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสมในการตรวจสอบ				
		5	4	3	2	1
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น					
12	พัดลมที่ควบคุมอุณหภูมิ					
13	ความเป็นฉนวนระหว่างเฟสกับโครง					
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อ น้ำยา คอยล์เย็น					
15	ฉนวนบอร์ด					
16	โครงฝ้าครอบคอยล์ร้อน					
17	ความอันตรายทำความเป็น ด้านแรงสูง และต่ำ					
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน					
19	ฉนวนฉีกคอบแตกเคอร์รี่					
20	คอนเพรสเซอร์					
21	คอนเดนเซอร์					
22	คอป่าซีเคอร์รี่					
23	แผงคอยล์ร้อน					
24	สายไฟ, จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน					
25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง ทรานสฟอร์มเมอร์ น็อต สกรู ส่วน จับยึด ทั้งระบบ					

รูป 28 ตัวอย่างแบบสอบถามครั้งที่ 2 (2)

4.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่ามัธยฐาน (Median)

ค่ามัธยฐาน หมายถึง ข้อมูลหรือค่าของคะแนนที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลหรือค่าของคะแนนทั้งหมดจัดเรียงลำดับข้อมูลเหล่านั้น โดยใช้สูตรการหาค่ามัธยฐานสำหรับข้อมูลแจกแจงความถี่

สูตรการคำนวณ

$$\text{Median} = L_0 + (N/2 - cf) / f$$

เมื่อ Median (Mdn) คือ ค่ามัธยฐาน

L_0 คือ ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่มีค่ามัธยฐานตกอยู่

cf คือ ความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของคะแนนในชั้นก่อนชั้นที่มีค่ามัธยฐาน

f คือ ความถี่ของชั้นคะแนนที่มีค่ามัธยฐานตกอยู่

i คือ อันตรภาคชั้นคะแนน

N คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ คือ ค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 จะใช้สูตรในการคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ดังนี้

$$\text{พิสัยระหว่างควอไทล์} = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ Q_3 คือ ควอไทล์ที่ 3

Q_1 คือ ควอไทล์ที่ 1

ในการคำนวณหาควอไทล์ที่ 1 กับควอไทล์ที่ 3 มีสูตรคำนวณดังนี้

$$Q_1 = L_0 + i \{ (N/4) - cf \} / f$$

$$Q_3 = L_0 + i \{ (3N/4) - cf \} / f$$

เมื่อ L_0 คือ ขีดจำกัดล่างจริงของชั้นที่มีควอไทล์ที่ต้องการทราบค่าอยู่

i คือ ค่าอันตรภาคชั้น

N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

cf คือ ความถี่สะสมของชั้นที่อยู่ข้างควอไทล์ แต่เป็นชั้นที่มีคะแนนน้อยกว่า

f คือ ความถี่ของคะแนนในชั้นควอไทล์

4.1.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในรอบที่ 2 มาทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เป็นรายชื่อของแต่ละด้าน ซึ่งการแปรผล แต่ละข้อได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. การแปลความหมายของค่ามัธยฐาน

ค่ามัธยฐาน ต่ำกว่า 1.50	หมายความว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่ามัธยฐาน ระหว่าง 1.50-2.49	หมายความว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยน้อย
ค่ามัธยฐาน ระหว่าง 2.50-3.49	หมายความว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยปานกลาง
ค่ามัธยฐาน ระหว่าง 3.50-4.49	หมายความว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมาก
ค่ามัธยฐาน 4.50 ขึ้นไป	หมายความว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุด

2. การแปลความหมายค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ คำนวณได้จากค่าความต่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้ (เวชพิสิฐ เอี่ยมองอาจ, 2550)

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าไม่เกิน 1.50 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 1.50 ขึ้นไป แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

จากแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้ มาหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อหาข้อพิจารณาพร้อมกันในเชิงสถิติของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นดังนี้

ตาราง 9 แสดงความเห็นด้วย และความสอดคล้องของคำตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	รายการ	มาตรฐาน	ความเห็นด้วย ของผู้เชี่ยวชาญ	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์	ความ สอดคล้อง
1	แผ่นกรอง	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น	4.00	มาก	1.0	สอดคล้อง
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
4	แผงคอยล์เย็น	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	5.0	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
6	หลัอลิ้นมอเตอร์คอยล์เย็น	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
8	ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
9	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
10	กระแส และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
12	สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
13	ความเป็นฉนวนระหว่างเฟสกับโครง	3.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น	5.0	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
15	เบรกเกอร์	3.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
16	โครงฝาครอบคอยล์ร้อน	5.0	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
17	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง

ลำดับ	รายการ	มัธยฐาน	ความเห็นด้วย ของผู้เชี่ยวชาญ	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์	ความ สอดคล้อง
20	คอมเพรสเซอร์	3.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
21	คอนเดนเซอร์	3.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
22	คาปาซิเตอร์	3.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
23	แผงคอยล์ร้อน	5.0	มากที่สุด	1.0	สอดคล้อง
24	สายไฟ, จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง คราบหล่อลื่น นี้อต สกรู ส่วน จับยึด ทั้งระบบ	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง

4.2 การกำหนดความถี่ที่ใช้ในการบำรุงรักษา

เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์และสร้างแบบฟอร์มการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศแล้ว จากนั้นทำการสัมภาษณ์ หัวหน้าฝ่ายอาคาร แผนกช่างโยธา⁷ และ ทำการแทนหัวหน้าหมวดไฟฟ้า – ประปา แผนกช่างโยธา⁸ เพื่อขอระยะเวลาในการบำรุงรักษาและความถี่ในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ

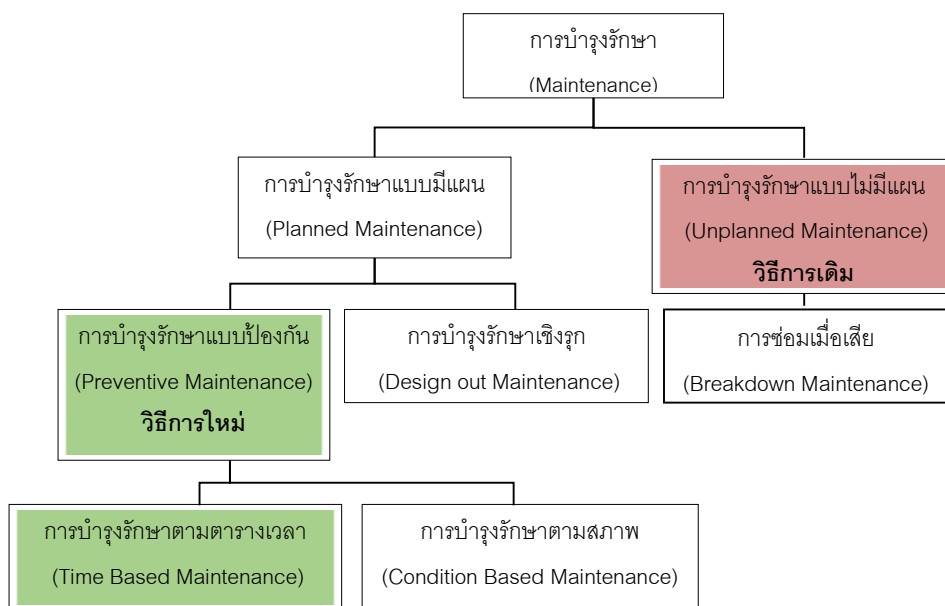
จากการสัมภาษณ์ ทำให้ได้ความถี่ในการซ่อมบำรุง และช่วงเวลาในการเข้าทำการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ดังนี้

ความถี่ของช่วงเวลาการซ่อมบำรุงใหม่ โดยทำครั้งแรกเมื่อการทำวิจัยมีการอนุมัติ และทำอีกครั้งในทุกๆ 3 เดือน

ช่วงเวลาของการเข้าซ่อมบำรุง 11.30 น. – 13.30 น. และ 15.30 น. – 17.30 น. ซึ่งเป็นเวลาพักเที่ยง และช่วงเวลาเลิกงาน วิธีการดังกล่าวทำให้ต้องคิดค่าแรงของช่างที่จะมาปฏิบัติงานเพิ่มอีก 1.5 เท่า ตาม พรบ.แรงงาน พ.ศ.2541 หมวด 5 มาตราที่ 53 – 77

⁷ เรืออากาศเอก ธาวา เนียมศรี

⁸ เรืออากาศเอก อุเทน แก้วบุตร

แผนภูมิ 5 การบำรุงรักษาแบบเดิมและแบบใหม่ ในรูปแบบแผนภูมิของการบำรุงรักษา

จากการสัมภาษณ์ทำการแทนหัวหน้าหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธาซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ เสนอให้ทำการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศทุก 3 เดือน โดยแบ่งเป็นการตรวจซ่อมบำรุง ใหญ่และย่อย

หลังจากการนำข้อมูลจากทั้งสามแหล่งมารวบรวม และจัดทำเป็น ใบงานการซ่อมบำรุงเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน โดยให้รายการที่มีความเห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ระดับ “มาก” ขึ้นไป และมีความสอดคล้องในคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็น “สอดคล้อง” ให้เป็นการตรวจสอบใหญ่ประจำ 6 เดือน จะเริ่มใช้งานในเดือนเมษายน ส่วนรายการที่มีความเห็นด้วยของ

ผู้เชี่ยวชาญตั้งในระดับ “มากที่สุด” และมีความสอดคล้องในคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็น “สอดคล้อง” ใช้เป็นรายการตรวจย่อย ระบบที่จะทำการตรวจสอบอยู่ใน ตารางการตรวจสอบทุก 3 เดือน ดังแสดงใน ให้เริ่มใช้งานในเดือนกรกฎาคม โดยตัดระบบที่ไม่มีในเครื่องปรับอากาศของหน่วยงานที่ทำการวิจัย และการตรวจสอบที่ชุดผู้รับผิดชอบไม่มีอุปกรณ์การตรวจสอบออก เนื่องจากไม่สามารถซ่อมบำรุงได้

เมื่อได้ใบตรวจสอบทั้ง 2 แบบแล้ว นำส่งให้ทำการแทนหัวหน้าหมวดไฟฟ้า – ประปา แผนกช่างโยธาฯ ในฐานะผู้ควบคุมการปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ช่างผู้ปฏิบัติงาน 3 ท่าน และรองผู้อำนวยการกองวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม โรงเรียนนายเรืออากาศฯ ตรวจสอบพบว่าสามารถปฏิบัติได้ ไม่มีข้อแก้ไข และข้อเสนอแนะ

ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน					
ส่วนรับผิดชอบ.....		สถานที่ติดตั้ง.....			
หมายเลข ชย.ทล.....		ขนาด.....BTU ยี่ห้อ.....			
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ
1	แผ่นกรอง				
2	โครงฝ้าครอบคอยล์เป็น				
3	ชุดบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น				
4	แผงคอยล์เย็น				
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น				
6	หาล์วเส้นมอเตอร์คอยล์เย็น				
7	ท่อและวาล์วตรงน้ำทิ้ง				
8	ฉนวนหุ้มท่อส่งลงดิน				
9	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น				
10	กระดก และแรงดันไฟฟ้าในเครื่อง				
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น				
12	สถิติควบคุมอุณหภูมิ				
13	ความเป็นฉนวนระหว่างฟล็กกับโครง				
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น				
15	เบรคเกาซ์				
16	โครงฝ้าครอบคอยล์ร้อน				
17	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ				
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน				
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์				
20	คอนเพรสเซอร์				
21	คอนเดนเซอร์				
22	คาปาซิเตอร์				
23	แผงคอยล์ร้อน				
24	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน				
25	ความเรียบหรือโครงสร้าง ครอบหาล์วเย็นดี สตาร์ทระบบ				

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รูป 29 ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน

ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศ ประจำ 3 เดือน					
ส่วนรับผิดชอบ.....		สถานที่ติดตั้ง.....			
หมายเลข ชย.ทช.....		ขนาด..... BTU ยี่ห้อ.....			
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ
1	แผ่นกรอง				
2	แมงคอปต์เย็น				
3	มอเตอร์ และใบพัดลมคอปต์เย็น				
4	พัดและถาดรองน้ำทิ้ง				
5	สายไฟจุดเชื่อมต่อสายไฟแผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอปต์เย็น				
6	ฟล่อน้ำยา และจนวนรวมฟล่อน้ำยา คอปต์เย็น				
7	โครงฝ้าครอบคอปต์รีออน				
8	ความดันสารทำความเย็น ค่านแรงสูง และต่ำ				
9	แมงคอปต์รีออน				
10	สายไฟจุดเชื่อมต่อสายไฟแผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอปต์รีออน				
11	ความเรียบร้อยโครงฝ้า ความปลอดภัย น๊อต ลวด สวมจับยึด ทั้งหมด				

ลงชื่อ..... ผู้ตรวจสอบ
 (.....)
 วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

รูป 30 ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน

4.3 การบำรุงรักษาตามแผน

เมื่อไปรายการตรวจสอบเครื่องปรับอากาศและระยะเวลาที่จะเข้าบำรุงรักษาได้รับการอนุมัติ จึงเริ่มทำการบำรุงรักษาตามแผนการ โดยให้มีการบันทึกรายละเอียดการตรวจสอบ ในใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศทุกครั้ง จนครบทุกเครื่องและระยะเวลาที่กำหนด

รูป 31 การทำความสะอาดแผ่นกรอง

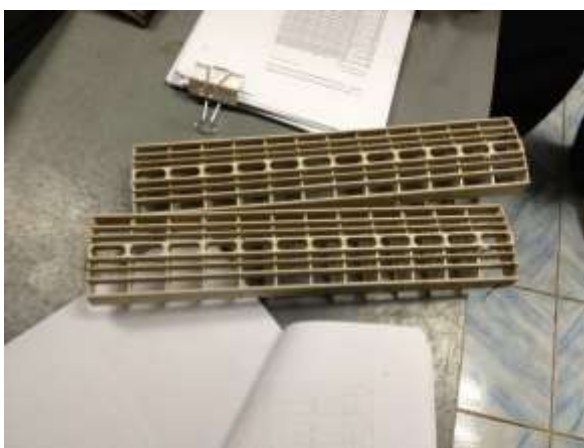

รูป 32 การทำความสะอาด แผงคอยล์เย็น

รูป 33 ตรวจสอบสวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ

รูป 34 ตรวจสอบภาพ และทำความสะอาดช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น

รูป 35 ตรวจสอบภาพและทำความสะอาดท่อและถาดรองน้ำทิ้ง

รูป 36 ตรวจสอบความดัน เต็มสารทำความเย็น

รูป 37 ตรวจสอบเบรกเกอร์ และกระแสไฟเข้าเครื่อง

รูป 38 ตรวจสอบสภาพมอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น

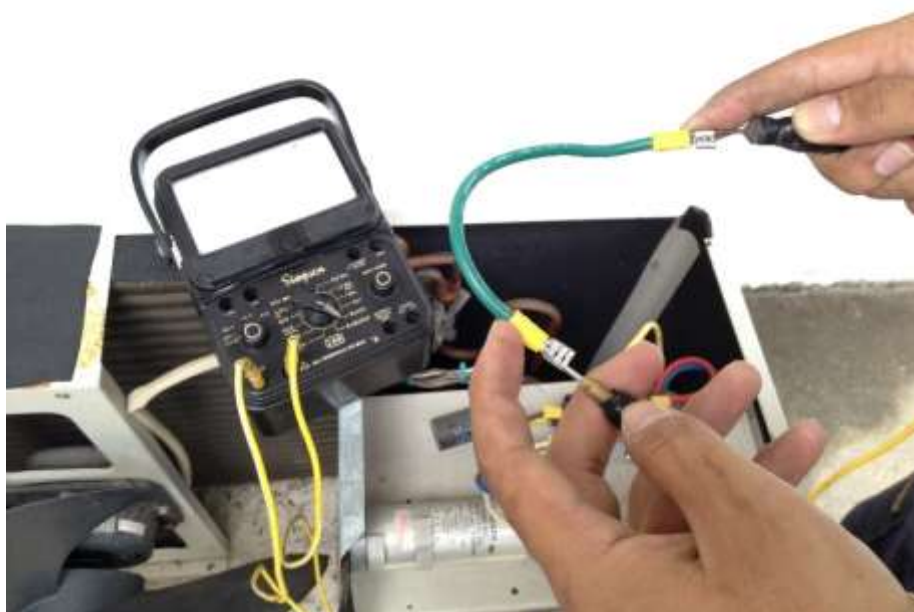
รูป 39 ตรวจสอบโครงคอยล์ร้อน

รูป 40 ตรวจสอบมอเตอร์คอยล์ร้อน

รูป 41 ตรวจสอบการทำงานคาปาซิเตอร์

รูป 42 ตรวจสอบสายไฟและจุดเชื่อมต่อ

รูป 43 ตรวจสอบการทำงานของแมกเนติกคอนแทคเตอร์

รูป 44 ตรวจสอบภาพ ทำความสะอาดแผงคอยล์ร้อน ใบบัดลมคอยล์ร้อน

รูป 45 ตรวจสอบภาพคอมเพรสเซอร์

รูป 46 ตรวจสอบสภาพคอมเพรสเซอร์

รูป 47 ความเรียบร้อยโครงสร้าง น็อต สกรู ส่วนจับยึด

รูป 48 ทำความสะอาดใบพัดลมคอยล์ร้อน แกนมอเตอร์ ตรวจสอบการหมุน

รูป 49 รถของชุดซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ

ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน						
ส่วนรับผิดชอบ..... วิชา ๓๑๔ ปี ๒๐๓ บนม ๒..... สถานที่ติดตั้ง..... วิทยาลัยอาชีวศึกษา.....						
หมายเลข ชย.ทอ. 194๐๐/5๐..... ขนาด 25000..... BTU ยี่ห้อ..... EMINENT.....						
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ	
1	แผ่นกรอง		/	ทำความสะอาด		
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น	/				
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น	/				
4	แผงคอยล์เย็น	/				
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	/				
6	ห่อฉนวนมอเตอร์คอยล์เย็น	/				
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง	/				
8	ขบวนการเชื่อมท่อส่งลมเย็น	/				
9	สายไฟ จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น		/	เปลี่ยนสายไฟใหม่		
10	กระดก และแรงดันไฟฟ้าใช้จริงเครื่อง	/				
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น	/				
12	สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ	/				
13	ความเป็นฉนวนระหว่างพัดลมโดยตรง	/				
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น	/				
15	เบรกเกียร์	/				
16	โครงฝาครอบคอยล์ร้อน	/				
17	ความดันลวดทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ		/	เพิ่มสารทำความเย็น, รีฟิลชุดข้อ		
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน	/				
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์	/				
20	คอนแทคเซอร์	/				
21	คอนเดนเซอร์	/				
22	ค่าป้าเซอร์	/				
23	แผงคอยล์ร้อน		/	ตัดท่อน้ำทิ้ง		
24	สายไฟ จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	/				
25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง ความห่อฉนวน น๊อต ลวด ส่วนจับยึด ทั้งหมด	/				

ลงชื่อ..... วิชา ๓๑๔ บนม ๒..... ผู้ตรวจสอบ
 (.....)
 วันที่..... ๒..... เดือน..... พ.ศ. ๒๕๖๒.....

รูป 50 ตัวอย่างการบันทึกใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน

ใบตรวจสอนเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน					
ส่วนรับผิดชอบ... นว. นท. ๒๐๖ บ.น.๒..... สถานที่ติดตั้ง..... โรงงานโรงแรมบีบี					
หมายเลข ขย.ทอ. 1๙4๐๐/5๐..... ขนาด ๑5,๐๐๐ BTU ชื่อ EMINENT.....					
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ
1	แผ่นกรอง		/	ทันตามระยะเวลา.	
2	แผงคอยล์เย็น	/			
3	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	/			
4	ท่อและดาวครอบน้ำทิ้ง	/			
5	สายไฟ,จุดเชื่อมท่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น	/			
6	ท่อน้ำยา และฉนวนฉนวนท่อน้ำยา คอยล์เย็น	/			
7	โครงฝ้าครอบคอยล์ร้อน	/			
8	ความดันตัวทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ		/	เกินค่าที่กำหนด	
9	แผงคอยล์ร้อน	/			
10	สายไฟ,จุดเชื่อมท่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	/			
11	ความเรียบร้อยโครงฝ้า ครอบท่อเดิน นีลค ลากู ส่วนจับยึด ทั้งระบบ	/			

ลงชื่อ จ.อ. วุฒิกิจ จันนวน ผู้ตรวจสอน
 (วุฒิกิจ จันนวน)
 วันที่ 2 เดือน กค พ.ศ. ๙๖

รูป 51 ตัวอย่างการบันทึกใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน

บทที่ 5

ผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการศึกษา

เนื่องจากในการเก็บข้อมูลเก่า มีการชำรุดสูญหายของเอกสาร ทำให้ข้อมูลการซ่อมบำรุง (จำนวนครั้งของการซ่อมแซม และค่าใช้จ่าย) บางเดือนสูญหาย สำหรับเดือนที่ไม่มีข้อมูลจะไม่นำมาคิดเฉลี่ยรวมเพื่อสรุปผลการวิจัย

การคิดค่าแรงในแผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน เนื่องจากเป็นการทำงานในเวลาพัก และนอกเวลาราชการ วิธีการดังกล่าวทำให้ต้องคิดค่าแรงของช่างที่มาปฏิบัติงานเพิ่มอีก 1.5 เท่า ตาม พรบ.แรงงาน พ.ศ.2541 หมวด 5 มาตราที่ 53 – 77 (ศูนย์ทนายความทั่วไป ม.ป.ป.) โดยเฉลี่ยค่าแรงจากช่างผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 คน ได้แก่

1. จำอากาศเอก วุฒิไกร จันนวน	เงินเดือน	12,500 บาท
2. จำอากาศเอก ชยุต ภาคพฤษ์	เงินเดือน	12,800 บาท
3. นาย กฤติศักดิ์ ชื่นนคร	เงินเดือน	12,060 บาท

โดยคิดการทำงานเฉลี่ยเดือนละ 20 วัน ทำงานวันละ 7 ชั่วโมง ค่าแรงเฉลี่ย ต่อคน ต่อชั่วโมงจะเท่ากับ 88.95 บาท

สามารถนำมาคำนวณค่าแรงในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ โดยแบ่งเป็นกรณีต่างๆได้ดังนี้

การซ่อมปกติ(เสียแล้วจึงซ่อม) ใช้ช่าง 2 คน เวลาทำงาน 1 ชั่วโมง

การบำรุงรักษาตามแผนประจำ 6 เดือน ใช้ช่าง 2 คน เวลาทำงาน 1 ชั่วโมง (ค่าแรง 1.5 เท่า)

การบำรุงรักษาตามแผนประจำ 3 เดือน ใช้ช่าง 1.5 คน เวลาทำงาน 45 นาที (ค่าแรง 1.5 เท่า)

เมื่อนำการบำรุงรักษาเชิงป้องกันมาใช้ในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศของ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2 มีรายละเอียดของความถี่ในการซ่อม ค่าแรง และค่าอะไหล่ดังนี้

ตาราง 10 แสดงความถี่ ค่าแรง และค่าอะไหล่ ในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ พ.ศ. 2552 - 2553

ลำดับ	เดือน	ความถี่ในการซ่อม (ครั้ง)		ค่าแรง (บาท)	ค่าอะไหล่ (บาท)	รวมค่าแรง และ อะไหล่ (บาท)
		ซ่อมปกติ (หยุดเครื่องใน เวลาใช้งาน)	ซ่อมตามแผน (หยุดเครื่องนอก เวลาใช้งาน)			
1	มกราคม 2552	1	0	177.9	ไม่มีข้อมูล	*
2	กุมภาพันธ์ 2552	3	0	533.7	ไม่มีข้อมูล	*
3	มีนาคม 2552	10	0	1779	ไม่มีข้อมูล	*
4	เมษายน 2552	13	0	2312.7	ไม่มีข้อมูล	*
5	พฤษภาคม 2552	19	0	2846.4	ไม่มีข้อมูล	*
6	มิถุนายน 2552	3	0	533.7	ไม่มีข้อมูล	*
7	กรกฎาคม 2552	1	0	177.9	ไม่มีข้อมูล	*
8	สิงหาคม 2552	11	0	1956.9	ไม่มีข้อมูล	*
9	กันยายน 2552	9	0	1601.1	ไม่มีข้อมูล	*
10	ตุลาคม 2552	7	0	1245.3	2455	3700.3
11	พฤศจิกายน 2552	3	0	533.7	824	1358
12	ธันวาคม 2552	0	0	0	0	0
13	มกราคม 2553	1	0	177.9	0	177.9
14	กุมภาพันธ์ 2553	6	0	1067.4	0	1067.4
15	มีนาคม 2553	9	0	1601.1	3770	5372
16	เมษายน 2553	0	0	0	0	0
17	พฤษภาคม 2553	2	0	355.8	0	355.8
18	มิถุนายน 2553	8	0	1423.2	0	1423.2
19	กรกฎาคม 2553	10	0	1779	0	1779
20	สิงหาคม 2553	6	0	1067.4	0	1067.4
21	กันยายน 2553	10	0	1779	0	1779
22	ตุลาคม 2553	10	0	1779	6620	8399
23	พฤศจิกายน 2553	4	0	711.6	4195	4907
24	ธันวาคม 2553	4	0	711.6	6889	7601

ข้อมูลในช่องที่เป็นเครื่องหมาย “ * ” หมายความว่าไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ

ตาราง 11 แสดงความถี่ ค่าแรง และค่าอะไหล่ ในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ พ.ศ. 2554 - 2555

ลำดับ	เดือน	ความถี่ในการซ่อม (ครั้ง)		ค่าแรง (บาท)	ค่าอะไหล่ (บาท)	รวมค่าแรง และ อะไหล่ (บาท)
		ซ่อมปกติ (หยุดเครื่องใน เวลาใช้งาน)	ซ่อมตามแผน (หยุดเครื่องนอก เวลาใช้งาน)			
25	มกราคม 2554	5	0	889.5	0	889.5
26	กุมภาพันธ์ 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	0	*
27	มีนาคม 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	4455	*
28	เมษายน 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	0	*
29	พฤษภาคม 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	0	*
30	มิถุนายน 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	2469	*
31	กรกฎาคม 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	1496	*
32	สิงหาคม 2554	ไม่มีข้อมูล	0	*	0	*
33	กันยายน 2554	14	0	2490.6	0	2490.6
34	ตุลาคม 2554	17	0	3024.3	0	3024.3
35	พฤศจิกายน 2554	13	0	2312.7	1456	3769
36	ธันวาคม 2554	5	0	889.5	3368	4258
37	มกราคม 2555	7	0	1245.3	0	1245.3
38	กุมภาพันธ์ 2555	11	0	1956.9	1450	3407
39	มีนาคม 2555	2	0	177.9	1899	2077
40	เมษายน 2555	6	0	1067.4	5890	6958
41	พฤษภาคม 2555	11	0	1956.9	0	1956.9
42	มิถุนายน 2555	9	0	1601.1	3274	4876
43	กรกฎาคม 2555	8	0	1423.2	ไม่มีข้อมูล	*
44	สิงหาคม 2555	4	0	711.6	ไม่มีข้อมูล	*
45	กันยายน 2555	ไม่มีข้อมูล	0	*	ไม่มีข้อมูล	*
46	ตุลาคม 2555	ไม่มีข้อมูล	0	*	ไม่มีข้อมูล	*
47	พฤศจิกายน 2555	ไม่มีข้อมูล	0	*	ไม่มีข้อมูล	*
48	ธันวาคม 2555	ไม่มีข้อมูล	0	*	ไม่มีข้อมูล	*

ข้อมูลในช่องที่เป็นเครื่องหมาย “ * ” หมายความว่าไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ

5.2 จำนวนการหยุดใช้งาน และค่าใช้จ่ายก่อนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

ปี พ.ศ.2552

มีการหยุดใช้งานเครื่องปรับอากาศเพื่อซ่อมในเวลาทำงานปกติ 80 ครั้ง	คิดเป็น	6.67	ครั้งต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าแรงทั้งสิ้น 13698.3 บาท	คิดเป็น	1141.53	บาทต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอะไหล่ 3279 บาท (ข้อมูล 3 เดือน)	คิดเป็น	1093	บาทต่อเดือน

ปี พ.ศ.2553

มีการหยุดใช้งานเครื่องปรับอากาศเพื่อซ่อมในเวลาทำงานปกติ 54 ครั้ง	คิดเป็น	5.83	ครั้งต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าแรงทั้งสิ้น 12453 บาท	คิดเป็น	1037.75	บาทต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอะไหล่ 21474 บาท	คิดเป็น	1789.50	บาทต่อเดือน

ปี พ.ศ.2554

มีการหยุดใช้งานเครื่องปรับอากาศเพื่อซ่อมในเวลาทำงานปกติ 54 ครั้ง (ข้อมูล 5 เดือน)	คิดเป็น	10.80	ครั้งต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าแรงทั้งสิ้น 9606.6 บาท (ข้อมูล 5 เดือน)	คิดเป็น	1921.32	บาทต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอะไหล่ 13244 บาท	คิดเป็น	1103.67	บาทต่อเดือน

ปี พ.ศ.2555

มีการหยุดใช้งานเครื่องปรับอากาศเพื่อซ่อมในเวลาทำงานปกติ 58 ครั้ง (ข้อมูล 8 เดือน)	คิดเป็น	7.25	ครั้งต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าแรงทั้งสิ้น 10140.3 บาท (ข้อมูล 8 เดือน)	คิดเป็น	1267.54	บาทต่อเดือน
ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอะไหล่ 12513 บาท (ข้อมูล 6 เดือน)	คิดเป็น	2085.50	บาทต่อเดือน

5.3 จำนวนการหยุดใช้งาน และค่าใช้จ่ายในขณะที่มีการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

ตาราง 12 ข้อมูลในช่วงเวลาที่ทำการวิจัย

ลำดับ	เดือน	ความถี่ในการซ่อม (ครั้ง)		ค่าแรง (บาท)		ค่าอะไหล่ (บาท)	รวมค่าแรง และอะไหล่ (บาท)	หมายเหตุ
		ซ่อมปกติ (หยุดเครื่องใน เวลาใช้งาน)	นอกเวลาใช้งาน	ปกติ	ล่วงเวลา			
1	เมษายน	14	35	2490.6	9339.75	0	11830.35	บำรุงรักษา
2	พฤษภาคม	0	59	0	15744.15	0	15744.15	ประจำ 6 เดือน
3	มิถุนายน	2	1	177.9	266.85	1800	2244.75	
4	กรกฎาคม	2	48	177.9	9606.60	0	9784.50	บำรุงรักษา ประจำ 3 เดือน
5	สิงหาคม	6	47	1067.4	9406.46	0	10473.86	

หลังจากใช้แผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน เป็นเวลา 5 เดือน ได้ผลดังนี้

มีการหยุดใช้งานเครื่องปรับอากาศเพื่อซ่อมในเวลาทำงานปกติ 24 ครั้ง

คิดเป็น 4.80 ครั้งต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าแรงทั้งสิ้น 3913.8 บาท

คิดเป็น 782.76 บาทต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอะไหล่ 1800 บาท

คิดเป็น 360 บาทต่อเดือน

จำนวนครั้งที่ช่างต้องซ่อมบำรุงตามแผน 190 ครั้ง

คิดเป็น 38 ครั้งต่อเดือน

ค่าล่วงเวลาของช่างเพื่อซ่อมบำรุงตามแผน 44363.81 บาท

คิดเป็น 8872.76 บาทต่อเดือน

5.4 วิเคราะห์ผลจากการวิจัย

เนื่องจากการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเป็นการสร้างแผนการซ่อมบำรุงนอกวงรอบการเสียของเครื่องตามปกติ จึงมีค่าใช้จ่ายด้านค่าแรงล่วงเวลาดังตารางที่ 13 และ 14 ดังนี้

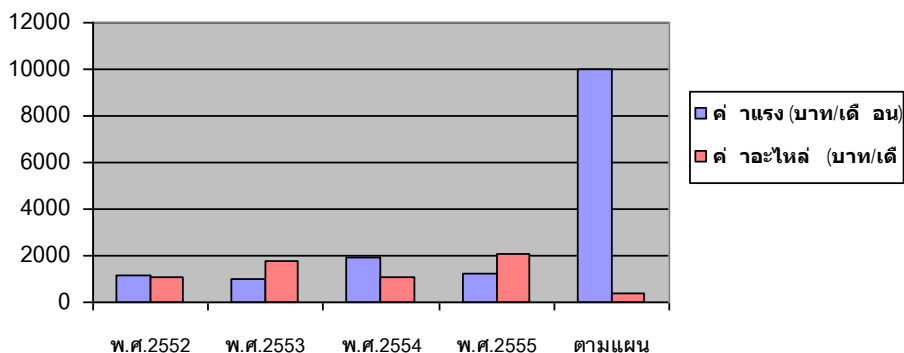
ตาราง 13 แสดงค่าแรงล่วงเวลาที่เกิดขึ้นจากการบำรุงรักษาเพิ่มตามแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	เฉลี่ย
ค่าแรงล่วงเวลา (บาท/เดือน)	9339.75	15744.15	266.85	9606.60	9406.46	8872.76

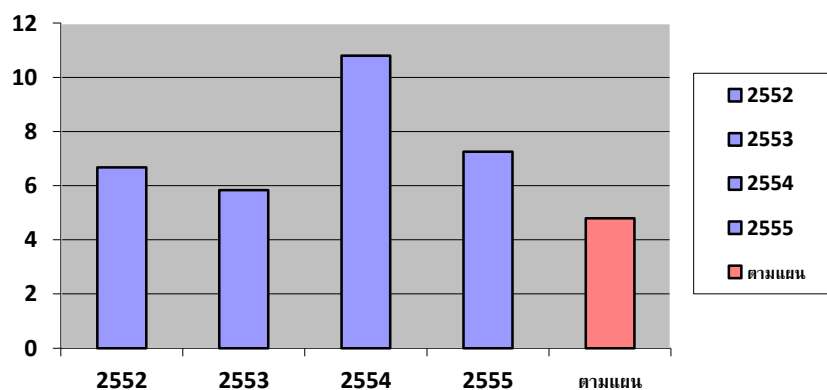
ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังทำการวิจัย แบบคิดค่าล่วงเวลาของการซ่อมบำรุงตามแผน

	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	เฉลี่ยเดิม	หลังจาก PM	เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
BREAKDOWN (ครั้ง/เดือน)	6.67	5.83	10.80	7.25	7.64	4.80	-2.84	-37.17
ค่าอะไหล่ (บาท/เดือน)	1093	1789.50	1103.67	2085.50	1517.92	360	-1157.92	-76.28
ค่าแรง (บาท/เดือน)	1141.53	1037.75	1921.32	1267.54	1342.04	782.76	-559.28	-41.67
ค่าแรงล่วงเวลา (บาท/เดือน)	0	0	0	0	0	8872.76		
รวมค่าใช้จ่าย (บาท/เดือน)	2234.53	2827.25	3024.99	3353.04	2859.96	10015.52	+7155.56	+250.20

เป็นตารางที่ 14 แสดงถึง จำนวนครั้งการเสียของเครื่องปรับอากาศนอกแผน ค่าอะไหล่ ค่าแรง ค่าแรงล่วงเวลาตามแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และค่าใช้จ่ายรวม เฉลี่ยต่อเดือน หลังจาก 5 เดือนของการวิจัยพบว่า แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันสำหรับเครื่องปรับอากาศของ ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ และฝูงบิน 203 กองบิน 2 สามารถลดการหยุดการทำงานของเครื่องปรับอากาศในเวลาทำงานได้ 2.84 ครั้งต่อเดือนหรือลดลง 37.17% แต่ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเดือนละ 8872.76 บาท ทำให้ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นเป็นเดือนละ 10,015.52 บาท หรือเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 250.20

แผนภูมิ 6 เปรียบเทียบค่าอะไหล่ และค่าแรง ก่อนและหลังการใช้แผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน คิตรวมค่าล่วงเวลาการบำรุงรักษาตามแผน

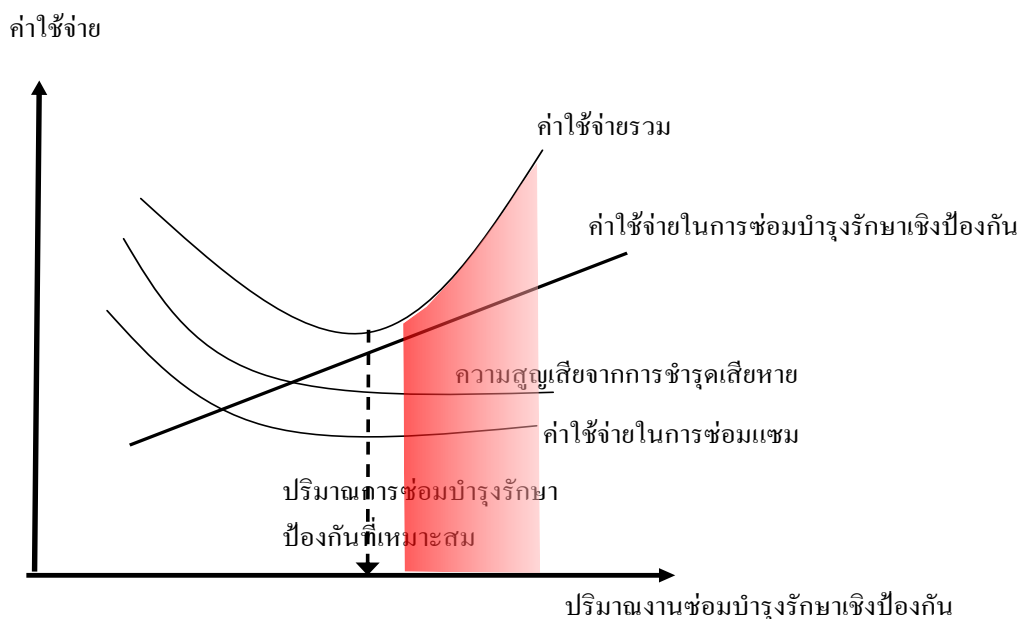
แผนภูมิ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการเสียของเครื่องปรับอากาศในเวลาทำงาน (ครั้ง/เดือน)

จากตารางที่ 13 และ 14 จะเห็นได้ว่า แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่นำมาใช้ถึงแม้จะมีประสิทธิภาพในการป้องกันการเสียของเครื่องปรับอากาศได้เป็นอย่างดี แต่ทำให้มีค่าใช้จ่ายในด้านค่าแรงสำหรับการบำรุงรักษาเพิ่มตามแผน ค่าใช้จ่ายรวมที่เกิดจึงสูงขึ้นมาก

เนื่องจากหน่วยงานที่ทำการศึกษาเป็นหน่วยงานราชการทหาร ซึ่งเป็นหน่วยงานซึ่งไม่แสวงหาผลกำไร (Nonprofit Organisation) จึงไม่สามารถเทียบค่าเสียโอกาสทางธุรกิจกลับคืนมาเป็นตัวเงินเพื่อหักลบกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นได้ แต่ในแง่ของการปฏิบัติการทางการทหาร ห้องที่เก็บรักษาอุปกรณ์สำคัญเช่นคลังอาวุธ กระสุน ห้องเก็บเครื่องใช้ประจำตัวนักบิน และห้อง Computer Flight Simulator ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีมูลค่าสูง และมีความจำเป็นทางด้านยุทธการ จำเป็นจะต้องมีความต่อเนื่องในการรักษาอุณหภูมิให้คงที่ และอยู่ในค่าที่เหมาะสม จึงถือเป็นการดีที่การบำรุงรักษาเชิงป้องกันสามารถช่วยให้การเก็บรักษาอุปกรณ์ดังกล่าว อยู่ในสภาพที่เหมาะสมได้

อย่างไรก็ดี จากผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีการบำรุงรักษาแล้ว ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น อาจเกิดจากการบำรุงรักษาที่มากเกินไป ดังแสดงให้เห็นในแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิ 8 ปริมาณงานซ่อมบำรุงต่อค่าใช้จ่าย ที่ได้จากการวิจัย

แผนภูมิที่ 8 ส่วนสีแดง แสดงให้เห็นถึงช่วงของการบำรุงรักษาที่ใช้ในการวิจัยตกอยู่ ตามทฤษฎีการบำรุงรักษาเชิงป้องกันแล้ว ค่าใช้จ่ายรวมที่สูงขึ้น เกิดขึ้นจากค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกันมีมากเกินไป ดังนั้นจึงสมควรทำการตรวจสอบปริมาณงานบำรุงรักษาที่ได้ทำการศึกษามาแล้ว ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

5.5 การตรวจสอบกระบวนการวิจัย

เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยไม่เป็นไปตามที่คาดไว้ เพื่อเป็นการตรวจสอบแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่ได้ทำมาแล้ว ว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเรื่องการบำรุงรักษาเชิงป้องกันด้วยเทคนิคเดลฟายเพิ่มอีกครั้งโดยใช้คำถามเดิม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นได้แสดงความคิดเห็น แต่ในการทำแบบสอบถามในครั้งนี้ แบบสอบถามทั้งส่วนที่ 1 และ 2 ของแบบสอบถามได้มีการเพิ่มเติมคำถามเรื่องความถี่ที่เหมาะสมในการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศเข้าไปด้วย เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปริมาณงานบำรุงรักษาที่มากเกินไปทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น

เช่นเดียวกับการทำแบบสอบถามในครั้งแรก คำถามส่วนที่ 1 จะเป็นคำถามแบบปลายเปิด และส่วนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยในส่วนที่ 2 นั้น จะนำผลคะแนนมาคิดรวมกับการให้ผู้เชี่ยวชาญท่านเดิม เพื่อเป็นการเปรียบเทียบ และวิเคราะห์ผลด้วยการวิจัยเชิงบรรยาย

รายนามของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตอบแบบสอบถามมีดังนี้

1. ชื่อ นาย นิธิโชติ สูงสินชัย
ตำแหน่ง Corporate Client Manager
บริษัท ISS Facility Service Co.,Ltd.
2. ชื่อ นาย กมล ตันพิพัฒน์
ตำแหน่ง ผู้ช่วย กรรมการผู้จัดการ
บริษัท BRIGHT Management Consulting Co.,Ltd.
3. ชื่อ นาย ศิวะ กาสุริยะ
ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกปฏิบัติการสั่งการระบบไฟฟ้า ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า ฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
บริษัท การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
4. ชื่อ นาย ธนลักษณ์ รัตนไพโรจน์
ตำแหน่ง Product Planing Engineer
บริษัท Rianthong Plastic International Co.,Ltd.
5. ชื่อ นาย กัณวุฒิ คมไธ
ตำแหน่ง Process Engineer
บริษัท Index Interfurn Co.,Ltd.

เครื่องมือในการวิจัย

เรื่อง การลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

คำชี้แจงในการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างตรวจสอบแบบฟอร์มการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน โดยการรวบรวมแนวคิดที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปใช้ใน ฝูงบิน 201 รักษาพระองค์ ฝูงบิน 203 กองบิน 2 และหน่วยงานอื่นในกองทัพอากาศในอนาคต ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญได้โปรดแสดงความคิดเห็น

2. โดยทั่วไปในการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย จะใช้การตอบแบบสอบถาม 2 - 4 ครั้ง โดยในครั้งที่ 1 จะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และหลังจากครั้งที่ 2 เป็นต้นไป จะเป็นการจัดลำดับความสำคัญของความเห็นซึ่งได้รับการตอบแบบปลายเปิดในครั้งแรก หากแต่การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเสร็จสิ้นแล้วเมื่อ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2556 แต่ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามเหตุปัจจัยจึงเกิดการทำการแบบสอบถามนี้ขึ้น แบบสอบถามรอบแรกจึงจะประกอบไปด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกคือแบบสอบถามแบบปลายเปิดเรื่องรายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ และส่วนที่ 2 คือการจัดลำดับความสำคัญของความเห็นจากรายการบำรุงรักษาเดิมที่ได้ทำการวิจัยไปแล้ว โดยให้ท่านเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญด้วยการตอบแบบสอบถาม แนวความคิดของท่านจะได้นำมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการวิจัยเรื่องการลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศด้วยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

ผู้วิจัยการขอพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เรืออากาศโท เอ็มเปรม ปิ่นประดับ
นักศึกษาระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศ

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศเดิม

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเป็นการกำหนดกิจกรรมต่างๆในการซ่อมบำรุงรักษาที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อป้องกันมิให้เครื่องจักรเกิดการชำรุดหรือเสียก่อนกำหนดหรือจนไม่สามารถใช้งานตามวัตถุประสงค์นั้นได้

2. เครื่องปรับอากาศ

หมายถึงเฉพาะเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนเท่านั้น

ส่วนที่ 2

แบบประเมินความเห็นด้วยสำหรับความเหมาะสมของรายการตรวจสอบเครื่องปรับอากาศใน
ใบตรวจสอบการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องปรับอากาศเดิม
คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์คะแนนดังนี้

5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสมในการตรวจสอบ				
		5	4	3	2	1
1	แผ่นกรอง					
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น					
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น					
4	แผงคอยล์เย็น					
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น					
6	พัดลมมอเตอร์คอยล์เย็น					
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง					
8	ขบวนการท่อส่งลมเย็น					
9	สายไฟ, จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า จุดคอยล์เย็น					
10	กระแส และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง					

รูป 56 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (5)

ลำดับ	รายการ	ระดับความเหมาะสมในการตรวจสอบ				
		5	4	3	2	1
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น					
12	สวิทช์ควบคุมอุณหภูมิ					
13	ความเป็นฉนวนระหว่างเฟสกับโครง					
14	พื่อน้ำยา และขนวนหุ้มพื่อน้ำยา คอยล์เย็น					
15	เบรกเกอร์					
16	โครงผ้าครอบคอยล์รีน					
17	ความเค้นสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ					
18	นวมเทอร์ และใบพัดลมคอยล์รีน					
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์					
20	คอมเพรสเซอร์					
21	คอนเดนเซอร์					
22	คาปาซิเตอร์					
23	แผงคอยล์รีน					
24	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์รีน					
25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง ครอบหลังสิ้น นียด สกรู ส่วน จับยึด ทั้งระบบ					
26	ความถี่ที่เหมาะสมในการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน เครื่องปรับอากาศ คือ ทุก 3 เดือน					

รูป 57 แบบสอบถามเพื่อการตรวจสอบกระบวนการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเดิม (6)

ได้ดังนี้

หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม

5.5.1 จากแบบสอบถามส่วนที่ 1

1. ความถี่ในการบำรุงรักษาเชิงป้องกันควรทำทุก 6 เดือน หากมากกว่านี้จะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
2. หากจะให้มีการตรวจย่อย (ทุก 3 เดือน) รายการชิ้นส่วนที่ตรวจสอบควรมีเพียง คอยล์รีออน คอยล์เย็น , การตรวจเช็คปริมาณ (ความดัน) สารทำความเย็น และการทำงานของเทอร์โมสตัท เท่านั้น
3. การบำรุงรักษาเชิงป้องกันอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้เครื่องปรับอากาศทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำความเย็นได้ตามที่ต้องการ มีอายุการใช้งานยาวนาน และไม่สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้า
4. สามารถเพิ่มเติมการบำรุงรักษาแบบอื่นเข้าไปได้ด้วย เช่นการบำรุงรักษาตามระยะเวลาการใช้งาน

5.5.2 จากแบบสอบถามส่วนที่ 2

เนื่องจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้นำคะแนนมาหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อหาค่าความเห็นด้วย และความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์การประเมินคะแนนเดิม ซึ่งได้ผลดังนี้

ตาราง 15 ผลการประเมินแบบสอบถามการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเดิม

ลำดับ	รายการ	มัธยมศึกษา	ความเห็นด้วย ของผู้เชี่ยวชาญ	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์	ความสอดคล้อง
1	แผ่นกรอง	4.0	มาก	2.5	ไม่สอดคล้อง
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น	3.0	ปานกลาง	1.0	สอดคล้อง
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น	3.0	ปานกลาง	0.5	สอดคล้อง
4	แผงคอยล์เย็น	4.0	มาก	1.5	ไม่สอดคล้อง
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	3.0	ปานกลาง	1.0	สอดคล้อง
6	หลั่อลิ้นมอเตอร์คอยล์เย็น	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
ลำดับ	รายการ	มัธยมศึกษา	ความเห็นด้วย ของผู้เชี่ยวชาญ	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์	ความสอดคล้อง
7	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง	3.0	ปานกลาง	1.5	ไม่สอดคล้อง
8	ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น	3.0	ปานกลาง	2.0	ไม่สอดคล้อง
9	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น	4.0	มาก	2.0	ไม่สอดคล้อง
10	กระแส และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง	3.0	ปานกลาง	1.0	สอดคล้อง
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น	4.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
12	สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
13	ความเป็นฉนวนระหว่างเฟสกับโครง	4.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
14	ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น	3.0	ปานกลาง	2.0	ไม่สอดคล้อง
15	เบรกเกอร์	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
16	โครงฝาครอบคอยล์ร้อน	3.0	ปานกลาง	1.0	สอดคล้อง
17	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ	5.0	มากที่สุด	0.5	สอดคล้อง
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
20	คอมเพรสเซอร์	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
21	คอนเดนเซอร์	4.0	มาก	0.5	สอดคล้อง
22	คาปาซิเตอร์	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง
23	แผงคอยล์ร้อน	4.0	มาก	2.0	ไม่สอดคล้อง
24	สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	4.0	มาก	1.0	สอดคล้อง

25	ความเรียบร้อยโครงสร้าง คราบหล่อลื่น น็อต สกรู ส่วน จับยึด ทั้งระบบ	3.0	ปานกลาง	1.5	ไม่สอดคล้อง
26	ความถี่ที่เหมาะสมในการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน เครื่องปรับอากาศ คือ ทุก 3 เดือน	1.0	น้อยที่สุด	4.0	ไม่สอดคล้อง

จากตารางที่ 15 เมื่อเรียงลำดับจากความเห็นด้วยของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำแบบสอบถามแล้ว มีเพียงข้อเดียวที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความเห็นว่าเป็นที่ตรงที่สุดกับการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน คือ ข้อ 17 การตรวจความดันสารทำความเย็นด้านแรงสูงและต่ำ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน มีรายการที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยมาก 15 ข้อ ปานกลาง 8 ข้อ และความเห็นด้วยน้อยที่สุดเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 26 ความถี่ที่เหมาะสมในการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน เครื่องปรับอากาศ คือ ทุก 3 เดือน และผู้เชี่ยวชาญยังลงความเห็นได้ไม่สอดคล้องกัน อันยังแสดงถึงความเสถียรของกระบวนการคัดเลือกการตรวจสอบเครื่องปรับอากาศ

ผลจากการตรวจสอบแผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกันเดิมพบว่า ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นเกิดจากขั้นตอนการบำรุงรักษาที่มีขั้นตอนมากและไม่เหมาะสม อันอาจเกิดได้จากปริมาณผู้เชี่ยวชาญที่เข้าตอบแบบสอบถามในครั้งแรกมีน้อยเกินไป ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม ไม่มีความรู้ความชำนาญมากเพียงพอหรือไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น รวมทั้ง การให้ความเห็นด้านความถี่ของการบำรุงรักษาซึ่งเกิดจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ทำให้ความถี่ในการบำรุงรักษาสูงเกินไป เกิดค่าใช้จ่ายสูง

5.6 ข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่า การบำรุงรักษาเชิงป้องกันที่ได้ทำการวิจัย จะสามารถลดการหยุดเครื่องปรับอากาศในเวลางานลงได้ แต่ต้องทำการบำรุงรักษาตามแผนเฉลี่ยเดือนละหลายครั้ง นอกเวลางาน ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับแผนกช่างโยธา เช่นเดียวกับการลดค่าใช้จ่ายด้านอะไหล่ลงได้ แต่ต้องแลกมาด้วยการทำงานที่มากขึ้นของช่างผู้ดูแลรักษาของเครื่องปรับอากาศ ถึงแม้ว่าหน่วยงานจะไม่ต้องจ่ายค่าจ้างให้กับเจ้าหน้าที่เพิ่มเนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ แต่จากหลักการบริหารทรัพยากรทำให้ต้องมีการคำนวณค่าแรงในทำงานล่วงเวลา จากการศึกษา ต้องมีการจ่ายค่าล่วงเวลาสูงถึง 44,363.81 บาท ภายในระยะเวลา 5 เดือน หรือเฉลี่ย 8,872.76 บาท ต่อเดือน ภาพรวมจึงเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในฐานะที่เครื่องปรับอากาศไม่ต้องถูกหยุดการทำงาน อันจะมีประโยชน์อย่างยิ่งโดยเฉพาะในห้วงที่ต้องรักษาอุณหภูมิตลอดเวลาเช่นห้องเก็บอุปกรณ์ของนักบิน และห้องคอมพิวเตอร์ ช่วยลดค่าอะไหล่ และไม่ต้องจ่ายค่าล่วงเวลาเพิ่มให้กับช่าง แต่ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับแผนกช่างโยธาซึ่งสามารถคิดเป็นมูลค่าได้ และสูงขึ้นเป็นจำนวนมาก

จากการทำแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญในรอบตรวจสอบการทำงาน พบว่ายังมีหลายรายการของการตรวจสอบที่ยังไม่มีความเห็นด้วยถึงที่สุด และความเห็นในการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญยังไม่สอดคล้อง ปัญหาดังกล่าวอาจสามารถลดลงได้ด้วยการสำรวจแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อพิจารณายี่ระยะเวลาของการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศตามแผนออกไปให้ยาวขึ้น ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการบำรุงรักษาตามแผนจะลดลง เช่นเดียวกับค่าแรงล่วงเวลาของช่างผู้ดูแล

นอกจากนั้น การบำรุงรักษาเชิงป้องกันมิได้มีแต่เฉพาะการบำรุงรักษาตามเวลาเท่านั้น ผู้พัฒนาสามารถเพิ่มเติมการบำรุงรักษาตามการใช้งานเข้าไป เช่นการเลือกบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศเป็นรายเครื่อง โดยอาจพิจารณาจากอายุของเครื่องปรับอากาศ ประวัติการซ่อมแซม จำนวนชั่วโมงการใช้งานต่อวัน หรือความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องปรับอากาศอย่างต่อเนื่องหรือไม่สามารถที่จะหยุดการทำงานได้ ของห้องหรือหน่วยงานที่เครื่องปรับอากาศเครื่องนั้นติดตั้งอยู่

นอกจากผลของข้อมูลที่ได้ทำการวิจัยแล้ว ยังมีผลกระทบทางอ้อมอื่นที่อาจวัดผลได้ หากมีการศึกษาเพิ่มเติม เช่น อายุการใช้งานโดยรวมของแต่ละเครื่อง ความปลอดภัยในการใช้งาน อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน หรืออื่นๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาการเลือกใช้การบำรุงรักษาได้

เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาถึงข้อเท็จจริงของการรอคอยงบประมาณและอะไหล่เพื่อนำมาบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ทำให้เห็นถึงระเบียบพัสดุที่ยุ่งยากและไม่คล่องตัวกับการใช้งาน ซึ่งสมควรเสนอแนะกับผู้รับผิดชอบประกอบกับข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา เพื่อพิจารณาทำการปรับปรุงต่อไป

ผู้ทำการวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้น และตัวอย่างที่ดีให้กับการดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการ การประยุกต์การทำงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเครื่องปรับอากาศ หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆภายในอาคาร และถูกนำไปใช้งาน หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

รายการอ้างอิง

- กองเทคโนโลยีเพื่อการสอน สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. ศูนย์บริการสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา:
http://www.bmamedia.in.th/index.php?option=com_contact&Itemid=66 [11 กันยายน 2553]
- จุมพล พุฒทระชีวิน. เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.
- ชัยมงคล ศรีจันทร์. การพัฒนาโมดูลซ่อมบำรุงตามสภาพด้วยเทคนิค FMECA และการประยุกต์ใช้ในรถไฟฟ้.
 ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553.
- ธรรมรงค์เดช เจริญสุข. 90 ปี กองบิน 2. กรุงเทพมหานคร: สตาร์บูมอินเตอร์พรีน, 2552.
- นิพนธ์ วัฒนาพูนชัย. การลดค่าใช้จ่ายการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ ด้วยการพัฒนากระบวนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ .สำนักหอสมุดกลาง, 2551.
- บุญมี พันธุ์ไทย. ศูนย์การเรียนรู้ทางการวิจัย (Research Learning Center). [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา:
http://rlc.nrct.go.th/more_news.php?cid=84 [11 กันยายน 2553]
- ประเทือง วิบูลศักดิ์. ทำวิจัยต้องรู้จัก เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique). [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา:
<http://www.sahavicha.com/?name=media&file=readmedia&id=1729> [1 เมษายน 2556]
- มะหะหมัด อาดำ. การลดอัตราการเสียหายของเครื่องจักรโดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สำนักหอสมุดกลาง, 2546.
- ยงวิทย์ ทองนาค. การศึกษาผลกระทบของการบำรุงรักษาเชิงป้องกันต่อค่าประสิทธิผลโดยรวมของเครื่องจักร : กรณีศึกษาเครื่องเป่าภาชนะกลวง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สำนักหอสมุดกลาง, 2542.
- เวชพิสิฐ เอี่ยมมองอาจ. แนวทางการจัดการขยะคอมพิวเตอร์ในอนาคตโดยใช้เทคนิคเดลฟาย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2550.
- ศักดิ์ดา ปรีชาวัฒน์สกุล. การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเครื่องทอผ้าโดยการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สำนักหอสมุดกลาง, 2551.
- ศูนย์ทนายความทั่วไปไทย. พรบ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541. [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา:
<http://www.thailandlawyercenter.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538974042&Ntype=19> [1 เมษายน 2556].
- สมศักดิ์ สุโมติยกุล. เครื่องทำความเย็น และ เครื่องปรับอากาศ. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ด ยูเค เนชั่น, 2553.
- อนุศักดิ์ ฉิ้นไพศาล. การบริหารงานบำรุงรักษา. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคเนชั่น, 2555.
- อุเทน แก้วบุตร, รองหัวหน้าหมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2. สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2556.

อำพล เทศดี. การลดค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศโดยแนวทาง PM. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สำนักหอสมุดกลาง, 2550.

Clifton R. Principle of Planned Maintenance. London: Edward Arnold, 1985.

Jaturonnatee J. Optimal Preventive Maintenance of Leashed Equipment with Corrective Minimal Repairs. In European Journal of Operational Research, pp.201-215, 2006

W.R.,Murthy Blishchke. Reliability Modeling Prediction and Optimization. New York: John Wiley and Sons, 2000.

Wong H. Pham H. Imperfect Maintenance. European journal of operation research, pp. 94,425-438. 1996

ภาคผนวก

ผนวก 1 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศสำนักงาน 201 รักษาพระองค์

สำเนาฉบับ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มว.สนน.ส่ง.๒๐๑ ร.อ.บ.น.๒ (โทร ๕๐๑๑-๔)

ที่ กท.๐๖๑๗.๓(๑)/ร.อ.บ.น.๒ วันที่ พ.ย.๕๕

เรื่อง รายงานผลการสำรวจพัดลมประเภทใช้พลังงานไฟฟ้า (๑ ต.ค.๕๔- ๓๐ ก.ย.๕๕)

เรียน ผบ.บ.น.๒ (ผ่าน ผชอ.บ.น.๒)

๑. ตามคำสั่ง ผบ.บ.น.๒ เฉพาะที่ ๑๖๕ ลง ๑๓ ก.ย. ๕๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจพัดลมประเภทใช้พลังงานไฟฟ้า ปี ๕๕ ให้กระผม ร.ท.สมชาย ศรีสุข เป็นประธานกรรมการ พ.อ.อ.นพดล จุฑานาคู และ พ.อ.อ.ดวงดี แม้นพรม เป็นกรรมการสำรวจพัดลมประเภทใช้พลังงานไฟฟ้า ยุทธภัณฑ์ นั้น

๒. กระผมพร้อมด้วยคณะกรรมการ ตามข้อ ๑ ได้ร่วมกันสำรวจพัดลมประเภทใช้พลังงานไฟฟ้า ยุทธภัณฑ์ สายพลอากาศ เสร็จเรียบร้อยแล้วตามบัญชีที่แนบ
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ร.ท. ประธานกรรมการ

พ.อ.อ. กรรมการ

พ.อ.อ. กรรมการ

ผนวก 2 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศตู้เย็น 201 รักษาพระองค์

บัญชีสำรวจพัสดุประเภทใช้คงรูป หน่วย มว.สนับสมุน สูง 201 รด.บ.บ.2
 พิสัยประเภทใช้คงรูป สาย ช่างโยธา
 ระยะเวลาการสำรวจพัสดุ ตั้งแต่ ก.ย.54 ถึง ต.ค.55

หน้า.....1.....ของ.....5.....หน้า

ลำดับ	หมายเลข	รายการซื้อพัสดุ	หน่วยนับ	จำนวน		ขาด	เกิน	หมายเหตุ
				ตามบัญชี	ที่รับได้			
1	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19379	เครื่อง	1	1			
2	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 21,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19378	เครื่อง	1	1			
3	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19475	เครื่อง	1	1			
4	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 61,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19465	เครื่อง	1	1			
5	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19464	เครื่อง	1	1			
6	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 34,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19463	เครื่อง	1	1			
7	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19309	เครื่อง	1	1			
8	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19351	เครื่อง	1	1			
9	4120-35-681-2118	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19466	เครื่อง	1	1			
10	4120-35-681-2265	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 44,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19381	เครื่อง	1	1			
11	4120-35-681-2103	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19376	เครื่อง	1	1			
12	4120-35-681-2110	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19675	เครื่อง	1	1			
13	4120-35-681-2121	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 28,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19472	เครื่อง	1	1			
14	4120-35-681-2121	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 28,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19471	เครื่อง	1	1			
15	4120-35-681-2108	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 16,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.19380	เครื่อง	1	1			
16	4120-35-681-2110	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ พท.146 ชย.ทอ.19328	เครื่อง	1	1			

คณะกรรมการสำรวจพัสดุ

ประธานกรรมการ
 กรรมการ
 กรรมการ

ร.ท.
 พ.อ.อ.
 พ.อ.อ.

ผนวก 3 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศตู้เย็น 201 รักษาพระองค์

บัญชีสำรวจพัสดุประเภทใช้คงรูป หน่วย มา.สนับสนุน.ฝูง.201 รจ.บ.น.2
 พัดลมประเภทใช้คงรูป สาย ช่างโยธา
 ระยะเวลาการสำรวจพัสดุ ตั้งแต่ ก.ย.54 ถึง ต.ค.55

หน้า.....2.....ของ.....5.....หน้า

ลำดับ	หมายเลข	รายการพัสดุ	หน่วยนับ	จำนวน		เกิด	หมายเหตุ
				ตามบัญชี	ที่นับได้		
17	4120-35-681-2118	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ พ.ท. 151 ขย.ทอ.19377	เครื่อง	1	1		
18	4120-35-681-2103	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19476	เครื่อง	1	1		
19	4120-35-681-2108	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 16,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19474	เครื่อง	1	1		
20	4120-35-681-2110	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19473	เครื่อง	1	1		
21	4120-35-681-2108	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19470	เครื่อง	1	1		
22	4120-35-681-2657	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 10,500 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19469	เครื่อง	1	1		
23	4120-35-681-2114	เครื่องปรับอากาศ EMINENT ขนาด 21,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.19468	เครื่อง	1	1		
24	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 30,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22384	เครื่อง	1	1		
25	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 30,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22381	เครื่อง	1	1		
26	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 30,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22383	เครื่อง	1	1		
27	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22380	เครื่อง	1	1		
28	4120-35-681-2093	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22396	เครื่อง	1	1		
29	4120-35-681-2093	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22378	เครื่อง	1	1		
30	4120-35-681-2093	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22409	เครื่อง	1	1		
31	4120-35-681-2093	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 25,000 BTU 220 โวลท์ ขย.ทอ.22410	เครื่อง	1	1		

คณะกรรมการสำรวจพัสดุ
 ร.ท.
 พ.อ.อ. Zeno Chao กรรมการ
 พ.อ.อ. กรรมการ

ผนวก 4 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศฝูงบิน 201 รักษาพระองค์

บัญชีสำรวจทัศนียภาพอากาศใช้กรรูป หน่วย มว.สนับสนุนฝูง.201 ร.บ.บ.2
 ทัศนียภาพใช้กรรูป สาย ช่างโยธา
 ระยะเวลาการสำรวจทัศนียภาพ ตั้งแต่ ก.ย.54 ถึง ต.ค.55

หน้า.....ร.....ของ.....5.....หน้า

ลำดับ	หมายเลข	รายการชื่อทัศนียภาพ	หน่วยนับ	จำนวน		ขาด	เกิน	หมายเหตุ
				ตามบัญชี	ที่นับได้			
32	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22388	เครื่อง	1	1			
33	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22391	เครื่อง	1	1			
34	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22387	เครื่อง	1	1			
35	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22390	เครื่อง	1	1			
36	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22392	เครื่อง	1	1			
37	4120-35-681-2123	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 40,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22389	เครื่อง	1	1			
38	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22400	เครื่อง	1	1			
39	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22396	เครื่อง	1	1			
40	4120-35-681-2091	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22393	เครื่อง	1	1			
41	4120-35-681-2096	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22408	เครื่อง	1	1			
42	4120-35-681-2096	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22404	เครื่อง	1	1			
43	4120-35-681-2096	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22407	เครื่อง	1	1			
44	4120-35-681-2096	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22406	เครื่อง	1	1			
45	4120-35-681-2096	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22405	เครื่อง	1	1			
46	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22394	เครื่อง	1	1			
47	4120-35-681-2091	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 18,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22379	เครื่อง	1	1			

คณะกรรมการสำรวจทัศนียภาพ
 ร.ท.
 พ.อ.อ.
 พ.อ.อ.

ประธานกรรมการ
 กรรมการ
 กรรมการ

ผนวก 5 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศฝูงบิน 201 รักษาพระองค์

บัญชีสำรวจพัสดุประเภทใช้คงรูป หน่วย มว.สนับสมุน ฝูง.201 ร.อบ.บ.2
 พัดลมประเภทใช้คงรูป สาย ช่างโยธา
 รอยเวลาการสำรวจพัสดุ ตั้งแต่ ก.ย.54 ถึง ต.ค.55

หน้า...4...ของ...5...หน้า

ลำดับ	หมายเลข	รายการชื่อพัสดุ	หน่วย	จำนวน		ขาด	เกิน	หมายเหตุ
				ตามบัญชี	ที่นับได้			
48	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22403	เครื่อง	1	1			
49	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22402	เครื่อง	1	1			
50	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22401	เครื่อง	1	1			
51	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22397	เครื่อง	1	1			
52	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22398	เครื่อง	1	1			
53	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22399	เครื่อง	1	1			
54	4120-35-681-2089	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 12,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22395	เครื่อง	1	1			
55	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 30,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22385	เครื่อง	1	1			
56	4120-35-681-2095	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 30,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.22386	เครื่อง	1	1			
57	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.9648	เครื่อง	1	1			
58	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.9649	เครื่อง	1	1			
59	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 13,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.10313/39	เครื่อง	1	1			
60	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ YORK ขนาด 36,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.10314/35	เครื่อง	1	1			
61	4120-35-681-2113	เครื่องปรับอากาศ NEC ขนาด 20,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.16970	เครื่อง	1	1			
62	4120-35-681-2155	เครื่องปรับอากาศ TECHNICO ขนาด 32,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.16104	เครื่อง	1	1			
63	4120-35-681-2105	เครื่องปรับอากาศ FUJ ขนาด 13,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.15528/45	เครื่อง	1	1			

คณะกรรมการสำรวจพัสดุ

ร.ท.

พ.อ.อ.

พ.อ.อ.

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

ผนวก 6 รายงานผลการสำรวจเครื่องปรับอากาศฝูงบิน 201 รักษาพระองค์

บัญชีสำรวจพัสดุประเภทใช้คงรูป หน่วย มว.สับสมุน ผู่.201 รอนบ.2
 พัดลมประเภทใช้คงรูป สาย ช่างโยธา
 รอยเวลาการสำรวจพัสดุ ตั้งแต่ ก.ย.54 ถึง ต.ค.55

หน้า...5...ของ...5...หน้า

ลำดับ	หมายเลข	รายการพัสดุ	หน่วยนับ	จำนวน		ขาด	เกิน	หมายเหตุ
				ตามบัญชี	ที่นับได้			
64	4120-35-681-2105	เครื่องปรับอากาศ GENERATOR ขนาด 13,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.15529/45	เครื่อง	1	1			
65	4120-35-681-2105	เครื่องปรับอากาศ GENERATOR ขนาด 13,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.15530/45	เครื่อง	1	1			
66	4120-35-681-	เครื่องปรับอากาศ TEMPMASTOR ขนาด 32,000 BTU 220 โวลท์ ชย.ทอ.4738	เครื่อง	1	1			

คณะกรรมการสำรวจพัสดุ
 ร.ท. ประธานกรรมการ
 พ.อ.บ. กรรมการ
 พ.อ.บ. กรรมการ

ผนวก 7 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝูงบิน 203

สำเนาฉบับ บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ (โทร ๕-๐๑๓๖)

ที่ กท ๐๖๓๗.๕/๕ วันที่ ๗ ม.ค.๕๖

เรื่อง ขอส่งรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ งวดที่ ๑ (ค.ค.๕๕ - อ.ค.๕๕)

เรียน ผบ.บ.น.๒

๑. ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๔๑/๕๐ ลงวันที่ ๕ ส.ค.๕๐ เรื่อง การรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และครุภัณฑ์ สายช่างโยธา โดยให้หน่วยรายงานชั่วโมงให้ ผชย.บ.น.๒ ทุกรอบ ๓ เดือน ดังรายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

๒. มว.บ.น.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ ได้รวบรวมยอด และสถานภาพที่สุดสาย ชย. จาก นขค.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ งวดที่ ๑ (ค.ค.๕๕ - อ.ค.๕๕) ของปีงบประมาณ ๕๖ ตามบัญชีรายการ (ชย.ทอ.๐๓) ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ต่อไป

น.ท.

รอง ผบ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ ทำการแทน

ผบ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒

ทอ.๑. ๒ ม.ค. ๕๖
ทอ.๑. ๒ ม.ค. ๕๖
ทอ.๑. ๗ ม.ค. ๕๖

ผนวก 8 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝูงบิน 203

แบบรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และเครื่องทำความร้อน
 ของ มว.ส.นบ.ส.นบ.ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒ ประจำงวดที่ ๑ (ค.ค.๕๕ - ธ.ค.๕๕)

ช.บ.พ.ท. ๐๓

แผ่นที่ ๑ ของ ๑ แผ่น

ลำดับ	ชื่อ	หมายเลข ช.บ.ท.อ.	ขนาด	ระบบไฟ โวลท์/เฟส ความถี่	หน่วยใช้งาน	ชั่วโมงใช้งาน		สภาพ		วันส่งซ่อม	หน่วยซ่อม	รายการซ่อม
						รอบเดิน	รวม	ดี	ขาด			
๑	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๓๓๓๗/๕๐	๑๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้อง PJ	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๒	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๐/๕๐	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องเตรียมบิน สภก.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๓	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๓/๕๐	๑๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้อง สบ.ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๔	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๖/๕๐	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	หน้าห้อง สบ.ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๕	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๓/๕๐	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องพักผ่อน บบ.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๖	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๖/๕๐	๒๓,๐๐๐	๒๒๐	ห้องเตรียมบิน สภก.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๗	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ EMINENT	๑๕๕๐๖/๕๐	๑๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้อง สภก.ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๘	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ ซอรัค (YORK)	๑๐๓๓๗/๑๕	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้อง นว.ส.นบ.ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๙	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ GLACIER	๑๕๕๐๖/๑๕	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องประชุม ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๐	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ GLACIER	๑๕๕๐๖/๑๕	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องเตรียมบิน สภก.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๑	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ GLACIER	๑๕๕๐๓/๑๕	๑๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องประชุม ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๒	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ GLACIER	๑๕๕๐๖/๑๕	๑๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้องประชุม ฝูงบ.๒๐๓ บ.น.๒	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๓	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ FRIEDRICH	๒๖๗๖	๒๕,๐๐๐	๒๒๐	ห้อง นิรภัย สภก.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๔	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ FOCUS	๑๕๕๐๖/๕๐	๒๕,๕๐๐	๒๒๐	ห้อง PE	๓๗๕	๒๘๕๐	✓	-			
๑๕	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ FOCUS	๑๕๕๑๓/๕๖	๓๖,๐๐๐	๒๒๐	ห้องพักผ่อน บบ.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๑๘๐	๒๘๕๕	-	-			ชำรุดพร้อม
๑๖	เครื่องปรับอากาศชนิดใหม่ ยี่ห้อ FOCUS	๑๖๖๑๗/๕๗	๒๖,๐๐๐	๒๒๐	ห้องเตรียมบิน สภก.ฝูงบ.๒๐๓ ๗	๑๘๐	๒๖๒๕	✓	-			

ผนวก 9 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝูงบิน 203

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มว.คลังพัสดุ ผกช.ฝูง.๒๐๓ บบ.๒ (โทร.๕-๐๑๒๒๗)

ที่ _____ วันที่ ๒ ม.ค.๕๖

เรื่อง รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ

เรียน ทน.มว.สนน.ฝูง.๒๐๓ บบ.๒

๑. ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ)ที่ ๒๕๗/๔๐ ลง ๕ ส.ค.๕๐ เรื่อง รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และ ครุภัณฑ์ สายช่างโยธา โดยให้หน่วยผู้ใช้รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ ครุภัณฑ์ สายช่างโยธา ให้ ชย.ทอ. ทราบทุก ๓ เดือน นับ

๒. มว.คลังพัสดุ ผกช.ฝูง.๒๐๓ บบ.๒ ขอส่งรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และครุภัณฑ์ สายช่างโยธา ประจำเดือน ส.ค. - อ.ค.๕๕ ตามแบบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการให้ต่อไป

ร.ท.

ทน.มว.คลังพัสดุ ผกช.ฝูง.๒๐๓ บบ.๒

ผนวก 10 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝูงบิน 203

แบบรายงานผลงานการตรวจรับอากาศ และเครื่องทำความร้อน											
ชื่อ ฝูงบิน ๒๐๓ ประเภท ประจําเดือน ค.ศ. - ๖.๓.๕๕											
ตัวชี้วัด	หมายเลข ทศ.ทอ.	ขนาด BTU.	ระบบไฟฟ้า โวลท์/เฟส/ความถี่	หน่วยใช้สาร	รวมใช้สาร		สภาพ		วันที่ ส่งซ่อม	หมายเหตุ	รวม จุด
					รอบเดือน	วันที่	มี	ขาด			
๓. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	19395	16000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๔. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	19399	18000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๕. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	19390	21000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๖. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	19395	21000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๗. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	19396	34000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๘. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	10319	34000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๙. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	10321	18000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๑๐. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	10324	18000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			
๑๑. เครื่องปรับอากาศชนิด ๒๕๕๓-๒๓๐๘ เครื่องปรับอากาศชนิดที่มีพลังงานใช้ EMISSION	10325	34000	๒๒๐V/๓/๕๐V	สารฟลูออรีน ๒๓๐๘	๒๓๐๘	๒๓๐๘	มี	ขาด			

หน้า ๓

พ.ศ. ๒๕๖๓

ผนวก 11 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝูงบิน 203

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ผสอ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ (โทร.๕-๐๑๖๖๙)

ที่ กท ๐๖๑๗.๕(๕) / ๖๐๙๗

วันที่ ๒๖ ธ.ค.๕๕

เรื่อง รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศงวดที่ ๑ ปีงบประมาณ ๕๖ (ค.ค.-ธ.ค.๕๕)

เรียน ผบ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒

๑. ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๔๑ /๔๐ ลง ๕ ส.ค.๕๐ เรื่อง การรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศและครุภัณฑ์ข้างโยธา โดยให้ นชต.บ.น.๒ รายงานชั่วโมงการใช้งานของเครื่องปรับอากาศที่อยู่ในความครอบครองให้ ผชย.บ.น.๒ ทราบเป็นประจำทุก ๓ เดือนใน ๑ งวด ตั้งความแจ้งอยู่ส่วนนั้น

๒. ผสอ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ ขอส่งรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ งวดที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ ๕๖ (ค.ค.- ธ.ค.๕๕) ตามแบบฟอร์ม ขย.ทอ.๐๓ ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการให้ต่อไป

ร.ท.

รอง ทน.มว.ช่างประจำ บ.ผสอ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒ ทำการแทน

ทน.ผสอ.ฝูง.๒๐๓ บ.น.๒

ผนวก 12 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝั่งบิน 203

แบบรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ

ของ ฝลตอ.ฝุง.๒๐๓ บม.๒

ลำดับ	ชื่อ	หมายเลข ชย.ทอ.	ขนาด	ระบบไฟ โวลท์/เฟส/ ความถี่	หน่วยใช้งาน	สภาพ		วันส่ง ซ่อม	หน่วย ซ่อม	รายการ ชำรุด
						รวม	ชำรุด			
๑.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ EMINENT	๑๑๑๑๑๕ (ทพ.๑๑๑๖)	๒๓,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	บม.ฝลตอ.	๒๕๐	๒๕๐	-		
๒.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ EMINENT	๑๑๑๑๑๖ (ทพ.๑๑๑๗)	๒๕,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	ห้องพักนอน ฝลตอ.	๒๕๐	๒๕๐	-		
๓.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ EMINENT	๑๑๑๑๑๗ (ทพ.๑๑๑๘)	๒๓,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	ห้องพักนอน ฝลตอ.	๒๕๐	๒๕๐	-		
๔.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ EMINENT	๑๑๑๑๑๘ (ทพ.๑๑๑๙)	๒๑,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	คลังพัสดุ ส.	๒๕๐	๒๕๐	-		
๕.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ YORK	๑๐๑๑๑๑/๑๑๑	๒๒,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	บม.ฝลตอ.	๒๕๐	๒๕๐	-		
๖.	เครื่องปรับอากาศแบบแขวน ยี่ห้อ FUJIBISHI	๑๑๑๑๑๑/๑๑๑	๑๕,๐๐๐ BTU	๒๒๐/๑/๕๐V	คลังพัสดุ ส.	๒๕๐	๒๕๐	-	๑๓ ต.ค.๕๕	คอม.๒๖ ชำรุด

ร.ท. .... ผู้รายงาน
รอง ทน.มว.ช่างประจำ บ. ฝลตอ.ฝุง.๒๐๓ บม.๒ ทำการแทน
ทน.ฝลตอ.ฝุง.๒๐๓ บม.๒
๒๖ ต.ค.๕๕

ผนวก 13 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝั่งบิน 203

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มว.สพ.ประจำ อ.ฝูง.๒๐๓ บน.๒ (โทร.๕-๐๓๓๓๐)

ที่ กท.๐๖๓๗.๕(๒)/๐๗๖

วันที่ ๑๗ ธ.ค.๕๕

เรื่อง รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ

เรียน ผบ.ฝูง.๒๐๓ บน.๒

๑. ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๔๓/๔๐ ลง ๕ ส.ค.๕๐ เรื่อง รายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และครุภัณฑ์ช่างโยธา ให้หน่วยที่มีเครื่องปรับอากาศใช้งาน รายงานสถานภาพการใช้งานในรอบ ๓ เดือน (ค.ค.-ธ.ค. , ม.ค.-มี.ค. , เม.ย.-มิ.ย. , ก.ค.-ก.ย.) โดยรายงานก่อนวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป นั้น

๒. มว.สพ.ประจำ อ.ฝูง.๒๐๓ บน.๒ ขอรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศในรอบ ๓ เดือน (ค.ค.-ธ.ค.๕๕) ตามแบบรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และเครื่องทำความร้อน (ชย.ทอ.๐๓) ที่แนบมาพร้อมนี้ด้วยแล้ว จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ร.อ.

รท.ทนมว.สพ.ประจำ อ.ฝูง.๒๐๓ บน.๒

เรียน ผบ.บน.๒ (อ.ท.ม.จ.สอ.ไป.๕๕๓๓ ๕/๒๖๓๓ บน.๒)

เพื่อดำเนินการต่อไป

น.ท.

ผบ.ฝูง.๒๐๓ บน.๒

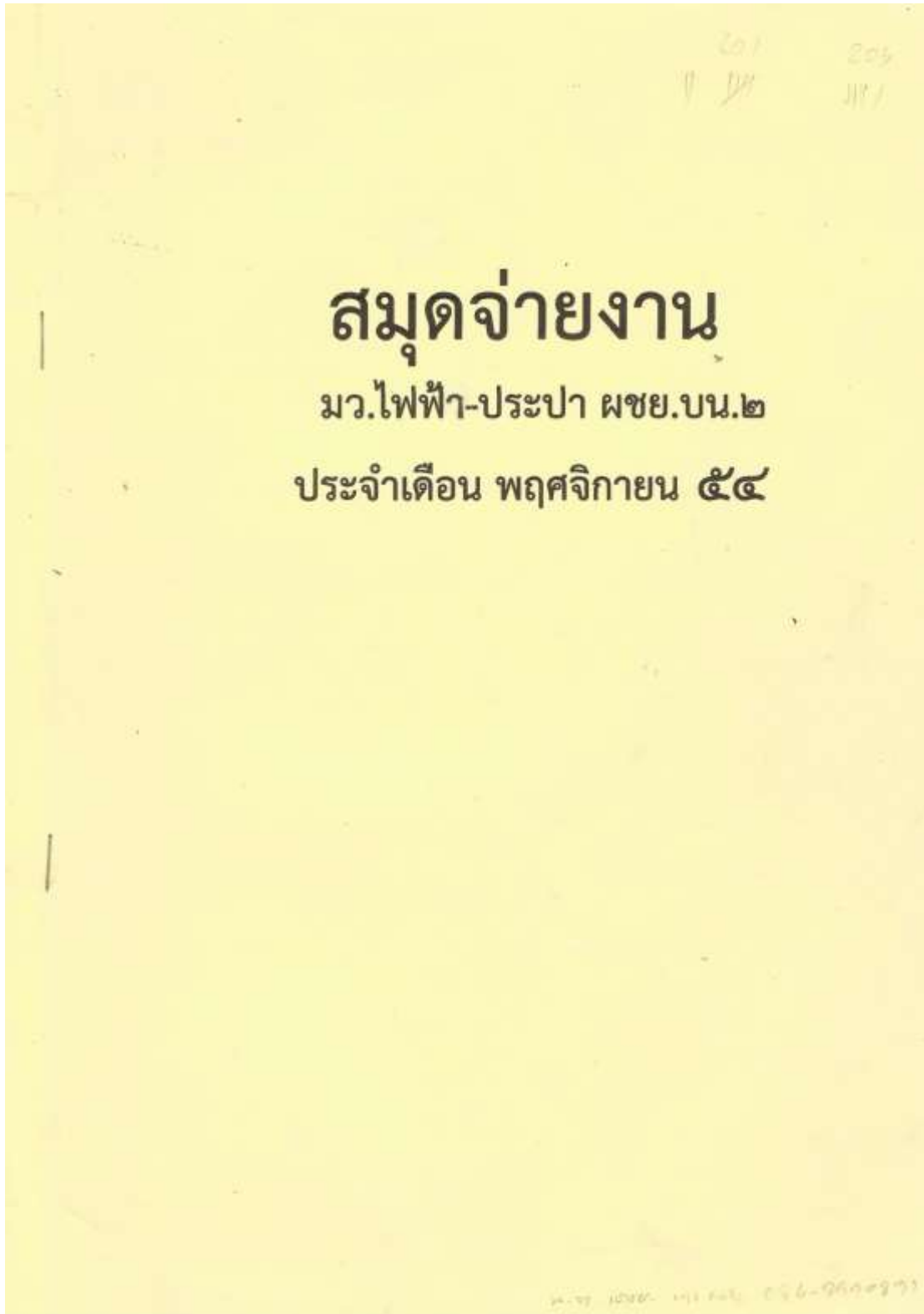
ธ.ค.๕๕

ผนวก 14 รายการสำรวจเครื่องปรับอากาศ ฝั่งบิน 203

แบบรายงานสถานภาพเครื่องปรับอากาศ และเครื่องทำความร้อน
ของ มว.สพ.ประจำ อ.ผู้.๒๐๓ บบ.๒ ประจำเดือน ต.ค. - อ.ค. ๕๕

ลำดับ	ชื่อ	หมายเลข ชม.ทอ.	ขนาด โวลท์/เฟส ความถี่	ชนิด ไฟ	หน่วยใช้งาน	ชม.ใช้งาน		สภาพ	วันส่งซ่อมหน่วยซ่อมสายการเข้าชุด
						รอบเดือน	รวม		
๑	เครื่องปรับอากาศยี่ห้อ UNITA	๓๓๕๒๓/๔๐	๒๒๐		มว.สพ.ประจำ อ.ผู้.๒๐๓ บบ.๒	๑๒๐	๓,๖๖๐	/	
๒	เครื่องปรับอากาศยี่ห้อ AMENA	๓๑๕๑๔/๔๐	๒๒๐		มว.สพ.ประจำ อ.ผู้.๒๐๓ บบ.๒	๑๒๐	๓,๖๖๐	/	

ผนวก 15 สมุดจ่ายงาน หมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2 (ปก)

ผนวก 16 สมุดจ่ายงาน หมวดไฟฟ้า-ประปา แผนกช่างโยธา กองบิน 2 (เนื้อหา)

วันที่ ๐๗ เดือน ๑๐ พ.ศ. ๕๙

๑. ปัญหาข้อขัดข้องของการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

๒. งานที่ต้องปฏิบัติงานนี้

งานที่ต้องปฏิบัติ	จนท.ปฏิบัติงาน
<p><u>ไฟฟ้า</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมไฟ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อมระบบ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อมไฟ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
<p><u>ประปา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมท่อประปา ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อมท่อประปา ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อมท่อประปา ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อมท่อประปา ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อม KTR ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อม KTR ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อม KTR ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ - ซ่อม KTR ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒

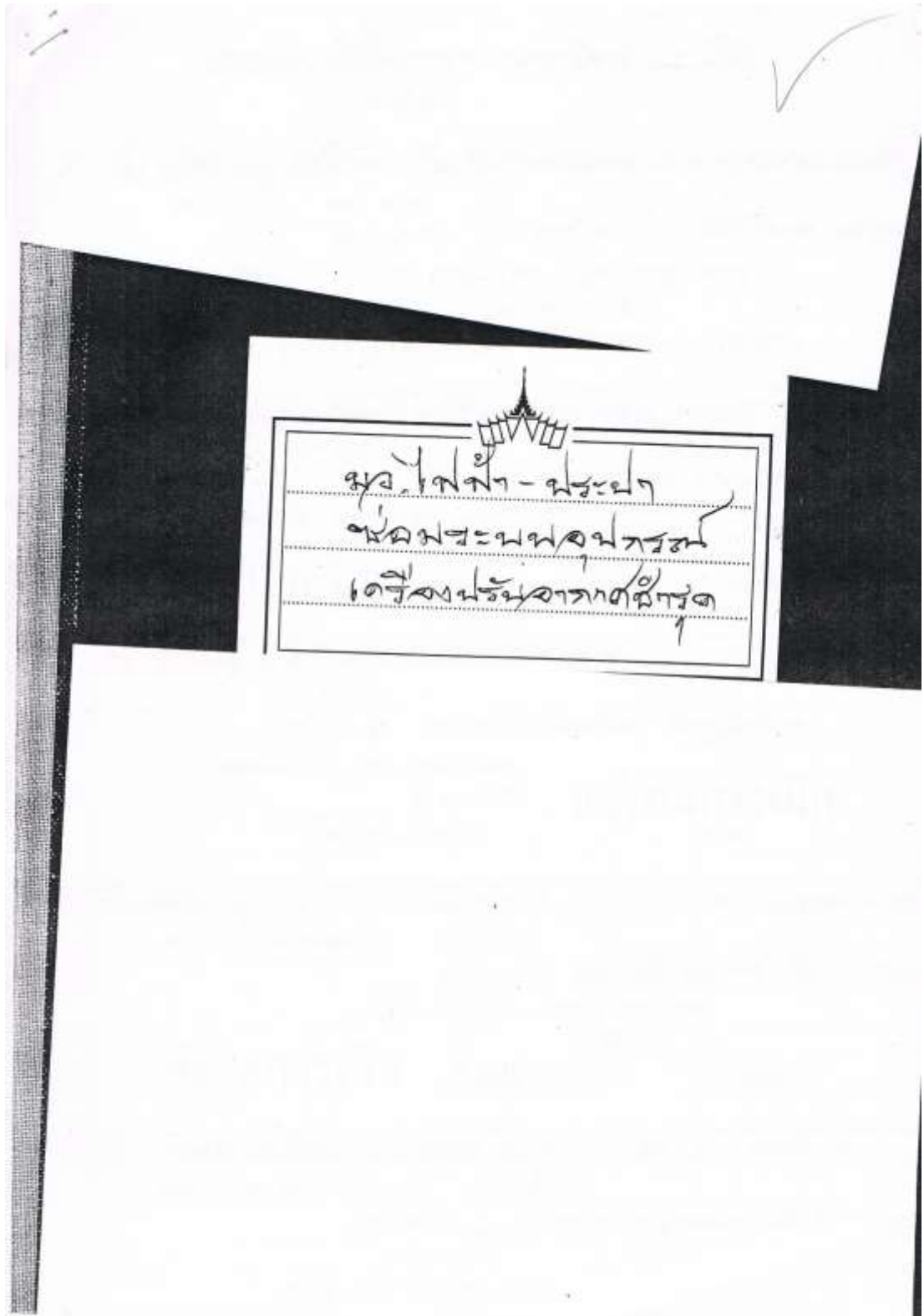
เวรสถานีจ่ายไฟฟ้า ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒, ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 เสร็จเรียบร้อย ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 เสร็จเรียบร้อย ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒, ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ๓. แจ้งเรื่องระเบียบธรรมเนียมทหาร

๔. เรื่องทั่วไปหรือแจ้งเตือนนิรภัยภาคพื้น

๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒ ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 เขียน ทน. มว.ไฟฟ้า-ประปา มชย.บ.๒
 เพื่อทราบ
 พ.อ. ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ช่างไฟฟ้าอาวุโส มว.ไฟฟ้า-ประปา มชย.บ.๒
 ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒

เขียน ทน. มชย.บ.๒
 เพื่อทราบ
 ร.ท. ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ทน. มว.ไฟฟ้า-ประปา มชย. บ.๒
 ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ทราบแล้ว
 น.ท. ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒
 ทน. มชย.บ.๒
 ๑๑/๕ ๒๒๒๒๒๒

ผนวก 17 สมุดการเบิกค่าอะไหล่ ระบบเครื่องปรับอากาศ (ปก)

ผนวก 18 สมุดการเบิกค่าอะไหล่ ระบบเครื่องปรับอากาศ (เนื้อหา)

18	
6	<p>ซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ งบ.ร.อ. 19313/50 ห้องคารัง ๗๕๑ ๗๕๑ 3080/54 พ.๑๑ ๑๕๐๓๓๓. 1 พ.๑๑.๕๒ เงิน 2970 บาท 1 ธ.๑. 54 จำนวนพัสดุ 7 รายการ.</p> <p style="text-align: right;">แจ้งผลการเบิก ๗๐๗๔=๑/๘ ๗ 139=139</p>
7	<p>ซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ ห้อง ผบ.ฝูง.๒๐1, ห้องวิทยุ, ห้องผอ. ส.๗ ๗๕๑. 30๗๗/54 พ.๑๑ ๑๕๐๓๓๓. 1 พ.๑๑.๕๒ แจ้งผลการเบิก เงิน 3,368. บาท. ๗๐๗๔=๑๗,๕20 14๕.๓. 54. ๗ 139=139. จำนวนพัสดุ 10 รายการ.</p>
8	<p>ซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ ๗๐ ส.๗๕๐.๓๓๗.๒๗๒ (พ.๗.1๒7) ๗๕๑. 171/55 พ.๑๑.๕๒๓. ๓๗๗๗๒. เงิน 969 บาท. 9 ก.พ. 55. จำนวนพัสดุ 6 รายการ.</p>
9	<p>ซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ สำนักงานหนังสือพิมพ์ กอ.ส.ป. ๗๕๗. 445/55 9 มีนาคม ๑๓ มีนาคม ๑๓ พ.๑๑.๑๕๐๓๓๓. 1 พ.๑๑.๕๒๓ แจ้งผลการเบิก เงิน 7985 บาท. ๗๐๗๔=๑16,๑17 27 ก.พ. 55 ๗ 139=137 จำนวนพัสดุ 9 รายการ.</p>
10	<p>ซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศ งบ.ร.อ. 10444 (ห้อง ๗๕๐.๓๓๗.๒๗๒) ๗๕๑. 314/55. พ.๑๑.๕๒๓ ๓๗๗๗๒. เงิน 520 บาท. 28 ก.พ. 55 จำนวนพัสดุ 1 รายการ.</p>

ผนวก 19 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (1)

```
EXAMINE VARIABLES=ข้อ1 ข้อ2 ข้อ3 ข้อ4 ข้อ5 ข้อ6 ข้อ7 ข้อ8 ข้อ9 ข้อ10 ข้อ11 ข้อ12 ข้อ13 ข้อ
/PLOT NONE
/STATISTICS DESCRIPTIVES
/CINTERVAL 95
/MISSING LISTWISE
/NOTOTAL.
```

Explore

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
แผนกรอง	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
โครงผ้าครอบคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ช่องบังคับทิศทางคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
แผงคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
มอเตอร์ และใบพัดลมคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
หลอดสั่นมอเตอร์คอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ท่อและภาครอบน้ำทิ้ง	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ฉนวนหุ้มท่อส่งลมเย็น	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
กระแฉับ และแรงดันไฟฟ้าที่เข้าเครื่อง	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
แผงวงจรไฟฟ้าคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ความเป็นฉนวนระหว่างพื้นที่ ขั้วโครง	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ท่อน้ำยา และฉนวนหุ้มท่อน้ำยา คอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
เบรกเกอร์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
โครงผ้าครอบคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
คำถามต้นสำหรับทำความเป็น ด้านแรงสูง และต่ำ	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
มอเตอร์ และใบพัดลมคอตลิน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%

ผนวก 20 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวน มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (2)

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
แมกเนติกค้อนแทคเตอร์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
คอมพิวเตอร์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
คอนเทนเนอร์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
ลาปาซีเตอร์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
แผงคอจักรยาน	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดต่อรถยนต์	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%
สวามิเยอร์ไฮดรอลิกสร้าง ทรายหล่น น็อค สกรู ส่วนอื่นอีก ทุกราย	5	100.0%	0	0.0%	5	100.0%

Descriptives

		Statistic	Std. Error	
แผนกรอง	Mean	4.8000	.20000	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
	5% Trimmed Mean	4.8333		
	Median	5.0000		
	Variance	.200		
	Std. Deviation	.44721		
	Minimum	4.00		
	Maximum	5.00		
	Range	1.00		
	Interquartile Range	.50		
	Skewness	-2.236	.913	
	Kurtosis	5.000	2.000	
โครงการรอบคอบและเป็น	Mean	3.6000	.24485	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.9199	
		Upper Bound	4.2801	
	5% Trimmed Mean	3.6111		
	Median	4.0000		
	Variance	.300		
	Std. Deviation	.54772		
	Minimum	3.00		
	Maximum	4.00		

ผนวก 21 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (3)

Descriptives			Statistic	Std. Error
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		-.809	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
ช่วงบังคับที่สหภาพสมัครตัมเป็น	Mean		3.4000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.7199	
		Upper Bound	4.0801	
	5% Trimmed Mean		3.3889	
	Median		3.0000	
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		3.00	
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		.809	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
	แผนกคอลเซ็น	Mean		4.8000
95% Confidence Interval for Mean		Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
5% Trimmed Mean			4.8333	
Median			5.0000	
Variance			.200	
Std. Deviation			.44721	
Minimum			4.00	
Maximum			5.00	
Range			1.00	
Interquartile Range			.50	
Skewness			-2.236	.913
Kurtosis			5.000	2.000
หอเศรษฐ และใบพัดลมคอลเซ็น		Mean		4.6000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3.9199	
		Upper Bound	5.2801	
	5% Trimmed Mean		4.6111	
	Median		5.0000	
	Std. Deviation		.54772	

ผนวก 22 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (4)

Descriptives			Statistic	Std. Error
	Minimum		4.00	
	Maximum		5.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		-.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
หาค่าเฉลี่ยของคะแนน	Mean		3.4000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.7199	
		Upper Bound	4.0801	
	5% Trimmed Mean		3.3889	
	Median		3.0000	
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		3.00	
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
	หาค่าและค่าตรงน่าฟัง	Mean		4.8000
95% Confidence Interval for Mean		Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
5% Trimmed Mean			4.8333	
Median			5.0000	
Variance			.200	
Std. Deviation			.44721	
Minimum			4.00	
Maximum			5.00	
Range			1.00	
Interquartile Range			.50	
Skewness			-2.236	.913
Kurtosis			5.000	2.000
คำนวณหาค่าเฉลี่ย		Mean		3.4000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.7199	
		Upper Bound	4.0801	
	5% Trimmed Mean		3.3889	
	Median		3.0000	

ผนวก 23 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (5)

Descriptives			Statistic	Std. Error
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		3.00	
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
สามเฝ้า,จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดควบคุมเดิน	Mean		4.8000	20000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
	5% Trimmed Mean		4.8333	
	Median		5.0000	
	Variance		.200	
	Std. Deviation		.44721	
	Minimum		4.00	
	Maximum		5.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		.50	
	Skewness		-2.236	.913
	Kurtosis		5.000	2.000
การเดิน และแรงดันไฟฟ้าเข้าเครื่อง	Mean		3.4000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.7199	
		Upper Bound	4.0801	
	5% Trimmed Mean		3.3889	
	Median		3.0000	
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		3.00	
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
แผงวงจรไฟฟ้าชุดเดิน	Mean		3.4000	.40000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.2894	
Upper Bound		4.5106		

ผนวก 24 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (6)

Descriptives			Statistic	Std. Error
	5% Trimmed Mean		3.3333	
	Median		3.0000	
	Variance		.800	
	Std. Deviation		.89443	
	Minimum		3.00	
	Maximum		5.00	
	Range		2.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		2.236	.913
	Kurtosis		5.000	2.000
สวัสดีความคุมอุณหภูมิ	Mean		3.4000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	2.7199	
		Upper Bound	4.0801	
	5% Trimmed Mean		3.3889	
	Median		3.0000	
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		3.00	
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
	ความเป็นผู้นำระหว่างเฟสกับโครงการ	Mean		3.2000
95% Confidence Interval for Mean		Lower Bound	2.6447	
		Upper Bound	3.7553	
5% Trimmed Mean			3.1667	
Median			3.0000	
Variance			.200	
Std. Deviation			.44721	
Minimum			3.00	
Maximum			4.00	
Range			1.00	
Interquartile Range			.50	
Skewness			2.236	.913
Kurtosis			5.000	2.000
ท่อน้ำยา		Mean		4.6000

ผนวก 25 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (7)

Descriptives			Statistic	Std. Error	
และเจ้าหน้าที่หอพัก คลองเตย	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound Upper Bound	3.9199 5.2801		
	5% Trimmed Mean		4.6111		
	Median		5.0000		
	Variance		.300		
	Std. Deviation		.54772		
	Minimum		4.00		
	Maximum		5.00		
	Range		1.00		
	Interquartile Range		1.00		
	Skewness		-.609	.913	
	Kurtosis		-3.333	2.000	
	เนารถเกว	Mean		3.2000	.20000
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound Upper Bound	2.6447 3.7553	
5% Trimmed Mean			3.1667		
Median			3.0000		
Variance			.200		
Std. Deviation			.44721		
Minimum			3.00		
Maximum			4.00		
Range			1.00		
Interquartile Range			.50		
Skewness			2.236	.913	
Kurtosis			5.000	2.000	
โรงรถฝ่ายรถอ้อมคลอง		Mean		4.6000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound Upper Bound	3.9199 5.2801		
	5% Trimmed Mean		4.6111		
	Median		5.0000		
	Variance		.300		
	Std. Deviation		.54772		
	Minimum		4.00		
	Maximum		5.00		
	Range		1.00		
	Interquartile Range		1.00		
	Skewness		-.609	.913	

ผนวก 26 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (8)

Descriptives				
		Statistic	Std. Error	
	Kurtosis	-3.333	2.000	
ความพึงพอใจหาความเป็น ต้นแรงสูง และต่ำ	Mean	4.8000	.20000	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 4.2447 Upper Bound 5.3553		
	5% Trimmed Mean	4.8333		
	Median	5.0000		
	Variance	.200		
	Std. Deviation	.44721		
	Minimum	4.00		
	Maximum	5.00		
	Range	1.00		
	Interquartile Range	.50		
	Skewness	-2.238	.913	
	Kurtosis	5.000	2.000	
	มอเดอ และไบพอลมอเดอ	Mean	3.4000	.24495
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 2.7199 Upper Bound 4.0801	
5% Trimmed Mean		3.3889		
Median		3.0000		
Variance		.300		
Std. Deviation		.54772		
Minimum		3.00		
Maximum		4.00		
Range		1.00		
Interquartile Range		1.00		
Skewness		.609	.913	
Kurtosis		-3.333	2.000	
แมทเนคคองเทคเคอ		Mean	3.6000	.24495
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 2.9199 Upper Bound 4.2801	
	5% Trimmed Mean	3.6111		
	Median	4.0000		
	Variance	.300		
	Std. Deviation	.54772		
	Minimum	3.00		
	Maximum	4.00		
	Range	1.00		

ผนวก 27 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวน มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (9)

Descriptives		Statistic	Std. Error	
	Interquartile Range	1.00		
	Skewness	-.609	.913	
	Kurtosis	-3.333	2.000	
คอมพิวเตอร์เช่า	Mean	3.4000	.24495	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 2.7199 Upper Bound 4.0801		
	5% Trimmed Mean	3.3889		
	Median	3.0000		
	Variance	.300		
	Std. Deviation	.54772		
	Minimum	3.00		
	Maximum	4.00		
	Range	1.00		
	Interquartile Range	1.00		
	Skewness	.609	.913	
	Kurtosis	-3.333	2.000	
	คอมพิวเตอร์	Mean	3.2000	.20000
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 2.6447 Upper Bound 3.7553	
5% Trimmed Mean		3.1667		
Median		3.0000		
Variance		.200		
Std. Deviation		.44721		
Minimum		3.00		
Maximum		4.00		
Range		1.00		
Interquartile Range		.50		
Skewness		2.236	.913	
Kurtosis		5.000	2.000	
คอมพิวเตอร์		Mean	3.2000	.20000
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound 2.6447 Upper Bound 3.7553	
	5% Trimmed Mean	3.1667		
	Median	3.0000		
	Variance	.200		
	Std. Deviation	.44721		
	Minimum	3.00		

ผนวก 28 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัถยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (10)

Descriptives			Statistic	Std. Error
	Maximum		4.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		.50	
	Skewness		2.236	.913
	Kurtosis		5.000	2.000
แผงคอมพิวเตอร์	Mean		4.6000	.24495
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	3.9199	
		Upper Bound	5.2801	
	5% Trimmed Mean		4.6111	
	Median		5.0000	
	Variance		.300	
	Std. Deviation		.54772	
	Minimum		4.00	
	Maximum		5.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		1.00	
	Skewness		-.609	.913
	Kurtosis		-3.333	2.000
สายไฟ,จุดเชื่อมต่อสายไฟ,แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอมพิวเตอร์	Mean		4.8000	.20000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
	5% Trimmed Mean		4.8333	
	Median		5.0000	
	Variance		.200	
	Std. Deviation		.44721	
	Minimum		4.00	
	Maximum		5.00	
	Range		1.00	
	Interquartile Range		.50	
	Skewness		-2.236	.913
	Kurtosis		5.000	2.000
ความเรียบร้อยโครงสร้างคาบหลอน น็อต สลัก ส่วนฉนวน ทั้งระบบ	Mean		4.8000	.20000
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	4.2447	
		Upper Bound	5.3553	
	5% Trimmed Mean		4.8333	
	Median		5.0000	
Variance		.200		

ผนวก 29 การใช้โปรแกรม SPSS คำนวณ มัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ของแบบสอบถาม (11)

Descriptives		
	Statistic	Std. Error
Std. Deviation	.44721	
Minimum	4.00	
Maximum	5.00	
Range	1.00	
Interquartile Range	.50	
Skewness	-2.236	.913
Kurtosis	5.000	2.000

ผนวก 30 ตัวอย่างการบันทึกแบบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน

ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 6 เดือน					
ส่วนรับผิดชอบ: 197, 144 ผู้: 203 วันที่: 2 สถานที่ติดตั้ง: หน่วยงาน: วิทยาลัยเทคนิค					
หมายเลข ชย.ทอ. 1.9400/50 ขนาด: 25000 BTU ยี่ห้อ: EMINENT					
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ
1	แผ่นกรอง		/	ทำความสะอาด	
2	โครงฝาครอบคอยล์เย็น	/			
3	ช่องบังคับทิศทางลมคอยล์เย็น	/			
4	แผงคอยล์เย็น	/			
5	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	/			
6	พัดลื่นมอเตอร์คอยล์เย็น	/			
7	พัดและถาดรองน้ำทิ้ง	/			
8	ขบวนการหุ้มท่อส่งลมเย็น	/			
9	สายไฟจุดเชื่อมต่อดายไฟแผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น		/	เปลี่ยนสายไฟใหม่	
10	กระดก และแรงดันไฟฟ้าไฟฟ้าเครื่อง	/			
11	แผงวงจรไฟฟ้าคอยล์เย็น	/			
12	สวิตช์ควบคุมอุณหภูมิ	/			
13	ความเป็นฉนวนระหว่างฟลกับโครง	/			
14	ท่อน้ำยา และขบวนการหุ้มท่อน้ำยา คอยล์เย็น/	/			
15	เบรกเกอร์	/			
16	โครงฝาครอบคอยล์ร้อน	/			
17	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ		/	เติมน้ำยาตามเดิม. ไม่บรรจุ	
18	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์ร้อน	/			
19	แมกเนติกคอนแทคเตอร์	/			
20	คอมเพรสเซอร์	/			
21	คอนเดนเซอร์	/			
22	คาปาซิเตอร์	/			
23	แผงคอยล์ร้อน		/	ตัดไฟปิด	
24	สายไฟจุดเชื่อมต่อดายไฟแผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	/			
25	ความเรียบร้อยของโครงสร้าง ความปลอดภัย น๊อต ลวด ส่วนจับยึด ทั้งระบบ	/			

ลงชื่อ: จ.อ. วุฒิชัย จันทร์นวล ผู้ตรวจสอบ
 (..... วุฒิชัย จันทร์นวล .....)
 วันที่ 2 เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ผนวก 31 ตัวอย่างการบันทึกแบบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน

ใบตรวจสอบเครื่องปรับอากาศประจำ 3 เดือน					
ส่วนรับผิดชอบ: นว. ภา. ๒๐๖ ๖๖.๖					
สถานที่ติดตั้ง: 100 มท. ๖๖.๖					
หมายเลข ขย. ทอ. 1.๑4๐๐/5๐ ขนาด ๒5,๐๐๐ BTU ชื่อ EMINENT					
ลำดับ	รายการ	ปกติ	ผิดปกติ	แก้ไข	หมายเหตุ
1	แผ่นกรอง		/	ทันตามระยะเวลา	
2	แผงคอยล์เย็น	/			
3	มอเตอร์ และใบพัดลมคอยล์เย็น	/			
4	ท่อและถาดรองน้ำทิ้ง	/			
5	สายไฟ, จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์เย็น	/			
6	ท่อน้ำยา และจนวนรุ่นท่อน้ำยา คอยล์เย็น	/			
7	โครงฝ้าครอบคอยล์ร้อน	/			
8	ความดันสารทำความเย็น ด้านแรงสูง และต่ำ		/	เพิ่มสารทำความเย็น	
9	แผงคอยล์ร้อน	/			
10	สายไฟ, จุดเชื่อมต่อสายไฟ, แผงวงจรไฟฟ้า ชุดคอยล์ร้อน	/			
11	ความเรียบร้อยโครงสร้าง ครอบหลังสิ้น น๊อต ลวด ส่วนจับยึด ทั้งหมด	/			

ลงชื่อ จ.อ. วชิกร. จันนวน ผู้ตรวจสอบ
 (วชิกร. จันนวน)
 วันที่ 2 เดือน กค. พ.ศ. ๕๖

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนชื่อ เรืออากาศโท เويبเปรม ปิ่นประดับ เกิดเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2527 สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการจากโรงเรียนนายเรืออากาศ
ในปี พ.ศ.2550 ปัจจุบันทำงานอยู่ที่ กองบิน 2 กองทัพอากาศ ตำแหน่ง นักบินประจำหมวดบิน 1 ฝ่ายยุทธการ ผูกบิน
203 กองบิน 2 ก่อนจะเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย